

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
2021

Enter/
Exit

Full
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2021

6

Παράρτημα

© ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, 2022

Διεύθυνση	Λεωφ. Κέννεντυ 80 1076 Λευκωσία Κύπρος
Ταχ. Διεύθυνση	Ταχ. Κιβ. 25529 1395 Λευκωσία Κύπρος
Τηλέφωνο	+357 22714100
Διαδίκτυο	https://www.centralbank.cy/el/home
Σχεδιασμός	FBRH Consultants Ltd, www.fbrh.co.uk
Επιμέλεια	Υπηρεσία Επικοινωνίας και Εκδόσεων

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

*Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς
εφόσον αναφέρεται η πηγή.*

ISSN (Ηλεκτρονική μορφή) 1986-1036

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
2021

ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ

Enter/
Exit

Full
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2021

6

Παράρτημα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ	9
Διαχείριση λειτουργικών θεμάτων που προέκυψαν από την πανδημία Covid-19	14
2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΤΚ	15
2.1 Διοικητικό Συμβούλιο	15
2.2 Ανώτερη Διευθυντική Ομάδα	19
2.3 Διευθυντική και Οργανική Δομή	20
3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	21
3.1 Εξωτερικές Εξελίξεις	21
3.2 Εγχώριες Εξελίξεις	21
3.2.1 Πληθωρισμός	21
3.2.2 Νομισματικές εξελίξεις	22
3.2.3 Εγχώρια οικονομία	23
3.2.4 Προβλέψεις	27
4. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΚΤΚ	28
4.1 Ρύθμιση και Εποπτεία του Τραπεζικού Τομέα	28
4.1.1 Εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα	28
4.1.2 Επιτόπια εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων	29
4.1.3 Εποπτεία ιδρυμάτων εκτός ΕΕΜ	29
4.1.4 Εξελίξεις στο κανονιστικό πλαίσιο των εποπτευόμενων οντοτήτων	30
4.1.5 Πρόληψη Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες, Χρηματοπιστωτική Δεοντολογία και Εποπτεία Επενδυτικών Υπηρεσιών	30
4.2 Υπηρεσία Προγραμματισμού και Υλοποίησης Εργασιών Εξυγίανσης	33
Διαχείριση Ταμείων Εγγύησης Καταθέσεων, Εξυγίανσης και Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών	34
4.3 Χρηματοοικονομική Σταθερότητα	35
4.3.1 Συγκεντρωτικά στοιχεία και χρηματοοικονομικοί δείκτες για τον τραπεζικό τομέα	35
4.3.2 Κύριες αποφάσεις μακροπροληπτικής πολιτικής	36
4.3.3 Δημοσιεύσεις	36
4.3.4 Μακροπροληπτική ανάλυση, παρακολούθηση και μέτρα προς μετριασμό των συστημικών κινδύνων	36
4.3.5 Στήριξη Διοικητή και συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας της ΕΚΤ και του ΕΣΣΚ	37
4.3.6 Εθνική Επιτροπή Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας	38
4.4 Υποδομές Χρηματοοικονομικών Αγορών και Πληρωμών	38
4.4.1 Συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών	39
Σύστημα διακανονισμού πληρωμών σε συνεχή χρόνο - TARGET2-CY	39
Έργο T2-T2S Consolidation	39
Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού	40
4.4.2 Η ΚΤΚ ως τραπεζίτης της Κυβέρνησης για σκοπούς πληρωμών	40
4.4.3 Άλλες δραστηριότητες	41
Κεντρικό Αρχείο Πληροφοριών για εκδότες ακόλυπτων επιταγών	41
Διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με κάρτες: Κανονισμός (ΕΕ) 2015/751 (Interchange Fee Regulation - IFR) και Νόμος (Ν.77 (I)/2018)	41

4.4.4	Καταλύτης και Επιβλέπουσα Αρχή	41
	Καταλύτης για προώθηση αλλαγών στις λιανικές πληρωμές	41
	Επίβλεψη	42
4.5	Τραπεζογραμμάτια και Κέρματα Ευρώ	43
4.5.1	Κύκλος του νομίσματος	43
4.5.2	Παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια και κίβδηλα κέρματα ευρώ που εντοπίστηκαν στην Κύπρο κατά το 2021	44
4.5.3	Εκδόσεις νομισματικών ειδών	44
	Συλλεκτικό σετ	44
	Συλλεκτικό κέρμα	44
4.6	Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες	45
4.6.1	Διαχείριση διαθεσίμων και άλλες δραστηριότητες	45
	Καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	45
	Συμμετοχή στη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ	46
4.6.2	Εφαρμογή νομισματικής πολιτικής	46
	Συμμετοχή στα προγράμματα αγοράς περιουσιακών στοιχείων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα	47
4.7	Διαχείριση Κινδύνων και Κανονιστική Συμμόρφωση	48
	Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	48
4.7.1	Επενδυτικές δραστηριότητες	48
4.7.2	Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι	49
	Κίνδυνος αγοράς	49
	Πιστωτικός κίνδυνος	49
	Κίνδυνος ρευστότητας	50
4.7.3	Ενιαία νομισματική πολιτική Ευρωσυστήματος	50
4.7.4	Ετήσια άσκηση εκτίμησης κινδύνων	50
4.7.5	Διαχείριση λειτουργικών κινδύνων και επιχειρησιακής συνέχειας	50
4.7.6	Υπηρεσία Κανονιστικής Συμμόρφωσης	51
4.7.7	Συμμόρφωση ΚΤΚ με το πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων	52
4.8	Οικονομική Ανάλυση και Έρευνα	52
	Οικονομικό Δελτίο	52
	Στήριξη Διοικητή, συμμετοχή σε επιτροπές και επισκέψεις ξένων κλιμακίων	52
	Ερευνητικές και συναφείς δραστηριότητες	53
4.9	Στατιστική	54
	Νομισματικές και χρηματοπιστωτικές στατιστικές	55
	Στατιστικές τίτλων	56
	Χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί	56
	Εξωτερικές στατιστικές	56
	Γενικές οικονομικές και δημοσιονομικές στατιστικές	57
	Μητρώα	57
	Στατιστικές εκδόσεις	58
4.10	Πληροφορική	58
	Έργα ανάπτυξης, εφαρμογής και συντήρησης συστημάτων πληροφορικής	58
	Διαχείριση υποδομής πληροφορικής	59
	Ασφάλεια συστημάτων πληροφορικής	59

4.11 Ανθρώπινο Δυναμικό και Οργανωσιακή Ανάπτυξη	60
Στρατηγικός Προγραμματισμός & Οργάνωση	60
Ασφάλεια και υγεία	61
Εταιρική κοινωνική ευθύνη	61
4.12 Νομικά Θέματα	61
Ανακριτική Ομάδα για την Οικονομία	61
Διεθνής διαιτησία προς επίλυση επενδυτικών διαφορών	61
Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	61
4.13 Γενικές Διοικητικές Υπηρεσίες	62
4.13.1.1 Νέο σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης αρχείων της ΚΤΚ (ERMIS)	62
4.13.1.2 Αναβάθμιση Κεντρικού Αρχείου	62
4.13.1.3 Νομοθεσία περί του δικαιώματος πρόσβασης σε πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα	62
4.13.1.4 Χειρισμός διαβαθμισμένων εγγράφων /πληροφοριών	62
4.13.2 Ασφάλεια και εγκαταστάσεις	62
5. ΕΛΕΓΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021	63
Ισολογισμός κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021	64
Λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης για το έτος 2021	66
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων	67
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου	98
6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΤΚ	101
6.1 Επιτροπή Ελέγχου	102
6.2 Επιτροπή Προσωπικού	102
6.3 Επιτροπή Προϋπολογισμού	103
6.4 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ΔΣ	103
6.5 Επιτροπή Επενδύσεων	103

ΠΙΝΑΚΕΣ

3.1	Ισοζύγιο πληρωμών (κύριες κατηγορίες)	26
3.2	Λογαριασμοί της γενικής κυβέρνησης	26

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

3.1	ΑΕΠ σε επιλεγμένες χώρες	21
3.2	Πληθωρισμός σε επιλεγμένες χώρες	21
3.3	Πληθωρισμός στην Κύπρο	22
3.4	Καταθέσεις από τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα	22
3.5	Δάνεια προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα	23
3.6	Επιτόκια νέων δανείων των ΝΧΙ σε ευρώ προς κατοίκους της ζώνης του ευρώ	24
3.7	Επιτόκια νέων καταθέσεων σε ΝΧΙ σε ευρώ από κατοίκους στη ζώνη του ευρώ	24
3.8	Σταθμισμένη επίδραση κατά οικονομική δραστηριότητα στη συνολική ετήσια μεταβολή του ΑΕΠ	25
3.9	Ανεργία και απασχόληση	25
3.10	Ονομαστική δαπάνη ανά μισθωτό, παραγωγικότητα και μοναδιαίο εργατικό κόστος	25
3.11	Ακαθάριστο δημόσιο χρέος της γενικής κυβέρνησης	26
4.1	TARGET2-CY διασυννοριακές πληρωμές 2016-2021	39
4.2	TARGET2-CY εγχώριες πληρωμές	39
4.3	Εκκαθάριση επιταγών στο ΚΓΣ	40
4.4	Αξία πληρωμών ευρύτερου δημόσιου τομέα μέσω ΚΤΚ	40
4.5	Ετήσιος μέσος όρος και αξία μηνιαίων καταχωρίσεων στο κυρίως αρχείο και τον προκαταρκτικό κατάλογο	41
4.6	Όγκος συναλλαγών ανά μέσο πληρωμών και προτίμηση χρήσης	41
4.7	Αξία συναλλαγών ανά μέσο πληρωμών	42

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΠΙ	Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΕΑΤ	Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΔ	Έρευνα Εργατικού Δυναμικού
ΕΕΜ	Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός
ΕΕΠ	Εθνική Επιτροπή Πληρωμών
ΕΕΧΣ	Εθνική Επιτροπή Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΜΕ	Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης
ΕνΔΤΚ	Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή
ΕΣΕ	Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης
ΕΣΚΤ	Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
ΕΣΣΚ	Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου
ΙΤΣ	Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών
ΚΑΚΜΑ	Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών
ΚΓΣ	Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού
ΚΤΚ	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
ΜΕΧ	Μη Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις
ΝΧΙ	Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα
ΟΕΣ	Οντότητες Ειδικού Σκοπού
ΣΕΚ	Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων
ΣΠΠΜΑ	Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης
ΣΥΚ	Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας
ΤΑΕΠΤ	Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών
ΥΧΑ	Υποδομές Χρηματοοικονομικών Αγορών

ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

AnaCredit	Analytical Credit Datasets
ANFA	Agreement on Net Financial Assets
APP	Asset Purchase Programme
CBD	Consolidated Banking Data
CSDB	Centralised Securities Database
CSDR	Centralised Securities Depositories Regulation
ESMA	European Securities and Markets Authority
Eurostat	Statistical Office of the European Union
FSC	Financial Stability Committee
HFCS	Household Finance and Consumption Survey
MREL	Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities
PEPP	Pandemic Emergency Purchase Programme
PSPP	Public Sector Purchase Programme
RIAD	Register of Institutions and Affiliates Data
SEPA	Single Euro Payments Area
SMP	Securities Markets Programme
TARGET2	Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system (Second-generation)
TIPS	TARGET Instant Payment Settlement

ΣΥΜΒΟΛΑ

€	Ευρώ
---	------

Σημείωση: Χιλιάδες, εκατομμύρια και δισεκατομμύρια διαχωρίζονται με μια τελεία (.) και δεκαδικοί διαχωρίζονται με ένα κόμμα (,). Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα συνολικά ποσά στους σχετικούς πίνακες μπορεί να μη συμποούνται λόγω στρογγυλοποίησης.

Σημείωση: Τελευταία ημερομηνία ενημέρωσης των στατιστικών στοιχείων είναι η 31 Ιανουαρίου 2022.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Οι εξελίξεις που σημάδεψαν την παγκόσμια οικονομία κατά το 2021 ήταν άμεσα συνυφασμένες με την εξελισσόμενη πορεία της πανδημίας και της καλύτερης αντιμετώπισης των συνεπειών της σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Τα επιταχυνόμενα προγράμματα εμβολιασμού επέτρεψαν την επανεκκίνηση των οικονομιών, οδηγώντας στην άνοδο του ΑΕΠ παγκοσμίως κατά 6,1%, σύμφωνα με την εκτίμηση του ΔΝΤ, σε σύγκριση με μείωση -3,1% κατά το προηγούμενο έτος. Όπως εκτιμάται, ο εμβολιασμός μείωσε σε μεγάλο βαθμό την επίδραση της πανδημίας στην οικονομική δραστηριότητα αφού απέτρεψε σε αρκετές περιπτώσεις το ενδεχόμενο περισσότερων περιοριστικών μέτρων. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τα συνεχιζόμενα δημοσιονομικά και νομισματικά μέτρα για αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας, οδήγησε στην επούλωση σημαντικού τμήματος των οικονομικών πληγών που άνοιξε η πανδημία. Παράλληλα όμως, η μετάλλαξη Όμικρον διατήρησε την αβεβαιότητα για τις προοπτικές ανάπτυξης, ενώ οι μεγάλες αυξήσεις στις τιμές της ενέργειας καθώς και τα προβλήματα στις αλυσίδες παραγωγής και τροφοδοσίας στο διεθνές εμπόριο οδήγησαν σε σημαντική άνοδο του πληθωρισμού.

Πιο συγκεκριμένα, η πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), που εφαρμόστηκε μέσω δράσεων κυρίως των Εθνικών Κεντρικών Τραπεζών, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) καθώς και άλλες κεντρικές τράπεζες, διοχέτευσαν σημαντικά ποσά στις αγορές ομολόγων, περιορίζοντας έτσι ουσιαστικά το κρατικό κόστος δανεισμού για ευνοϊκότερη χρηματοδότηση των δημοσιονομικών μέτρων στήριξης της οικονομικής δραστηριότητας. Παράλληλα, οι κυβερνήσεις, υποβοηθούμενες και από την πιο πάνω νομισματική επέκταση των κεντρικών τραπεζών, υιοθέτη-

σαν μεγάλης κλίμακας δημοσιονομική επέκταση, προκειμένου να στηρίξουν αποτελεσματικά τις οικονομίες των χωρών τους.

Σε ό,τι αφορά στη νομισματική πολιτική της ΕΚΤ, η διατήρηση της ιδιαίτερα επεκτατικής και ευέλικτης νομισματικής πολιτικής και κατά το 2021, συνέχισε να προσφέρει ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης σε όλα τα κράτη-μέλη της ζώνης του ευρώ, περιλαμβανομένης της Κύπρου, συμβάλλοντας έτσι με ουσιαστικό τρόπο, στον μετριασμό των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας. Για παράδειγμα, το Ευρωσύστημα, μέσω κυρίως των Εθνικών Κεντρικών Τραπεζών, συνέχισε, από τον Μάρτιο του 2020 και καθόλη τη διάρκεια του 2021, να διενεργεί καθαρές αγορές στοιχείων ενεργητικού στο πλαίσιο του προγράμματος Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP). Παράλληλα, και προκειμένου να ενισχυθεί η επίδραση των χαμηλών επιτοκίων στην πραγματική οικονομία, συνεχίστηκαν και το 2021, στο πλαίσιο του προγράμματος Asset Purchase Programme (APP), οι μηνιαίες καθαρές αγορές στοιχείων ενεργητικού. Εξίσου σημαντική ήταν και η παροχή στήριξης στη χορήγηση τραπεζικών δανείων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά μέσω της εφαρμογής τρίτης σειράς στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTROs III), πηγή χρηματοδότησης η οποία παραμένει ελκυστική για τις τράπεζες.

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) συνεχίζει να εφαρμόζει την πολιτική της ΕΚΤ περιλαμβανομένων, τόσο του προγράμματος APP, όσο και του PEPP, με την αγορά, εκ μέρους της ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η εφαρμογή των προγραμμάτων αγορών ομολόγων, η οποία συνεχίστηκε και το 2021, συνέβαλε στη μείωση των κινδύνων, συγκρατώντας τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων και το κόστος εξυπηρέτησης του δημό-

σιου χρέους. Από παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι κατά την ημερομηνία ανακοίνωσης του προγράμματος PEPP (ήτοι, 18 Μαρτίου 2020), εν μέσω σοβαρού κατακερματισμού/δυσλειτουργίας στις αγορές ομολόγων στη ζώνη του ευρώ, η απόδοση του 10ετούς κυπριακού κυβερνητικού ομολόγου διαπραγματευόταν στη δευτερογενή αγορά περίξ του 2,20%, ενώ ένα τρίμηνο αργότερα υποχώρησε στο 0,95%, συνεπεία κυρίως των αγορών που διενήργησε η ΚΤΚ στα πλαίσια του προγράμματος. Όπως και το 2020, έτσι και το 2021, η ΚΤΚ διενήργησε σημαντικού ύψους αγορές κυπριακών κυβερνητικών ομολόγων, τόσο στο πλαίσιο του έκτακτου προγράμματος PEPP, όσον και του προγράμματος αγοράς περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου τομέα, Public Sector Purchase Programme – PSPP (στο πλαίσιο του APP). Η συνολική λογιστική αξία (book value) του αποθέματος κυπριακών κυβερνητικών ομολόγων που συσσωρεύσε η ΚΤΚ μέσω των αγορών που διενήργησε στο πλαίσιο των δύο προαναφερθέντων προγραμμάτων, διαμορφώθηκε στο τέλος Δεκεμβρίου 2021 σε €5.747 εκ..

Πέραν της ΕΚΤ και των Εθνικών Κεντρικών Τραπεζών, ενδεικτική ήταν και η έγκαιρη συμβολή στην αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης από τους υπόλοιπους θεσμούς και κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ, η οποία αποφάσισε την αναστολή του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, τους ισχύοντες δηλαδή δημοσιονομικούς κανόνες, μέχρι το τέλος του 2022, επιτρέποντας στα κράτη - μέλη αυξημένες δημοσιονομικές δαπάνες για στοχευμένη στήριξη των πιο ευάλωτων κυρίως τομέων της οικονομίας. Ταυτόχρονα, η ΕΕ εξέδωσε χρέος προκειμένου να χρηματοδοτήσει το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (NextGenerationEU), με ποσό που ξεπερνά τα €800 δισεκατομμύρια, χρηματοδοτώντας έτσι την ανάκαμψη

της ΕΕ και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικονομιών των κρατών - μελών της.

Σε ότι αφορά την Κυπριακή οικονομία ειδικότερα, η συρρίκνωση της οικονομίας κατά το 2020 λόγω της πανδημίας ήταν σε μέγεθος και διάρκεια σχετικά μικρότερη από ότι αρχικά αναμενόταν, με την ανάκαμψη το 2021 να καλύπτει εν πολλοίς την πώση στην οικονομική δραστηριότητα κατά το 2020. Όμως, η μετάλλαξη Όμικρον καθώς και η Ουκρανική κρίση εντείνουν την αβεβαιότητα και περιορίζουν τις προοπτικές περαιτέρω ανάκαμψης μέσα στο 2022.

Πιο συγκεκριμένα, τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης κατά το 2020, ύψους 3,5% του ΑΕΠ περίπου, καθώς και τα μέτρα που έλαβε η ΚΤΚ προς στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων - όπως η αναστολή δόσεων δανείων από ευάλωτες ομάδες μέχρι το τέλος του 2020 - περιόρισαν τη συρρίκνωση της οικονομίας το 2020 στο -5,0% ενώ, σύμφωνα με τις με τις εκτιμήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2021, το ΑΕΠ ανήλθε κατά 5,5% και προήλθε κυρίως από την εγχώρια ζήτηση και, σε μικρότερο βαθμό, από τις καθαρές εξαγωγές. Σε τομεακό επίπεδο, ο τομέας του εμπορίου, των μεταφορών, των ξενοδοχείων και των εστιατορίων είχε τη σημαντικότερη συμβολή στην ανάκαμψη του ΑΕΠ (2,9 ποσοστιαίες μονάδες). Ας σημειωθεί ότι τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης κατά το 2021 ήταν επίσης της τάξης του 3% του ΑΕΠ περίπου. Σε σχέση με την ανάπτυξη της οικονομίας κατά το 2022 και λαμβάνοντας υπόψη τις νέες αρνητικές γεωπολιτικές εξελίξεις, αναμένεται άνοδος του ΑΕΠ γύρω στο 2,3% έναντι αύξησης 3,6% που είχε εκτιμηθεί τον Δεκέμβριο 2021.

Σημαντικό ρόλο στη δυνητική αύξηση του ΑΕΠ αναμένεται να έχει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ύψους €1,2 δισεκατομμυρίων

ευρώ. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που προβλέπονται στο σχέδιο αυτό, εφόσον υλοποιηθούν επαρκώς, θα ενισχύσουν τόσο την ανθεκτικότητα της οικονομίας απέναντι σε κρίσεις όσο και τη βιώσιμη ανάπτυξη στη χώρα.

Εξαιρετικής σημασίας για τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη πορεία της Κυπριακής οικονομίας αποτελούν επίσης οι δράσεις που αφορούν στην πράσινη μετάβαση αλλά και στην υιοθέτηση της ψηφιακής τεχνολογίας. Συγκεκριμένα, μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα διατεθούν συνολικά πέραν των 280 εκατομμυρίων ευρώ για την ψηφιακή μετάβαση, ποσό που αντιστοιχεί στο 23% του συνολικού προϋπολογισμού του εν λόγω Σχεδίου.

Όσον αφορά τον εγχώριο πληθωρισμό, με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), αυτός κατέγραψε, κατά μέσο όρο, αύξηση 2,3% το 2021 σε σύγκριση με μείωση 1,1% το 2020. Την ίδια στιγμή, στη ζώνη του ευρώ, ο ΕνΔΤΚ κατέγραψε, κατά μέσο όρο, σημαντική ετήσια αύξηση 2,6% το 2021 σε σύγκριση με μικρή άνοδο 0,3% το 2020. Σε γενικές γραμμές, κατά το 2021, οι εξελίξεις στον πληθωρισμό στην Κύπρο, όπως και στη ζώνη του ευρώ, αντικατοπτρίζουν κυρίως τη μεγάλη άνοδο στις τιμές της ενέργειας ένεκα της σημαντικής αύξησης της διεθνούς τιμής του πετρελαίου σε σχέση με τις χαμηλές τιμές που ίσχυαν το 2020. Περαιτέρω, η σημαντική ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας και η ανοδική επίδραση άλλων παραγόντων που σχετίζονται με την πανδημία, συνείσφεραν επίσης στην άνοδο συγκεκριμένων συνιστωσών του ΕνΔΤΚ κατά την υπό ανασκόπηση περίοδο όπως για παράδειγμα στις τιμές των βιομηχανικών προϊόντων εξαιρουμένης της ενέργειας και των υπηρεσιών. Για παράδειγμα, οι αυξήσεις στις τιμές προϊόντων και εμπορευμάτων λόγω διαταραχών ή ελλείψεων στην αλυσίδα

εφοδιασμού στο διεθνές εμπόριο και οι σημαντικές αυξήσεις του κόστους μεταφορών εν μέσω της αυξανόμενης ζήτησης, συνέβαλαν ουσιαστικά στην προαναφερθείσα άνοδο του πληθωρισμού.

Σε σχέση με την πορεία του πληθωρισμού κατά το 2022 και λαμβάνοντας υπόψη τις νέες αρνητικές γεωπολιτικές εξελίξεις, αναμένεται άνοδος του πληθωρισμού γύρω στο 6,8%, έναντι 2,5% που είχε εκτιμηθεί τον Δεκέμβριο 2021.

Κατά το 2021 ο κυπριακός τραπεζικός τομέας είχε να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της πανδημίας που ενδεχομένως θα επηρέαζαν τα δανειακά χαρτοφυλάκια, καθώς η αναστολή καταβολής δόσεων έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Το μεγάλο στοίχημα για τα πιστωτικά ιδρύματα ήταν η διαχείριση εκείνων των δανειοληπτών που θα αντιμετώπιζαν προβλήματα στην επανέναρξη πληρωμής των δόσεων τους, δεδομένου ότι το ύψος των πιστωτικών διευκολύνσεων που εντάχθηκαν κάτω από το μορατόριο πληρωμών ήταν €11,8δισ περίπου, ποσοστό που αντιπροσώπευε το 47% του συνόλου των εξυπηρετούμενων πιστωτικών διευκολύνσεων. Επί του προκειμένου, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) είχε κατ'επανάληψη επισύρει την προσοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων για την ανάγκη της λειτουργικής τους ετοιμότητας ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν αναδιαρθρώσεις σε βιώσιμους δανειολήπτες, χωρίς καθυστερήσεις ή πρόσθετες χρεώσεις, μέσα σε συνθήκες πλήρους διαφάνειας. Ο όγκος των αναδιαρθρώσεων κατά τη διάρκεια του 2021 έχει αυξηθεί σημαντικά με το συνολικό ύψος των χορηγήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης να ανέρχεται γύρω στα €1,7δισ σε σύγκριση με €480εκ. κατά την αντίστοιχη περσινή περίοδο, συνέπεια των εγκυκλίων και προσπαθειών της ΚΤΚ, συνέπεια των εγκυκλίων και προσπαθειών της ΚΤΚ.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2021, η πορεία των χορηγήσεων που ήταν ενταγμένες κάτω από το μορατόριο ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντική. Συγκεκριμένα, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 η επανέναρξη των πληρωμών έχει ξεκινήσει για το 91% περίπου των χορηγήσεων που ήταν κάτω από το μορατόριο και μόνο το 3% των χορηγήσεων που ήταν κάτω από το μορατόριο έχουν καταστεί μη εξυπηρετούμενες. Επομένως, η στενή παρακολούθηση και η γρήγορη ανταπόκριση στη βάση των εγκυκλίων της ΚΤΚ από τα πιστωτικά ιδρύματα είναι καίριας σημασίας για τη συνέχιση των ενθαρρυντικών αποδόσεων που καταγράφηκαν.

Μέσα στα πλαίσια διαχείρισης των συνεπειών της πανδημίας, η ΚΤΚ, πέραν των πρωτοβουλιών και ενεργειών που είχε αναλάβει στην έναρξη της πανδημίας, συμμετείχε ενεργά και στη διαμόρφωση του νομοσχεδίου για τις κρατικές εγγυήσεις, το οποίο ψηφίστηκε τον Οκτώβριο 2021 αφού έτυχε της έγκρισης της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έχει εκδοθεί σχετική γνώμη από την ΕΚΤ. Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η παροχή χαμηλότοκων δανείων με κρατικές εγγυήσεις με στόχο την παροχή ρευστότητας στην πραγματική οικονομία. Επομένως οι αιτητές θα μπορούν να λάβουν αυτά τα δάνεια για σκοπούς κάλυψης των αναγκών ρευστότητας της επιχείρησής τους, για επενδύσεις στην Κύπρο ή για κεφάλαιο κίνησης.

Άξιο αναφοράς μέσα στο 2021 είναι η αύξηση στο μέγεθος του τραπεζικού τομέα, η οποία οφείλεται στην αύξηση των ρευστών τους διαθεσίμων ως αποτέλεσμα της αύξησης των καταθέσεων γύρω στα €51,5δισ το 2021 που είναι το υψηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί μετά την κρίση του 2013.

Η απομόχλευση των ισολογισμών του τραπεζικού τομέα από τις Μη Εξυπηρετούμενες Χορη-

γήσεις (ΜΕΧ) συνεχίστηκε και κατά το 2021, όπου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 παρατηρήθηκε μείωση σε σχέση με το τέλος του 2020, από τα €5,1δισ στα €3δισ. Επίσης, ο δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (common equity tier 1) σημείωσε ελαφρά μείωση κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 σε σχέση με το τέλος του 2020, όπου από 17,7% μειώθηκε στο €17,5% κυρίως λόγω υιοθέτησης αυστηρότερων κριτηρίων στη διενέργεια προβλέψεων στη βάση των απαιτήσεων των διεθνών λογιστικών προτύπων.

Πέραν των πιο πάνω, ο τραπεζικός τομέας βρίσκεται πλέον αντιμέτωπος με τη διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν από τις κλιματικές αλλαγές και το στόχο/συμφωνία των κρατών για μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα. Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ έχει εκδώσει το Νοέμβριο του 2020 κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαχείριση του κινδύνου από τις κλιματικές αλλαγές, όπου τίθενται οι προσδοκίες της για το πώς τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να διαχειρίζονται του κινδύνους που προκύπτουν στους ισολογισμούς τους αλλά και στην ίδια την εικόνα τους από τις κλιματικές και περιβαλλοντικές αλλαγές. Οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται προς τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα, ωστόσο και τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα θα πρέπει να αξιολογήσουν και να εφαρμόσουν τις υπό αναφορά κατευθυντήριες γραμμές, έχοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας. Ήδη, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έχει ζητήσει από τα λιγότερα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα να προβούν σε αξιολόγηση του βαθμού ετοιμότητάς τους για εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών. Επιπρόσθετα, τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα θα συμμετέχουν σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων μέσα στο 2022 που πραγματοποιεί η

ΕΚΤ σχετικά με τους κινδύνους που προκύπτουν από τις κλιματικές αλλαγές.

Συνεπώς, η διαχείριση των κινδύνων από τις κλιματικές αλλαγές έρχεται να προστεθεί στις ήδη υφιστάμενες προκλήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως η επίλυση των μη εξυπηρετούμενων χο-

ρηγήσεων, η ανάγκη για εξορθολογισμό του επιχειρηματικού τους μοντέλου και η ανάπτυξη και εφαρμογή της ψηφιοποίησης στις εργασίες τους.

Κωνσταντίνος Ηροδότου
Διοικητής

Enter/Exit

Full Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2021

6

Παράρτημα

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19

Κατά το 2021, η Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ΟΑΕΑ) συνέχισε τον σχεδιασμό και την εφαρμογή προληπτικών μέτρων αντιμετώπισης του Covid-19 στην Τράπεζα, τηρουμένων των σχετικών οδηγιών και διαταγμάτων που εκδίδονται από τις κρατικές Αρχές, οι οποίες είναι υπεύθυνες για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας. Η ΟΑΕΑ αποτελείται από στελέχη της Ανώτερης Διεύθυνσης, του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού, Προγραμματισμού & Οργάνωσης και του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων & Κανονιστικής Συμμόρφωσης και συνεργάζεται στενά με τον Λειτουργό Ασφάλειας & Υγείας της Τράπεζας και το Τμήμα Πληροφορικής.

Στις δράσεις της ΟΑΕΑ περιλήφθηκαν:

- η διαρκής και έγκαιρη καθοδήγηση του προσωπικού για τα ενδεικνυόμενα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού, ιδιαίτερα όπου οι ίδιοι ήταν στενές επαφές ή επιβεβαιωμένα κρούσματα,
- η έκδοση ή αναθεώρηση εσωτερικών οδηγιών για εφαρμογή των μέτρων που καθορίζουν τα αρμόδια Υπουργεία,
- η συνέχιση εφαρμογής αυξημένων μέτρων ασφάλειας και υγείας, όπως η συχνότερη καθαριότητα επιφανειών και κοινόχρηστων χώ-

ρων, η παροχή σταθμών απολύμανσης και διαχωριστικών σε γραφεία καθώς και η θερμομέτρηση κατά την είσοδο στο κτήριο,

- η έκδοση ή αναθεώρηση οδηγιών στο προσωπικό, σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμόδιων Υπουργείων, αναφορικά με τα επαγγελματικά ταξίδια, τις φυσικές συναντήσεις, τον περιορισμό επισκεπτών. Η διοργάνωση προληπτικών εξετάσεων rapid test στην ΚΤΚ με εξωτερικό συνεργείο,
- η εφαρμογή ελέγχων για safe pass στις εισόδους για το προσωπικό και τους επισκέπτες σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας. Με στόχο την αποσυμφόρηση των χώρων εργασίας, συνεχίστηκε η εφαρμογή έκτακτων διευθετήσεων τηλεργασίας μέχρι τις αρχές Ιουνίου 2021, ώστε να μειωθεί η φυσική παρουσία του προσωπικού στο κτήριο. Ειδικές ρυθμίσεις εφαρμόστηκαν στα Τμήματα που επιτελούν κρίσιμες λειτουργίες, λόγω της φύσης των εργασιών τους. Για τα Τμήματα αυτά εφαρμόστηκε διαχωρισμός ομάδων εργασίας σε ξεχωριστές τοποθεσίες/ χώρους (split teams) και τηλεργασία. Παρά τη μεγάλη έκταση και διάρκεια της τηλεργασίας, οι εργασίες διεξήχθησαν ομαλά χωρίς να παρατηρηθούν σοβαρά προβλήματα.

2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΤΚ

2.1 Διοικητικό Συμβούλιο

**Κωνσταντίνος
Ηροδότου**

**Σταύρος
Αγρότης**

**Μαρία
Ηρακλέους**

Κωνσταντίνος Ηροδότου

Διοικητής και Πρόεδρος από τις 11 Απριλίου του 2019.

Σταύρος Αγρότης

Σπούδασε Οικονομικά (BSc. Economics) στο University of Leicester (1978-1981). Ακολούθως εργάστηκε για πέντε χρόνια στον λογιστικό οίκο Touche Ross & Co (Deloitte) στην Αγγλία (1981-1986). Είναι πιστοποιημένος χρηματιστής από τα Χρηματιστήρια Κύπρου και Αθήνας.

Με την επιστροφή του στην Κύπρο, εργοδοτήθηκε στον Κυπριακό Οργανισμό Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO) (Υπηρεσίες Επενδυτικής Τραπεζικής) για 19 χρόνια ως Διευθυντής Χρηματιστηριακών Υπηρεσιών και ασχολήθηκε με όλο το φάσμα δραστηριοτήτων του χρηματοοικονομικού τομέα. Υπήρξε από τους πρωτοπόρους στην προσπάθεια ανάπτυξης του χρηματιστηριακού θεσμού στην Κύπρο, υπηρετώντας για αριθμό ετών από τη θέση του Αντιπροέδρου του Cyprus Financial Services Firms Association συμβάλλοντας στην ετοιμασία και έγκριση των σχετικών νομοσχεδίων. Την περίοδο 1998-2004, υπηρέτησε στο Διαχειριστικό Συμβούλιο της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας. Από το 2008 μέχρι το 2019, εργάστηκε στην AXIA Ventures Group Ltd ως Director-Equities Trading (Υπηρεσίες Επενδυτικής Τραπεζικής). Παράλληλα, την περίοδο 2014-2019 υπηρέτησε ως Αντιπρόεδρος και ακολούθως ως Πρόεδρος του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέ-

γης (Αδειοδοτημένο Πιστωτικό Ίδρυμα). Έχει υπηρετήσει στα Διοικητικά Συμβούλια σημαντικού αριθμού δημοσίων και ιδιωτικών εταιρειών, κυπριακών ή ξένων συμφερόντων, αποκομίζοντας σημαντικές εμπειρίες σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως τραπεζικές εργασίες, ασφαλιστικές εργασίες, εμπόριο, βιομηχανία, ναυτιλία, επενδυτικές και χρηματιστηριακές εργασίες και κατασκευαστικό τομέα. Διορίστηκε ως εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ τον Μάιο του 2019.

Μαρία Ηρακλέους

Είναι κάτοχος διδακτορικού στα Οικονομικά από το Virginia Polytechnic Institute και M.Sc. στην Οικονομετρία και Οικονομικά Μαθηματικά από το London School of Economics.

Μεταξύ 2004 και 2009, διετέλεσε Επίκουρη Καθηγήτρια στο American University στην Ουάσιγκτον, όπου δίδαξε αρκετά μαθήματα στην οικονομετρία και τα μακροοικονομικά. Διετέλεσε, επίσης, μεταδιδακτορικός συνεργάτης του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου της Φλωρεντίας στην Ιταλία, στο πρόγραμμα Max Weber. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την ανάλυση χρονοσειρών (οικονομετρία), τα εφαρμοσμένα μακροοικονομικά και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Έχει δημοσιεύσει την έρευνά της σε πολλά διεθνή ακαδημαϊκά περιοδικά, όπως το Econometric Reviews, Journal of International Economics και Journal of Risk and Uncertainty. Το 2010 επέστρεψε στην Κύπρο και εργά-

**Άγγελος
Γρηγοριάδης**

**Σταύρος
Ευαγόρου**

στηκε ως Επισκέπτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Οικονομικών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Από το 2014 μέχρι το 2019, εργάστηκε στο Γραφείο Αντιπροσωπείας του ΔΝΤ στην Κύπρο, πρώτα ως Ανώτερη Οικονομολόγος και ακολούθως ως Επικεφαλής Οικονομολόγος, υπεύθυνη για όλες τις πτυχές της συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του ΔΝΤ. Διορίστηκε ως εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ τον Μάιο του 2019.

Άγγελος Γρηγοριάδης

Είναι κάτοχος πτυχίου Bachelor of Science (BSc) στη Λογιστική και τα Χρηματοοικονομικά από το London School of Economics και Fellow Member του Ινστιτούτου Ορκωτών Λογιστών στην Αγγλία και την Ουαλία.

Είναι Πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Επενδυτικών Ταμείων (CIFA) και Επίτιμος Γενικός Πρόξενος της Δημοκρατίας της Σλοβακίας στην Κύπρο. Κατείχε ανώτερες θέσεις στην KPMG Κύπρου, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου (από την 1η Ιανουαρίου 2013 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018) και του Senior Partner (έως τις 30 Ιουνίου 2019). Υπήρξε, επίσης, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (CIPA), Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου. Ως μέλος του φορολογικού δικτύου της KPMG, με πάνω από 30 χρόνια εμπειρίας, έχει συμμετάσχει σε πολυάριθμα έργα συγχώνευσης, εξαγοράς και εταιρικής αναδιάρθρωσης τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, έχει γράψει πολλά άρθρα

και έχει παρουσιάσει σεμινάρια για το ρόλο της Κύπρου ως περιφερειακό χρηματοοικονομικό και εμπορικό κέντρο. Έχει εμπειρία σε θέματα διεθνούς εταιρικής φορολογίας, τραπεζών και χρηματοοικονομικών, καθώς και στον τομέα της ενέργειας. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ, τον Ιούλιο του 2019.

Σταύρος Ευαγόρου

Αποφοίτησε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Πράγας, στην Τσεχική Δημοκρατία, με BSc και μεταπτυχιακό στα Οικονομικά (1979-1984). Το 1993, ολοκλήρωσε ένα ερευνητικό πρόγραμμα στα Εφαρμοσμένα Οικονομικά στις ΗΠΑ.

Από το 1984-1985, διετέλεσε Περιφερειακός Διευθυντής στην ελεύθερη Αμμόχωστο για την εταιρεία Photis Photiou Estates Ltd. Από το 1985-1987, διετέλεσε Λογιστής και Λειτουργός Μισθοδοσίας στο ξενοδοχείο Dome, στην Αγία Νάπα και από το 1987-2016 διετέλεσε Επικεφαλής του Γραφείου Οικονομικών και Κοινωνικών Μελετών της Κ.Ε. ΑΚΕΛ. Υπήρξε, επίσης, Δημοτικός Σύμβουλος Λευκωσίας (1991-2001), μέλος του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (1991-2001), μέλος του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (1996-2001), Βουλευτής (2001-2016), Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών (2006-2011), Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Βουλής των Αντιπροσώπων στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ) (2003-2009), μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού (2001-2016) και Αναπλη-

**Μάκης
Κεραυνός**

**Γιάννης
Σαββίδης**

ρωτής Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος (2011-2016). Επιπλέον, διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurocypria Airlines Ltd (1993-1998), μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας Κυπριακές Αερογραμμές Δημόσια Λτδ (1998-2001) και Πρόεδρος της εταιρείας Δήμητρα Επενδυτική Δημόσια Λτδ (2005-2009). Έχει εκδώσει πολλά άρθρα σε περιοδικά και εφημερίδες, καθώς και το βιβλίο «The future of Cooperative Banks in the European Union». Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ, τον Μάρτιο του 2017.

Μάκης Κεραυνός

Σπούδασε Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1973-1977). Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στα Οικονομικά της Ανάπτυξης (1978-1979) και στις Βιομηχανικές Σχέσεις (1986). Με υποτροφία του Προγράμματος Αναπτύξεως των Ηνωμένων Εθνών, έτυχε μετεκπαίδευσης στο Oxford Brookes University σε θέματα νέας τεχνολογίας και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού. Επίσης, έτυχε μετεκπαίδευσης σε θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στο Πρόγραμμα ETP του European Foundation for Management Development.

Εργάστηκε ως διευθυντικό στέλεχος σε μεγάλες εταιρείες στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Από το 1983 μέχρι το 2003, εργάστηκε στην Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, στη Διεύθυνση Κατάρτισης και Ανάπτυξης και στη Διεύθυνση Έρευνας και Προγραμματισμού ως Ανώτερος Λειτουργός. Τον Μάρτιο του 2003, διορίστηκε Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον Μάιο του 2004 διορίστηκε Υπουργός Οικονομικών, όπου υπηρέτησε μέχρι το τέλος του 2005. Τον Σεπτέμβριο του 2005, ανέλαβε τη

θέση του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή και Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Τράπεζας, όπου υπηρέτησε μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2014. Από το 2006 μέχρι το 2009, υπήρξε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΡΙΚ. Διετέλεσε, επίσης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας HellenicAlico Life Insurance από το 2008 μέχρι το 2014. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος και για πέραν των τριάντα ετών εκλεγμένος Πρόεδρος του Παγκυπρίου Συνδέσμου Οικονομολόγων. Από το 2015, δραστηριοποιείται ως ανεξάρτητος Σύμβουλος σε χρηματοοικονομικά θέματα, θέματα διοίκησης, στρατηγικού προγραμματισμού και ανάπτυξης επιχειρήσεων. Έχει δώσει διαλέξεις στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο Κέντρο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και σε διεθνή συνέδρια. Έχει δημοσιεύσει δεκάδες άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και εφημερίδες. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ τον Οκτώβριο του 2018.

Γιάννης Σαββίδης

Είναι κάτοχος BA in Business Studies από το Philips College. Ταυτόχρονα, πήρε Δίπλωμα στο Μάρκετινγκ από το Chartered Institute of Marketing και MBA από το Πανεπιστήμιο του Newcastle στο Ηνωμένο Βασίλειο. Είναι μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών (Association of Chartered Certified Accountants (ACCA)) του Ηνωμένου Βασιλείου και μέλος του ΣΕΛΚ. Από το 1997 μέχρι το 2009, εργάστηκε ως Οικονομικός Διευθυντής σε διάφορες ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις στους τομείς του εμπορίου, της βιομηχανίας, της ασφαλιστικής αναδοχής και της αντιπροσωπείας αυτοκινήτων. Έχει αποκτήσει εκτενή εμπειρία στους τομείς της αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρω-

**Ιωάννης
Χαριλάου**

σης εταιρειών, των ειδικών έργων πληροφορικής και της εισαγωγής εταιρειών σε χρηματιστήρια. Το 2009 προσχώρησε στην Aphrodite Hills Resort Ltd, ένα από τα μεγαλύτερα θέρετρα στη Μέση Ανατολή, όπου εργάστηκε ως Οικονομικός Διευθυντής. Την περίοδο 2015-2017, προάχθηκε στη θέση του επικεφαλής των οικονομικών υπηρεσιών (CFO) του Ομίλου και Εκτελεστικού Διευθυντή των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Από το 2014 μέχρι το 2016, διετέλεσε μη εκτελεστικός Διευθυντής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων Κύπρου και μέλος της Επιτροπής Εσωτερικού Ελέγχου. Το διάστημα 2017-2019, ήταν συνεταιριστής σε ελεγκτικό γραφείο στη Λεμεσό και από τα μέσα του 2019 ίδρυσε το ελεγκτικό γραφείο YAS Audit & Consultants Ltd στο οποίο είναι ιδιοκτήτης και γενικός διευθυντής. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ της ΚΤΚ τον Οκτώβριο του 2018.

Ιωάννης Χαριλάου

Είναι κάτοχος MBA από το Πανεπιστήμιο του Leicester του Ηνωμένου Βασιλείου. Είναι εγκεκριμένος λογιστής, μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών (FCCA) του Ηνωμένου Βασιλείου, του Συνδέσμου Διεθνών Λογιστών (FAIA) του Ηνωμένου Βασιλείου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και της Ένωσης Πιστοποιημένων Ελεγκτών κατά της Απάτης (CFE) των ΗΠΑ. Διετέλεσε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΕΛΚ από το 2013 μέχρι το 2015, του οποίου υπήρξε στο παρελθόν και για σειρά ετών μέλος, γραμματέας και Αντιπρόεδρος.

Από το 1988 μέχρι το 1997, εργάστηκε στο Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Από το 1997 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2003, εργάστηκε στο Κεντρικό Εκκλησιαστικό Ταμείο και στο Ελεγκτικό Τμήμα της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου. Από τον Σεπτέμβριο του 2003 μέχρι και σήμερα, είναι Διευθυντής του Κεντρικού Εκκλησιαστικού Ταμείου και του Ελεγκτικού Τμήματος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου. Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Τράπεζας Δημόσιας Εταιρείας Λτδ από το 2005 μέχρι το 2014, ενώ διετέλεσε και Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Υπήρξε, επίσης, μέλος της Παγκυπριακής Ασφαλιστικής Λτδ από το 2005 μέχρι και πρόσφατα, ενώ διετέλεσε κατά καιρούς Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της εν λόγω εταιρείας. Επιπλέον, διετέλεσε πρώτος Πρόεδρος της Εξεταστικής Επιτροπής για τους Συμβούλους Αφερεγγυότητας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, από τον Ιούνιο του 2015 μέχρι και πρόσφατα. Τέλος, είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΟ Δημόσιας Εταιρείας Λτδ και Διοικητικών Συμβουλίων διαφόρων εταιρειών του Συγκροτήματος της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Λτδ. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ, τον Οκτώβριο του 2016 και επαναδιορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ στις 18 Οκτωβρίου 2021.

2.2 Ανώτερη Διευθυντική Ομάδα

**Κωνσταντίνος
Ηροδότου**
Διοικητής

Φ. Φρανκ
Ανώτερη Διευθύντρια
(μέχρι 31 Αυγούστου
2021)

Α. Καπάταις
Αναπληρωτής Ανώτερος
Διευθυντής
(μέχρι 31 Αυγούστου
2021)

Γ. Νικολάου
Αναπληρωτής Ανώτερος
Διευθυντής
(μέχρι 30 Ιουνίου 2021)

Γ. Κυριάκου
Ανώτερος Διευθυντής

Α. Μυλωνά
Ανώτερη Διευθύντρια

Χ. Φανόπουλος
Ανώτερος Διευθυντής

Enter/
ExitFull
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

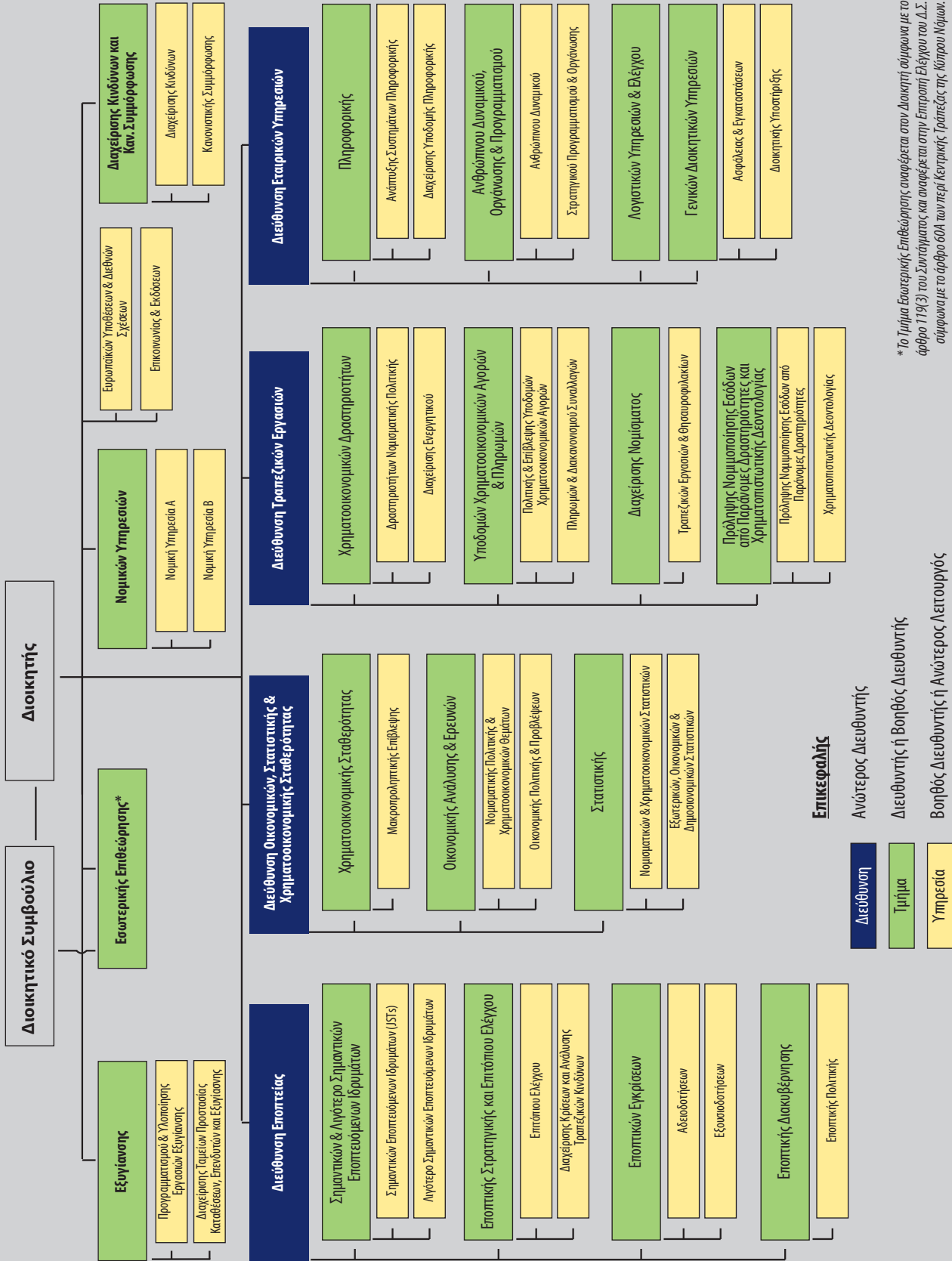
5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2021

6

Παράρτημα

2.3 Διευθυντική και Οργανική Δομή

* Το Τμήμα Εσωτερικής Επιθεώρησης αναφέρεται στην Διοικητική σύμφωνη με το άρθρο 119(3) του Συντάγματος και αναφέρεται στην Επιτροπή Ελέγχου του Δ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 60Α των περί Κεντρικής Τραπεζας της Κύπρου Νόμων.

Enter/Exit Full Screen

1 Εισαγωγή Διοικητή

2 Διοίκηση και Οργάνωση της ΚΤΚ

3 Οικονομικές Εξελίξεις

4 Εργασίες της ΚΤΚ

5 Οικονομικές Καταστάσεις 2021

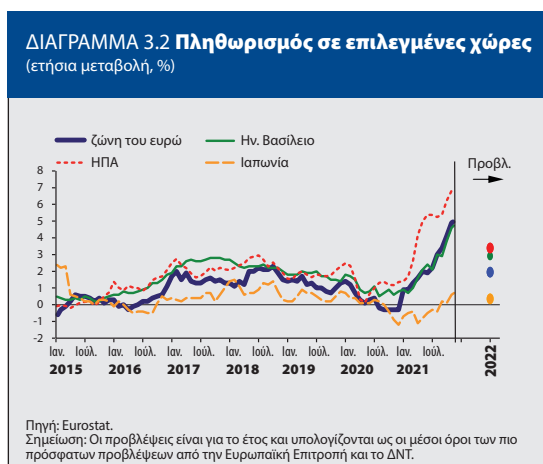
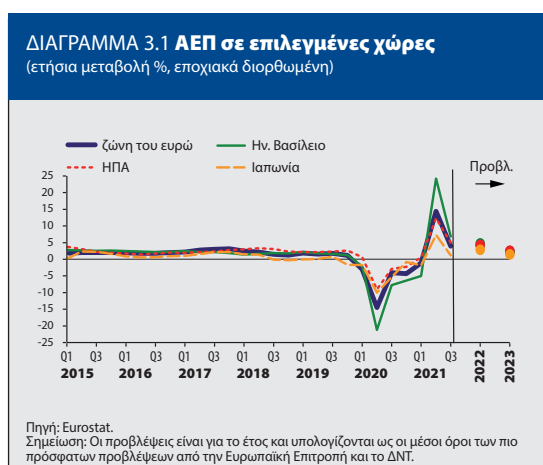
6 Παράρτημα

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

3.1 Εξωτερικές Εξελίξεις

Κατά το 2021 παρατηρήθηκε ισχυρή ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας σε σχέση με το 2020, παρά τη συνεχιζόμενη πανδημία. Τα νομισματικά και δημοσιονομικά μέτρα στήριξης σε συνδυασμό με την πρόοδο στους εμβολιασμούς, περιόρισαν σημαντικά τις αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας στην παγκόσμια οικονομική ανάκαμψη. Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες προβλέψεις διεθνών οργανισμών, οι προοπτικές της οικονομικής ανάκαμψης στις κύριες ανεπτυγμένες οικονομίες συνεχίζουν να είναι γενικά θετικές και για το 2022 (Διάγραμμα 3.1). Εντούτοις, η ανομοιομορφία που παρατηρείται στη δυναμική ανάπτυξης μεταξύ των χωρών, εν μέσω των συνεχιζόμενων διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού του διεθνούς εμπορίου, η εμφάνιση νέων μεταλλάξεων του ιού COVID-19 και η σχετική αβεβαιότητα στις αγορές, αποτελούν σημαντικές προκλήσεις για τη μελλοντική πορεία της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας.

Σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε, επίσης, η ραγδαία άνοδος που κατέγραψε ο παγκόσμιος πληθωρισμός το 2021 σε σχέση με το 2020. Η πορεία του πληθωρισμού κατά το 2021 αντανάκλασε σε μεγάλο βαθμό τις μεγάλες αυξήσεις και την ανοδική επίδραση βάσης στις τιμές της ενέργειας, λόγω κυρίως των εξελίξεων στην τιμή του πετρελαίου και του φυσικού αερίου. Την ίδια στιγμή, οι διαταραχές ή ελλείψεις στην αλυσίδα εφοδιασμού εν μέσω της συνεχιζόμενης πανδημίας σε συνδυασμό με την ισχυρή ανάκαμψη της ζήτησης, συνείφεραν σημαντικά στην άνοδο του παγκόσμιου πληθωρισμού κατά το 2021. Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες προβλέψεις διεθνών οργανισμών, ο πληθωρισμός στις κύριες ανεπτυγμένες οικονομίες αναμένεται να κυμανθεί, κατά μέσο όρο, σε υψηλά επίπεδα και κατά το 2022, λόγω κυρίως της αναμενόμενης διατήρησης της ανισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης (Διάγραμμα 3.2).

σφατες προβλέψεις διεθνών οργανισμών, ο πληθωρισμός στις κύριες ανεπτυγμένες οικονομίες αναμένεται να κυμανθεί, κατά μέσο όρο, σε υψηλά επίπεδα και κατά το 2022, λόγω κυρίως της αναμενόμενης διατήρησης της ανισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης (Διάγραμμα 3.2).

3.2 Εγχώριες Εξελίξεις

3.2.1 Πληθωρισμός

Ο εγχώριος πληθωρισμός¹ κατέγραψε σημαντική αύξηση φτάνοντας στο 2,3% το 2021 σε σύγκριση

1. Με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.3 Πληθωρισμός στην Κύπρο
(ετήσια μεταβολή, %)

με -1,1% το 2020 (Διάγραμμα 3.3). Αυτή η εξέλιξη οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό στις μεγάλες αυξήσεις στις τιμές της ενέργειας, από τη μια λόγω της σημαντικής αύξησης της διεθνούς τιμής του πετρελαίου και από την άλλη λόγω της ανοδικής επίδρασης βάσης στις τιμές του ηλεκτρισμού από την εξάλειψη της επίδρασης της απόφασης για 10% μείωση στους λογαριασμούς ρεύματος την περίοδο Απριλίου-Σεπτεμβρίου 2020. Άλλοι παράγοντες που σχετίζονται με την πανδημία συνείσφεραν, επίσης, στην άνοδο συγκεκριμένων συνιστωσών του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), όπως των βιομηχανικών προϊόντων εξαιρουμένης της ενέργειας και των υπηρεσιών. Για παράδειγμα, οι αυξήσεις στις τιμές προϊόντων και εμπορευμάτων λόγω διαταραχών ή ελλείψεων στην αλυσίδα εφοδιασμού στο διεθνές εμπόριο και οι σημαντικές αυξήσεις του κόστους μεταφορών εν μέσω της αυξανόμενης ζήτησης, συνέβαλαν ουσιαστικά στην προαναφερθείσα άνοδο του πληθωρισμού.

3.2.2 Νομισματικές εξελίξεις^{2,3}

Οι επιπτώσεις της πανδημίας στον εγχώριο χρηματοπιστωτικό τομέα ήταν σε μεγάλο βαθμό συγκρα-

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.4 Καταθέσεις από τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα
(ετήσια μεταβολή, %)

τημένες το 2021, λόγω κυρίως της καλύτερης από την αναμενόμενη πορεία της εγχώριας οικονομίας.

Συγκεκριμένα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής καταθέσεων του εγχώριου ιδιωτικού τομέα κατέγραψε σημαντική επιτάχυνση, φθάνοντας στο 5,8% τον Δεκέμβριο του 2021 από 2,5% τον Δεκέμβριο του 2020 (Διάγραμμα 3.4). Η ανοδική πορεία των καταθέσεων αντανάκλα τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά, την αύξηση της αναγκαστικής /προληπτικής αποταμίευσης αλλά και της ανάκαμψης της οικονομικής δραστηριότητας. Οι καταθέσεις των μη κατοίκων Κύπρου (συμπεριλαμβανομένων των ΟΕΣ) κατέγραψαν ετήσια αύξηση της τάξης του 4,9% τον Δεκέμβριο του 2021 από -6,9% τον Δεκέμβριο του 2020, ανατρέποντας την καθοδική πορεία των προηγούμενων χρόνων.

Όσον αφορά την πιστωτική επέκταση, θετική επίδραση στην αύξηση χρηματοδότησης συνέχισε να ασκεί το κρατικό μέτρο επιδότησης μέρους του επιτοκίου νέων στεγαστικών και επιχειρηματικών δανείων, το οποίο επεκτάθηκε μέχρι το τέλος του έτους. Συγκεκριμένα, ο νέος δανεισμός του μη χρηματοοικονομικού ιδιωτικού τομέα αυξήθηκε στα

2. Τα νομισματικά μεγέθη περιλαμβανομένων των επιτοκίων εκτός εκεί όπου αναφέρεται ρητά, αφορούν στοιχεία εξαιρουμένης της ΚΤΚ ή/και του Ευρωσυστήματος. Επίσης, τα στοιχεία που αναφέρονται σε κατοίκους Κύπρου και αναλύονται στην παρούσα ενότητα της Έκθεσης εξαιρούν τις Οντότητες Ειδικού Σκοπού («Special Purpose Entities»).

3. Για λεπτομέρειες ως προς τον υπολογισμό, βλ. έκδοση «Νομισματικές και Χρηματοοικονομικές Στατιστικές» στον ιστοχώρο της ΚΤΚ (<https://www.centralbank.cy/el/publications/monetary-and-financial-statistics>).

€2,9 δισ. το 2021 από €2,4 δισ. το 2020, ιδιαίτερα προς τις μη-χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις ύψους μέχρι €1 εκατ. καθώς και τα νέα στεγαστικά δάνεια, τα οποία έχουν ξεπεράσει τα προ-πανδημίας επίπεδα. Ως αποτέλεσμα, και παρά την επανέναρξη αποπληρωμών μετά τον τερματισμό της αναστολής δόσεων δανείων, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των καθαρών δανείων προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα κατέγραψε αύξηση στο 3,9% τον Νοέμβριο του 2021. Τον Δεκέμβριο του 2021, ο ρυθμός αύξησης επιβραδύνθηκε στο 3,3% λόγω επίδρασης βάσης, παραμένοντας ουσιαστικά αμετάβλητος σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2020 (Διάγραμμα 3.5).

Από το 2013, η καθοδική πορεία των επιτοκίων συνεχίστηκε και το 2021, λόγω της συνεχιζόμενης επεκτατικής νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ. Εντούτοις, παρατηρήθηκαν ελαφριές ανοδικές τάσεις, λόγω της αυξημένης αντίληψης πιστωτικού κίνδυνου από τις τράπεζες συνεπεία της πανδημίας. Αναλυτικά, τα δανειστικά επιτόκια το 2021 κατέγραψαν αύξηση κατά 13 και 5 μονάδες βάσης για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, αντίστοιχα (Διάγραμμα 3.6, σελ. 24), φτάνοντας στο 3,25% και 2,21%, αντίστοιχα. Τα εγχώρια καταθετικά επιτόκια

παρέμειναν περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2020, κλείνοντας στο 0,02% για τις επιχειρήσεις και 0,06% για τα νοικοκυριά (Διάγραμμα 3.7, σελ. 24).

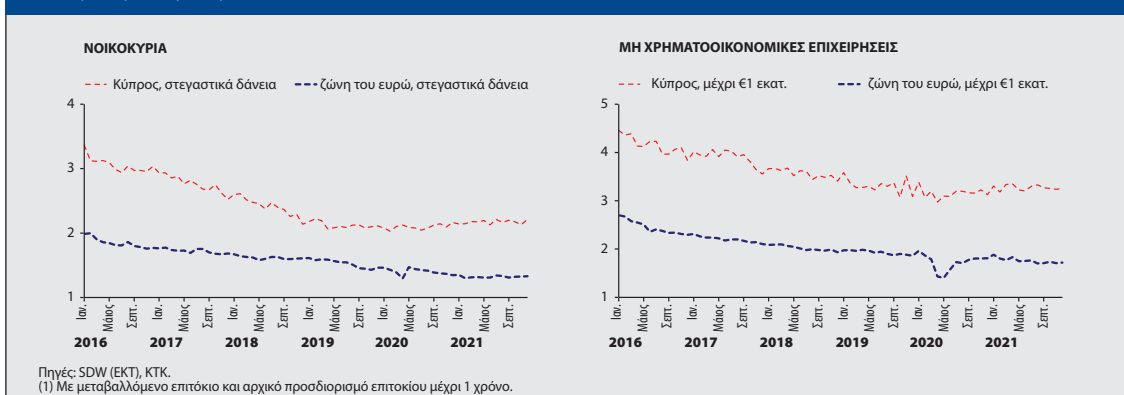
Θετική συμβολή στον χρηματοπιστωτικό τομέα είχε, επίσης, η περαιτέρω συρρίκνωση των μη-εξυπηρετούμενων χορηγήσεων (ΜΕΧ) στους ισολογισμούς των τραπεζών, κατά €2,1 δισ το 2021, φτάνοντας στα €3,0 δισ (11,1% των συνολικών δανείων) στα τέλη Δεκεμβρίου 2021. Ο αυξημένος όγκος αναδιρθρώσεων των επηρεαζόμενων από την πανδημία δανείων συνέβαλε στη συγκράτηση αύξησης των ΜΕΧ, με τη μείωση να προέρχεται κυρίως από πωλήσεις και διαγραφές δανείων. Σημειώνεται ωστόσο ότι, οι εν λόγω μη-οργανικές ενέργειες απομόχλευσης από πωλήσεις και μεταφορές δανείων, αν και διορθώνουν τους ισολογισμούς των τραπεζών, εξακολουθούν να επιβαρύνουν την πραγματική οικονομία. Ως εκ τούτου, οι προκλήσεις για την κυπριακή οικονομία προερχόμενες από τον εγχώριο χρηματοοικονομικό τομέα παραμένουν σημαντικές και αναμένεται περαιτέρω εντατικοποίηση των προσπαθειών για σωστή και μεθοδική διαχείριση των ΜΕΧ από τις τράπεζες και την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

3.2.3 Εγχώρια οικονομία

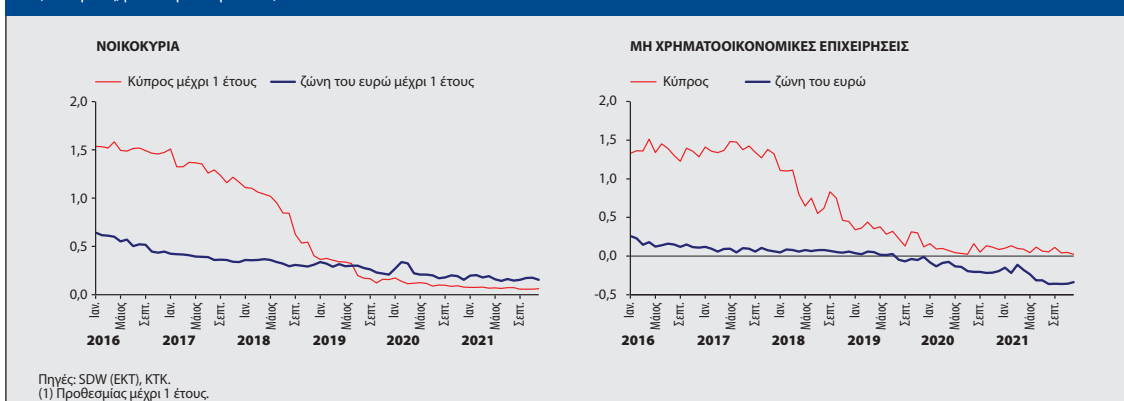
Το ΑΕΠ στην Κύπρο κατέγραψε ανάκαμψη 5,5% το 2021 σε συνέχεια πτώσης 5% το 2020. Η άνοδος στο ΑΕΠ οφείλεται σε επίδρασης βάσης λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας, στη συνεχιζόμενη προσαρμογή νοικοκυριών και επιχειρήσεων στα νέα δεδομένα (adaptation effects) και στην αποτελεσματικότητα των οικονομικών μέτρων στήριξης.

Σε τομεακό επίπεδο, ο τομέας του εμπορίου, των μεταφορών, των ξενοδοχείων και των εστιατορίων είχε τη σημαντικότερη συμβολή στην ανάκαμψη του ΑΕΠ (2,9 ποσοστιαίες μονάδες). (Διά-

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.6 Επιτόκια νέων δανείων των ΝΧΙ σε ευρώ προς κατοίκους της ζώνης του ευρώ⁽¹⁾
(% ετησίως, μέσο όροι περιόδου)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.7 Επιτόκια νέων καταθέσεων σε ΝΧΙ σε ευρώ από κατοίκους στη ζώνη του ευρώ⁽¹⁾
(% ετησίως, μέσο όροι περιόδου)

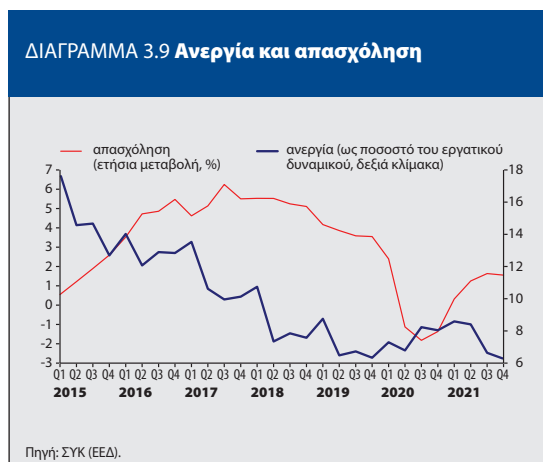
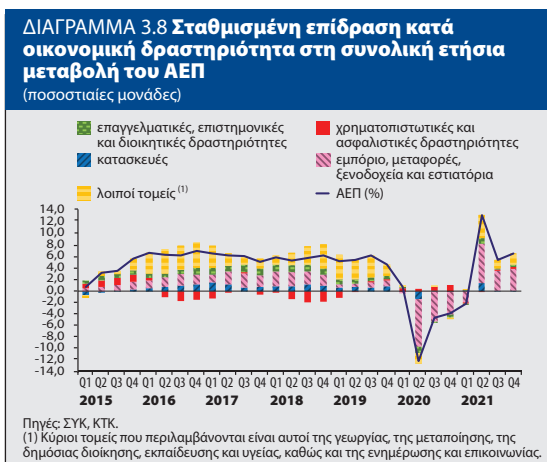

γραμμά 3.8, σελ. 25). Από την πλευρά των δαπανών, η εγχώρια ζήτηση αποτέλεσε τον κυριότερο μοχλό ανάκαμψης και, σε μικρότερο βαθμό, οι καθαρές εξαγωγές.

Ο τομέας των ακινήτων στην Κύπρο κατέγραψε ανάκαμψη κατά το 2021. Οι πωλήσεις ακινήτων σημείωσαν σημαντική αύξηση το πρώτους έντεκα μήνες του έτους σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (30%), αν και από χαμηλή βάση λόγω των μέτρων κατά της πανδημίας που εφαρμόστηκαν το 2020. Οι τιμές κατοικιών σημείωσαν μικρές αυξήσεις 1,2%, προερχόμενες κυρίως από ανάκαμψη στις τιμές διαμερισμάτων. Η τάση αυτή διαμορφώθηκε κυρίως από την εγχώρια ζήτηση, η

οποία υποστηρίχθηκε από το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων, καθώς και το σχέδιο του κράτους για μερική επιδότηση του επιτοκίου για νέα στεγαστικά δάνεια. Αντίθετα οι τιμές εμπορικών ακινήτων κατέγραψαν μειώσεις.

Τα οικονομικά μέτρα στήριξης, σε συνάρτηση με την άνοδο του ΑΕΠ, οδήγησαν σε ετήσια αύξηση 1,2% στην απασχόληση το 2021. Το ποσοστό ανεργίας, με βάση την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ), ανήλθε στο 7,4% για το έτος (Διάγραμμα 3.9, σελ. 25). Το τέταρτο τρίμηνο του 2021, η ανεργία έφτασε στο 6,3% και το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων με διάρκεια έξι μηνών και άνω ανήλθε στο 3,3%.

Κατά το 2021, καταγράφηκε διόρθωση στο κόστος εργασίας, με τις απολαβές εργαζομένων ανά μισθωτό να καταγράφουν άνοδο 4,7%. Η ετήσια αύξηση 1,4% στη δαπάνη ανά μισθωτό στο δημόσιο τομέα οφείλεται εν μέρει στη συνεχιζόμενη σταδιακή αποκατάσταση μισθών και συντάξεων, ενώ άνοδο κατά 5,8% καταγράφηκε στον ιδιωτικό. Η σημαντική αύξηση στην παραγωγικότητα οδήγησε σε μικρή αύξηση στο μοναδιαίο εργατικό κόστος κατά 0,4% (Διάγραμμα 3.10). Σημειώνεται ότι το επίπεδο του σχετικού δείκτη παραμένει σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τη ζώνη του ευρώ.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (ΙΤΣ)⁴ βελτιώθηκε, φθάνοντας στα -€1.695,8 εκατ. (-7,3% του ΑΕΠ) το 2021, σε σχέση με -€2.177,2 εκατ. (-10,1% του ΑΕΠ) το 2020 (Πίνακας 3.1, σελ. 26). Αυτό οφείλεται, κυρίως, στη βελτίωση του πλεονάσματος στο ισοζύγιο υπηρεσιών. Η παράλληλη διεύρυνση του ελλείμματος στο πρωτογενές εισόδημα και η αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών αντιστάθμισε μερικώς το αποτέλεσμα. Η αύξηση στα ταξιδιωτικά έσοδα αντικατοπτρίζει την ανάκαμψη του τουρισμού κατά το 2021 εν μέσω την πανδημίας. Διορθωμένο ως προς την επίδραση των ΟΕΣ, το

έλλειμμα του ΙΤΣ ανήλθε στα -€2.014,3 εκατ. (-8,6% του ΑΕΠ), σε σχέση με -€2.092,5 εκατ. (-9,7% του ΑΕΠ) πέρυσι. Η καθαρή Διεθνής Επενδυτική Θέση (ΔΕΘ) το 2021 έφθασε στα -€28,8 δισ. (-123,3% του ΑΕΠ). Διορθωμένη ως προς την επίδραση των ΟΕΣ, βελτιώνεται κατά 80 ποσοστιαίες μονάδες, φθάνοντας στα -€10,2 δισ. (-43,5% του ΑΕΠ).

Η σημαντική οικονομική ανάκαμψη επηρέασε θετικά τα δημόσια οικονομικά, κάτι που αντικατοπτρίζεται στην ισχυρή αύξηση στα έσοδα από φόρους και κοινωνικές εισφορές. Τα κρατικά μέτρα

4. Τα στοιχεία των εξωτερικών στατιστικών επηρεάζονται σημαντικά από την ταξινόμηση των ΟΕΣ ως κατοίκους Κύπρου και ιδιαίτερα από αυτές που θεωρούνται οικονομικοί ιδιοκτήτες κινητού εξοπλισμού μεταφοράς (κυρίως πλοία). Σημειώνεται ότι οι συναλλαγές των ΟΕΣ δεν επηρεάζουν, αλλά ούτε και επηρεάζονται ουσιαστικά από τον κύκλο της εγχώριας οικονομίας.

Πίνακας 3.1 Ισοζύγιο πληρωμών
(κύριες κατηγορίες)

	2020 (€ εκατ.)	2021 (€ εκατ.)	Μεταβολή (€ εκατ.)
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	-2.177,2	-1.695,8	481,4
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών διορθωμένο ως προς την επίδραση των ΟΕΣ	-2.092,5	-2.014,3	78,2
Ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών	-545,7	250,2	795,9
Ισοζύγιο αγαθών	-4.151,2	-4.292,5	-141,2
Εξαγωγές αγαθών	2.966,8	3.586,9	620,1
Εξαγωγές αγαθών των ΟΕΣ	870,5	1.116,2	245,8
Εισαγωγές αγαθών	7.118,0	7.879,3	761,3
Εισαγωγές αγαθών των ΟΕΣ	1.304,5	1.186,9	-117,6
Ισοζύγιο υπηρεσιών	3.605,5	4.542,7	937,1
Εξαγωγές υπηρεσιών	13.415,4	15.397,9	1.982,5
<i>εκ των οποίων:</i>			
Μεταφορές	2.987,7	3.117,7	130,0
Ταξίδια	602,1	1.701,5	1.099,4
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	5.151,5	5.471,0	319,5
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης	3.042,9	3.293,0	250,1
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	788,2	820,1	31,9
Εισαγωγές υπηρεσιών	9.809,8	10.855,2	1.045,4
<i>εκ των οποίων:</i>			
Μεταφορές	1.718,5	1.887,9	169,4
Ταξίδια	614,1	831,0	216,9
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	3.381,2	3.493,5	112,4
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης	2.259,5	2.604,6	345,1
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	1.153,7	1.262,1	108,5
Πρωτογενές εισόδημα (καθαρό)	-1.281,3	-1.733,0	-451,7
Δευτερογενές εισόδημα (καθαρό)	-350,2	-213,0	137,2
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ως % του ΑΕΠ)	-10,1	-7,3	
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών διορθωμένο ως προς την επίδραση των ΟΕΣ (ως % του ΑΕΠ)	-9,7	-8,6	

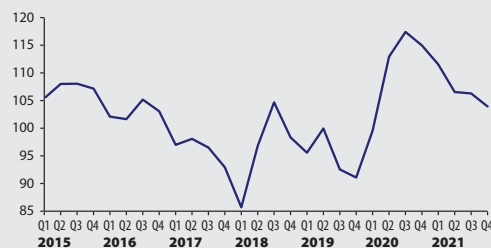
Πηγές: ΣΥΚ, ΚΤΚ.

στηρίζεις σε σχέση με την πανδημία, παρά τη σταδιακή απόσυρση τους, ανήλθαν σε περίπου €700 εκ. το 2021 ή 3% του ΑΕΠ. Το δημοσιονομικό έλλειμμα κατέγραψε μείωση, από 5,6% του ΑΕΠ το 2020, σε 2,1% του ΑΕΠ το 2021 (Πίνακας 3.2). Ο δείκτης δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ (Διάγραμμα 3.11) μειώθηκε στο 103,9% το 2021, λόγω της μείωσης στο σχετικά υψηλό ταμειακό απόθεμα του προηγούμενου έτους και της ισχυρής ανάκαμψης της οικονομίας.

Πίνακας 3.2 Λογαριασμοί της γενικής κυβέρνησης

	2020 (€ εκατ.)	2021 (€ εκατ.)	Μεταβολή (%)
ΔΑΠΑΝΕΣ			
Ενδιάμεση ανάλωση	906,8	1.040,6	14,8
Απολαβές προσωπικού	2.897,8	3.003,3	3,6
Κοινωνικές παροχές	3.592,1	3.839,8	6,9
Τόκοι πληρωτέοι	458,7	432,5	-5,7
Επιδότησεις	578,2	585,2	1,2
Άλλα τρέχοντα έξοδα	539,3	633,2	17,4
Ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου	609,2	632,2	3,8
Άλλες μεταβιβάσεις κεφαλαίου	142,4	152,8	7,3
Σύνολο δαπανών	9.724,4	10.319,5	6,1
Σύνολο δαπανών ως % του ΑΕΠ	45,0	44,2	
ΕΣΟΔΑ			
Φόροι επί της παραγωγής και εισαγωγές	2.899,3	3.305,9	14,0
Τρέχοντες φόροι στο εισόδημα, πλούτο κλπ	2.100,6	2.477,9	18,0
Κοινωνικές εισφορές	2.411,5	2.724,2	13,0
Άλλα τρέχοντα έσοδα	233,5	242,8	4,0
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	638,9	688,9	7,8
Μεταβιβάσεις κεφαλαίου εισπρακτέες	111,7	268,1	140,0
Εισόδημα περιουσίας	115,7	115,7	0,0
Σύνολο εσόδων	8.511,6	9.824,5	15,4
Σύνολο εσόδων ως % του ΑΕΠ	39,4	42,1	
Πρωτογενές πλεόνασμα	-754,2	-62,5	
Πρωτογενές πλεόνασμα ως % του ΑΕΠ	-3,5	-0,3	
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-)	-1.212,8	-495,0	
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-) ως % του ΑΕΠ	-5,6	-2,1	

Πηγές: ΣΥΚ (προκαταρκτικά στοιχεία), ΚΤΚ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.11 Ακαθάριστο δημόσιο χρέος της γενικής κυβέρνησης
(ως ποσοστό του ΑΕΠ)

Πηγές: ΣΥΚ, ΚΤΚ.

3.2.4 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις Δεκεμβρίου 2021⁵ της ΚΤΚ για την κυπριακή οικονομία είναι ξεπερασμένες λόγω της Ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, με το εύρος των επιπτώσεων να εξαρτάται από τη διάρκεια του πολέμου και των κυρώσεων. Οι οικονομικές συνέπειες αναμένεται να προκύψουν μέσω περαιτέρω αυξήσεων σε τιμές πρώτων υλών και απώλειες στον τουρισμό και σε εξαγωγές λοιπών υπηρεσιών. Έμμεσες συνέπειες αναμένονται λόγω της χειροτέρευσης της διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας λόγω επιπτώσεων στο επιχειρηματικό και καταναλωτικό αίσθημα. Παράλληλα, ο πληθωρισμός προβλέπεται να αυξηθεί σημαντικά το 2022, λόγω των αυξήσεων στις τιμές της ενέρ-

γιας, καθώς και της διεύρυνσης των πληθωριστικών πιέσεων στα τρόφιμα, στις κατηγορίες των υπηρεσιών και των βιομηχανικών προϊόντων εξαιρουμένης της ενέργειας. Εξομάλυνση των πληθωριστικών πιέσεων προβλέπεται τα έτη 2023-24. Σχετικά μικρή επίπτωση αναμένεται στην ανεργία το 2022, με συνέχιση της πτωτικής πορείας τα επόμενα έτη. Εν όψει των αρνητικών γεωπολιτικών εξελίξεων, οι πιο πρόσφατες εκτιμήσεις της ΚΤΚ τοποθετούν το ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης και τον πληθωρισμό στο 2,3% και 6,8% το 2022, αντίστοιχα, σε σχέση με 3,6% και 2,5% στις προβλέψεις Δεκεμβρίου 2021. Καταληκτικά, σημειώνεται ότι η αβεβαιότητα σε σχέση με τις οικονομικές προοπτικές είναι υψηλή.

5. Προβλέψεις Δεκεμβρίου 2021, βλέπε σχετικό *Οικονομικό Δελτίο* για περισσότερη ανάλυση.

4. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΚΤΚ

4.1 Ρύθμιση και Εποπτεία του Τραπεζικού Τομέα

4.1.1 Εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα

Κατά το 2021 ο κυπριακός τραπεζικός τομέας είχε να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της πανδημίας που ενδεχομένως θα επηρέαζαν τα δανειακά χαρτοφυλάκια, καθώς η αναστολή καταβολής δόσεων έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Το μεγάλο στοίχημα για τα πιστωτικά ιδρύματα ήταν η διαχείριση εκείνων των δανειοληπτών που θα αντιμετώπιζαν προβλήματα στην επανέναρξη πληρωμής των δόσεων τους, δεδομένου ότι το ύψος των πιστωτικών διευκολύνσεων που εντάχθηκαν κάτω από το μορατόριο πληρωμών ήταν €11,8δισ περίπου, ποσοστό που αντιπροσώπευε το 47% του συνόλου των εξυπηρετούμενων πιστωτικών διευκολύνσεων. Επί του προκειμένου, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) είχε κατ' επανάληψη επισύρει την προσοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων για την ανάγκη της αύξησης της λειτουργικής τους ετοιμότητας ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν αναδιρθρώσεις σε βιώσιμους δανειολήπτες, χωρίς καθυστερήσεις ή πρόσθετες χρεώσεις, μέσα σε συνθήκες πλήρους διαφάνειας. Ο όγκος των αναδιρθρώσεων κατά τη διάρκεια του 2021 έχει αυξηθεί σημαντικά με το συνολικό ύψος των χορηγήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης κατά την πιο πάνω περίοδο, να ανέρχεται γύρω στα €1,7δισ σε σύγκριση με €480εκ. κατά την αντίστοιχη περσινή περίοδο, συνέπεια των εγκυκλίων και προσαρτημάτων της ΚΤΚ.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2021, η πορεία των χορηγήσεων που ήταν ενταγμένες κάτω από

το μορατόριο ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντική. Συγκεκριμένα, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 η επανέναρξη των πληρωμών έχει ξεκινήσει για το 91% περίπου των χορηγήσεων που ήταν κάτω από το μορατόριο και μόνο το 3% των χορηγήσεων που ήταν κάτω από το μορατόριο έχουν καταστεί μη εξυπηρετούμενες. Επομένως, η στενή παρακολούθηση και η γρήγορη ανταπόκριση στη βάση εγκυκλίων της ΚΤΚ από τα πιστωτικά ιδρύματα είναι καίριας σημασίας για τη συνέχιση των ενθαρρυντικών αποδόσεων που καταγράφηκαν.

Μέσα στα πλαίσια διαχείρισης των συνεπειών της πανδημίας, η ΚΤΚ, πέραν των πρωτοβουλιών και ενεργειών που είχε αναλάβει στην έναρξη της πανδημίας, συμμετείχε ενεργά και στη διαμόρφωση του νομοσχεδίου για τις κρατικές εγγυήσεις, το οποίο ψηφίστηκε τον Οκτώβριο 2021 αφού έτυχε της έγκρισης της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έχει εκδοθεί σχετική γνώμη από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η παροχή χαμηλότοκων δανείων με κρατικές εγγυήσεις με στόχο την παροχή ρευστότητας στην πραγματική οικονομία. Επομένως οι αιτητές θα μπορούν να λάβουν αυτά τα δάνεια για σκοπούς κάλυψης των αναγκών ρευστότητας της επιχειρησής τους, για επενδύσεις στην Κύπρο ή για κεφάλαιο κίνησης.

Άξιο αναφοράς μέσα στο 2021 είναι η αύξηση στο μέγεθος του τραπεζικού τομέα, η οποία οφείλεται στην αύξηση των ρευστών τους διαθεσίμων ως αποτέλεσμα της αύξησης των καταθέσεων γύρω στα €51,5δισ το 2021 που είναι το υψηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί μετά την κρίση του 2013.

Η απομόχλευση των ισολογισμών του τραπε-

ζικού τομέα από τις Μη Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις (MEX) συνεχίστηκε και κατά το 2021, όπου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 παρατηρήθηκε μείωση σε σχέση με το τέλος του 2020, από τα €5,1δισ στα €3δισ. Επίσης, ο δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (common equity tier 1) σημείωσε ελαφρά μείωση κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 σε σχέση με το τέλος του 2020, όπου από 17,7% μειώθηκε στο 17,5% κυρίως λόγω υιοθέτησης αυστηρότερων κριτηρίων στη διενέργεια προβλέψεων στη βάση των απαιτήσεων των διεθνών λογιστικών προτύπων.

Πέραν των πιο πάνω, ο τραπεζικός τομέας βρίσκεται πλέον αντιμέτωπος με τη διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν από τις κλιματικές αλλαγές και το στόχο/συμφωνία των κρατών για μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα. Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ έχει εκδώσει το Νοέμβριο του 2020 κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαχείριση του κινδύνου από τις κλιματικές αλλαγές, όπου τίθενται οι προσδοκίες της για το πώς τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να διαχειρίζονται του κινδύνους που προκύπτουν στους ισολογισμούς τους αλλά και στην ίδια την εικόνα τους από τις κλιματικές και περιβαλλοντικές αλλαγές. Οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται προς τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα, ωστόσο και τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα θα πρέπει να αξιολογήσουν και να εφαρμόσουν τις υπό αναφορά κατευθυντήριες γραμμές, έχοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας. Ήδη, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έχει ζητήσει από τα λιγότερα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα να προβούν σε αξιολόγηση του βαθμού ετοιμότητάς τους για εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών. Επιπρόσθετα, τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα θα συμμετέ-

χουν σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων μέσα στο 2022 που πραγματοποιεί η ΕΚΤ σχετικά με τους κινδύνους που προκύπτουν από τις κλιματικές αλλαγές.

Συνεπώς, η διαχείριση των κινδύνων από τις κλιματικές αλλαγές έρχεται να προστεθεί στις ήδη υφιστάμενες προκλήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως η επίλυση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, η ανάγκη για εξορθολογισμό του επιχειρηματικού τους μοντέλου και η ανάπτυξη και εφαρμογή της ψηφιοποίησης στις εργασίες τους.

4.1.2 Επιτόπια εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων

Μέσα στα πλαίσια των εξουσιών και αρμοδιοτήτων της, η ΚΤΚ διεξαγάγει επιτόπιους ελέγχους στα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το ετήσιο πλάνο που καταρτίζεται και αναλόγως των κινδύνων που εντοπίζονται. Στα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα τόσο της Κύπρου όσο και του εξωτερικού, των οποίων η εποπτεία έχει αναληφθεί από την ΕΚΤ, η ΚΤΚ συμμετέχει με στελέχη της, ως μέλος του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, σε αριθμό επιτόπιων ελέγχων που διεξάγονται τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Σχετικά με τα λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα της Κύπρου, των οποίων η εποπτεία είναι ευθύνη της ΚΤΚ, οι επιτόπιοι έλεγχοι που διεξάγονται είναι από στελέχη μόνο της ΚΤΚ, η οποία έχει και την ευθύνη για τα υπό αναφορά ιδρύματα.

4.1.3 Εποπτεία ιδρυμάτων εκτός ΕΕΜ

Η ΚΤΚ ασκεί εποπτική δραστηριότητα σε πιστωτικά ιδρύματα που δεν εντάσσονται στο πεδίο του ΕΕΜ, περιλαμβανομένων υποκαταστημάτων

πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε τρίτες χώρες, ως επίσης και σε ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος. Το πλαίσιο εποπτείας στη βάση των ισχυόντων νόμων και κανονισμών ασκείται τόσο με εξ' αποστάσεως παρακολούθηση όσο και με τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων.

4.1.4 Εξελίξεις στο κανονιστικό πλαίσιο των εποπτευόμενων οντοτήτων

Κατά το 2021, τέθηκαν σε ισχύ τρεις νόμοι που τροποποιούν τον *περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμο*. Ο σκοπός τους ήταν η εναρμόνιση με τις Οδηγίες της ΕΕ. Η κυριότερη τροποποίηση, αφορούσε τον *περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Αρ.2) Νόμο του 2021*, με την οποία έγινε εναρμόνιση ως ακολούθως: (α) την Οδηγία (ΕΕ) 2019/878 που τροποποιεί την Οδηγία 2013/36/ΕΕ (Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων – CRD) όσον αφορά τις εξαιρούμενες οντότητες, τις χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών, τις μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, τις αποδοχές, τα μέτρα και τις εξουσίες εποπτείας και τα μέτρα διατήρησης κεφαλαίου, καθώς και (β) την Οδηγία (ΕΕ) 2019/879 που τροποποιεί την Οδηγία 2014/59/ΕΕ (Οδηγία για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων – BRRD) σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων.

Τον Οκτώβριο του 2021, η ΚΤΚ εξέδωσε την περί της Εσωτερικής Διακυβέρνησης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων Οδηγία του 2021, για σκοπούς υιοθέτησης των αντίστοιχων κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) και για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία (ΕΕ)

2019/878. Η Οδηγία Διακυβέρνησης προσδιορίζει τις ρυθμίσεις, τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς εσωτερικής διακυβέρνησης που πρέπει να θέτουν σε εφαρμογή τα πιστωτικά ιδρύματα, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και συνετή διοίκησή τους. Με την έκδοση της εν λόγω Οδηγίας, καταργήθηκε η περί των Ρυθμίσεων Διακυβέρνησης και Διαχείρισης Οδηγία της ΚΤΚ του 2014.

Η ΚΤΚ συνεργάζεται στενά με το Υπουργείο Οικονομικών για την ετοιμασία νομοσχεδίων που αφορούν τις εποπτευόμενες οντότητες. Επιπρόσθετα, η ΚΤΚ κατά την άσκηση των δικών της εξουσιών, εκδίδει εγκυκλίους και προτείνει νομοθετικές αλλαγές στο Υπουργείο Οικονομικών, οι οποίες αποσκοπούν στην υιοθέτηση Ευρωπαϊκών και άλλων βέλτιστων πρακτικών, καθώς και στην εναρμόνιση και ευθυγράμμιση με το Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο. Κατά το 2021, η ΚΤΚ υιοθέτησε κατευθυντήριες γραμμές που είχαν εκδοθεί από την EAT, σε θέματα που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα και άλλες κατηγορίες οντοτήτων που εποπτεύονται από την ΚΤΚ.

4.1.5 Πρόληψη Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες, Χρηματοπιστωτική Δεοντολογία και Εποπτεία Επενδυτικών Υπηρεσιών

Πρόληψη Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες

Σύμφωνα με την παράγραφο (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 59 του *περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου («ο Νόμος»)*, η ΚΤΚ καθορίζεται ως η αρμόδια εποπτική Αρχή για τα πιστωτικά ιδρύματα, ιδρύματα πληρωμών και ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και γενικότερα για όλα τα ιδρύματα που αδειοδοτεί. Στο πλαίσιο αυ-

τής της αρμοδιότητας, η ΚΤΚ εφαρμόζει προγράμματα εξ' αποστάσεως εποπτείας και επιτόπιων ελέγχων, οργανώνει δε και συνεισφέρει σε δράσεις που έχουν στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας που εξασκείται τόσο σε τοπικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Υψηλής σημασίας για την ΚΤΚ είναι ο εκσυγχρονισμός του κανονιστικού πλαισίου στη βάση βέλτιστων διεθνών πρακτικών, καθώς και των αξιολογήσεων, αποφάσεων και συστάσεων διαφόρων σωμάτων όπως της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Επιτροπής Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Financial Action Task Force (FATF) κ.ά.

Σε νομικό επίπεδο, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες Αρχές ολοκληρώθηκε η εναρμόνιση του εγχώριου νομικού πλαισίου με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και οι σχετικές τροποποιήσεις του Νόμου δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Κατά το 2021, η ΚΤΚ συνέχισε την ενεργό συμμετοχή της στις διεργασίες τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών ως αρμόδια Αρχή, συμβάλλοντας στην υλοποίηση του πλάνου δράσεων που καθόρισε το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων (Economic and Financial Affairs Council - Ecofin) για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων στην παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την ενδυνάμωση του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

Εν μέσω των συνεχιζόμενων ιδίαζουσών υγειονομικών συνθηκών της πανδημίας COVID-19, η

ΚΤΚ προέβη τόσο σε επιτόπιους όσο και σε εξ αποστάσεως καθώς και σε ειδικούς ελέγχους αριθμού εποπτευόμενων ιδρυμάτων, με ποικίλη θεματολογία. Επίσης, συνεχίστηκε η συμμετοχή σε διάφορες επιτροπές και ομάδες εργασίας για παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Επίσης, διοργάνωσε εκπαιδευτικό σεμινάριο για τους Λειτουργούς Συμμόρφωσης των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων.

Επιπρόσθετα, η ΚΤΚ συμμετείχε στην προετοιμασία για την επικαιροποίηση της συμμόρφωσης της Κύπρου με τις συστάσεις της Επιτροπής Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης σε σχέση με τις τεχνικές απαιτήσεις ως συνέχεια του 5ου κύκλου αξιολόγησης.

Τον Σεπτέμβριο του 2021, ο Διοικητής της ΚΤΚ διοργάνωσε επαφές μεταξύ οργανωμένων συνόλων του επιχειρηματικού κόσμου και των τραπεζών με στόχο τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, τα οποία θα ενισχύσουν την απόδοση των διαδικασιών που εφαρμόζονται στις τραπεζικές υπηρεσίες, στη βάση της ισχύουσας νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που άπτονται της συμμόρφωσης για σκοπούς παρεμπόδισης και καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η ΚΤΚ παρακολουθεί στενά την υλοποίηση των αποφάσεων που λήφθηκαν.

Εποπτεία Επενδυτικών Υπηρεσιών

Η ΚΤΚ ασκεί, επίσης, προληπτική εποπτεία σε σχέση με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών από τις τράπεζες. Αυτές οι δραστηριότητες ρυθμίζονται από τον *περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμο του 2017*, ο οποίος αποτελεί εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τις αγορές χρηματοοικονομικών μέσων, γνωστή ως MiFID II, ως, επίσης και από τον Κανονισμό MiFIR, καθώς και από άλλους συναφείς

ευρωπαϊκούς Κανονισμούς, οι οποίοι είναι άμεσα εφαρμόσιμοι και δεσμευτικοί όπως, ο Κανονισμός PRIIPs που καθορίζει το θεσμικό πλαίσιο για την κατασκευή και τη διανομή συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων προς ιδιώτες επενδυτές, ο Κανονισμός EMIR, ιδίως όσον αφορά τις αναφορές των συμβάσεων εξωχρηματιστηριακών παραγώγων (OTC derivatives) στα αρχεία καταγραφής συναλλαγών, καθώς και ο Κανονισμός CSDR για τις αναφορές των συναλλαγών εσωτερικοποιημένων διακανονισμών προς την ΕΑΚΑΑ (ESMA).

Όσον αφορά το ρυθμιστικό σκέλος, τον Νοέμβριο του 2021 δημοσιεύθηκε ο *περί της Έκδοσης και Δημόσιας Εποπτείας Καλυμμένων Ομολόγων Νόμος (Ν166(Ι)/2021)*, ο οποίος αποτελεί εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία με αρ. 2019/2162 και καταργεί τον υφιστάμενο εθνικό *Νόμο περί Καλυμμένων Αξιογράφων (Ν130(Ι)/2010)*. Συναφώς, η ΚΤΚ προέβη στην έκδοση της *περί της Έκδοσης και Εποπτείας Καλυμμένων Ομολόγων Οδηγίας (ΚΔΠ 454/2021)* προκειμένου να θεσπίσει κανόνες για την εφαρμογή του Νόμου. Ο Νόμος και η Οδηγία της ΚΤΚ τίθενται σε εφαρμογή στις 7 Ιουλίου 2022. Επίσης, η ΚΤΚ συνέχισε να παρακολουθεί τις εργασίες της Ομάδας Εργασίας για τις Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες του Συμβουλίου της Ε.Ε. σε σχέση με τη δέσμη προτάσεων για τη βιώσιμη χρηματοδότηση (sustainable finance). Κατά το 2021 η Ομάδα Εργασίας εξετάζει τη νομοθετική Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση κοινού πλαισίου για την έκδοση «Ευρωπαϊκών Πράσινων Ομολόγων» προς την επίτευξη περιβαλλοντικά βιώσιμων στόχων.

Χρηματοπιστωτική Δεοντολογία

Το πλάνο εργασιών της Υπηρεσίας Χρηματοπιστωτικής Δεοντολογίας (ΥΧΔ) που είχε συσταθεί τον Νοέμβριο του 2020, αναπτύχθηκε στη βάση

των εποπτικών αρμοδιοτήτων της ΚΤΚ που προκύπτουν από συγκεκριμένες πρόνοιες εθνικών και ευρωπαϊκών νομοθεσιών, οι οποίες αποσκοπούν στη διασφάλιση δεοντολογικής συμπεριφοράς στην αγορά, έννοια που περιλαμβάνει τη δίκαιη μεταχείριση των πελατών και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στις χρηματοπιστωτικές αγορές, η οποία με τη σειρά της μπορεί να οδηγήσει στη χρηματοπιστωτική ένταξη, στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Σημαντικό εργαλείο είναι ο μηχανισμός που έγινε διαθέσιμος στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ που διευκολύνει την υποβολή αναφορών εικαζόμενων νομοκανονιστικών παραβάσεων από εποπτευόμενα ιδρύματα. Αναφορές δύναται να υποβάλλονται από πελάτες και υπαλλήλους των ιδρυμάτων που αδειοδοτούνται και εποπτεύονται από την ΚΤΚ. Σημειώνεται ότι, η ΚΤΚ έχει την εξουσία διερεύνησης καταγγελιών σε σχέση με νομοθεσίες για τις οποίες έχει καθοριστεί ως η αρμόδια Αρχή, και, όπου εφαρμόζεται, εξουσία για λήψη εποπτικών μέτρων ή και κυρώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΤΚ επιλαμβάνεται ζητήματα χρηματοπιστωτικής δεοντολογίας που αναφύονται από δραστηριότητες όπως η παροχή στεγαστικών δανείων, οι αναδιαρθώσεις πιστωτικών διευκολύνσεων, η παροχή υπηρεσιών πληρωμών και η παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.

Κατά το 2021, υποβλήθηκαν στην ΥΧΔ 113 καταγγελίες. Το μεγαλύτερο μερίδιο των καταγγελιών αφορούσαν ζητήματα Δανείων (68%) και Υπηρεσιών/Συστημάτων/Λογαριασμών Πληρωμών (23%). Η ΥΧΔ διερευνά τις καταγγελίες μέσω εποπτικών τεχνικών που συμπεριλαμβάνουν τις λειτουργίες ελέγχου των εποπτευόμενων ιδρυμάτων, ήτοι τις λειτουργίες συμμόρφωσης και εσωτερικού ελέγχου των εποπτευόμενων ιδρυμάτων. Νοείται ότι, κατά την επεξεργασία των αναφορών που υπο-

βάλλονται στην ΚΤΚ, εφαρμόζονται οι ανάλογες πρόνοιες της νομοθεσίας σε ότι αφορά στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η διαδικασία αναφορών και διερεύνησης καταγγελιών είναι διακριτή από τις διαδικασίες επίλυσης παραπόνων και διαφορών, οι οποίες αφορούν αρμοδιότητες των εποπτευόμενων ιδρυμάτων και άλλων θεσμικών φορέων, όπως η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή ή/ και οι Φορείς Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, συμπεριλαμβανομένου του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου.

4.2 Υπηρεσία Προγραμματισμού και Υλοποίησης Εργασιών Εξυγίανσης

Οι κύριες εργασίες της ΚΤΚ, ως Εθνική Αρχή Εξυγίανσης, κατά το 2021 αφορούσαν την ετοιμασία σχεδίων εξυγίανσης, σε προληπτική βάση, για τα λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα της Κύπρου και για τα Υποκαταστήματα στην Κύπρο των πιστωτικών ιδρυμάτων από τρίτες χώρες. Η ΚΤΚ συμμετείχε, επίσης, στην ετοιμασία σχεδίων εξυγίανσης, σε προληπτική βάση, για τα συστημικά πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) που εδρεύει στις Βρυξέλλες. Όσον αφορά τον σχεδιασμό εξυγίανσης για τις κυπριακές επενδυτικές εταιρείες, η ΚΤΚ συμμετείχε σε σώμα εξυγίανσης για την ετοιμασία σχεδίου εξυγίανσης πολωνικού ομίλου, ο οποίος διατηρεί θυγατρική στην Κύπρο, ενώ επανεξετάστηκε και η προσέγγιση σχεδιασμού εξυγίανσης των κυπριακών επενδυτικών εταιρειών υπό το φως των εξελίξεων στο θεσμικό πλαίσιο από την έναρξη ισχύος της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034 (IFD). Άλλες εργασίες της ΚΤΚ κατά το 2021 περιλάμβαναν την παρακολούθηση της διαχείρισης των υπό εξυγίανση Cyrgus Popular Bank Public Co Ltd (CPB) και υποκαταστήματος της FBME Bank Ltd για τις οποίες η ΚΤΚ έχει

καταχωρήσει στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας αιτήσεις για έκδοση διαταγμάτων εκκαθάρισης και διορισμού εκκαθαριστή, η εκδίκαση των οποίων εκκρεμεί. Επιπλέον, στελέχη του Τμήματος Εξυγίανσης της ΚΤΚ συμμετείχαν στην ετοιμασία σχεδίων νομοθετικών προτάσεων για τη μεταφορά κοινοτικών Οδηγιών στην εθνική νομοθεσία.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης (ΕΜΕ), το ΕΣΕ καθορίζει για κάθε σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα υπό την άμεση του ευθύνη, τον δείκτη ελάχιστων ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων με ωρίμανση πέραν του ενός έτους (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities - MREL) με τον οποίο θα πρέπει να συμμορφώνεται εντός συγκεκριμένης μεταβατικής περιόδου ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα εξυγίανσής τους χωρίς να επηρεαστούν οι καταθέσεις πελατών. Κατά το 2021 οι σημαντικές τράπεζες είχαν λάβει από το ΕΣΕ αναθεωρημένο δεσμευτικό στόχο MREL με βάση τους νέους κανόνες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/877 (SRMR2). Καθορίστηκαν, επίσης, για πρώτη φορά, από την Αρχή Εξυγίανσης, στόχοι MREL για τα λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα της Κύπρου, καθώς και προθεσμία για επίτευξη συμμόρφωσής με αυτούς.

Όσον αφορά το θεσμικό πλαίσιο εξυγίανσης, τον Μάιο του 2021 δημοσιεύθηκε πακέτο νομοθεσιών για τη μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/879 (BRRD2) στο κυπριακό Δίκαιο.

Οι βασικές πρόνοιες της BRRD2 που εισήχθησαν στο πλαίσιο εξυγίανσης με την τροποποίηση του *περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών Νόμου*, αφορούν κυρίως το πλαίσιο προσδιορισμού της απαίτησης MREL, τον καθορισμό των κριτηρίων επιλεξιμότητας των υποχρεώσεων που προσμετρούνται με την απαίτηση MREL, τα μέτρα και κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης της απαίτησης MREL, καθώς και τη μεταβατική περίοδο συμ-

μόρφωσης και τις απαιτήσεις όσον αφορά τις εποπτικές αναφορές και δημοσιοποιήσεις.

Διαχείριση Ταμείων Εγγύησης Καταθέσεων, Εξυγίανσης και Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών

Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων

Το Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ) συστάθηκε και λειτουργεί στην Κυπριακή Δημοκρατία από το 2000 με σκοπό αφενός την καταβολή αποζημίωσης στους καταθέτες που καλύπτονται από το ΣΕΚ στην περίπτωση που πιστωτικά ιδρύματα δεν είναι σε θέση να αποπληρώσουν τις καταθέσεις τους και αφετέρου την υπό προϋποθέσεις χρηματοδότηση της εφαρμογής μέτρων εξυγίανσης.

Το ΣΕΚ αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα δημοσίου Δικαίου. Το αρμόδιο όργανο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την εξυπηρέτηση των σκοπών του, περιλαμβανομένης της διαχείρισης των ταμείων που το αποτελούν, είναι η Διαχειριστική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από υπάλληλους του Υπουργείου Οικονομικών και της ΚΤΚ που διορίζονται με απόφαση του Διοικητή της ΚΤΚ.

Στις ρυθμίσεις εγγύησης καταθέσεων του ΣΕΚ συμμετέχουν υποχρεωτικά όλα τα αδειοδοτημένα πιστωτικά ιδρύματα (ΑΠΙ), περιλαμβανομένων των Υποκαταστημάτων στην Κύπρο πιστωτικών ιδρυμάτων από τρίτες χώρες. Το ΣΕΚ παρέχει κάλυψη μέχρι €100.000 για το σύνολο των καταθέσεων που οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με ορισμένες εξαιρέσεις, διατηρεί με συγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα. Στις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις εξυγίανσης του ΣΕΚ συμμετέχουν τα Υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων τρίτων χωρών, καθώς και επενδυτικές εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του *Νόμου 22(Ι)/2016*. Τα

ΑΠΙ που έχουν συσταθεί στην Κύπρο και οι θυγατρικές τους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2014/806, συνεισφέρουν στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης ως προβλέπεται στον σχετικό Κανονισμό.

Σύμφωνα με τον *Νόμο 5(Ι)/2016*, η ΚΤΚ παρέχει διοικητική υποστήριξη για τη διεκπεραίωση των εργασιών του ΣΕΚ. Οι κύριες εργασίες της αφορούσαν την είσπραξη εισφορών στα υπό διαχείριση Ταμεία. Συγκεκριμένα, όπως προνοείται στην κείμενη νομοθεσία και την Οδηγία 2014/49/ΕΕ, το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ) θα πρέπει να διαθέτει κεφάλαια ύψους 0,8% των καλυπτόμενων καταθέσεων μέχρι τις 3 Ιουλίου 2024. Για την επίτευξη του επίπεδου στόχου του ΤΕΚ, τα ΑΠΙ τιμολογήθηκαν εισφορές για το 2021 συνολικού ύψους €14 εκατ. περίπου, ο υπολογισμός των οποίων βασίστηκε σε μεθοδολογία η οποία εγκρίθηκε από τη Διαχειριστική Επιτροπή του ΣΕΚ. Στο παρόν στάδιο, τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα του ΤΕΚ ανέρχονται σε €175 εκατ. περίπου. Οι υπόλοιπες εισφορές των ΑΠΙ στο ΤΕΚ για επίτευξη του επίπεδου στόχου μέχρι τις 3 Ιουλίου 2024, θα τιμολογηθούν εντός της περιόδου 2022-2024.

Όσον αφορά τις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις εξυγίανσης, το 2021 εισπράχθηκαν εισφορές για το Εθνικό Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ) συνολικού ύψους €245 χιλιάδων περίπου, ο υπολογισμός των οποίων βασίστηκε στη μεθοδολογία υπολογισμού του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/63. Οι υπόλοιπες εισφορές στο ΕΤΕ αναμένεται να καταβληθούν εντός της περιόδου 2022-2024, ώστε να επιτευχθεί το επίπεδο στόχος του 1% των καλυπτόμενων καταθέσεων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, όπως προνοείται στην κείμενη νομοθεσία και την Οδηγία 2014/49/ΕΕ.

Κατά το 2021, θεσπίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποιήσεις του *Νόμου 5(Ι)/2016*

οι οποίες, μεταξύ άλλων, στόχευαν στην πληρέστερη εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/49/ΕΕ, καθώς, επίσης, στην παροχή δυνατότητας στο ΣΕΚ να ανακτά, υπό προϋποθέσεις, το ποσό που καταβάλλεται ως αποζημίωση στους καταθέτες ενός πιστωτικού ιδρύματος, καθώς, επίσης να αναλαμβάνει την αποκλειστική διαχείριση των ρευστών διαθεσίμων ενός πιστωτικού ιδρύματος με αποκλειστικό σκοπό την πληρωμή των καλυπτόμενων καταθέσεών του.

Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών
Το Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών (ΤΑΕΠΤ), το οποίο λειτουργεί από το 2004, παρέχει πρόσθετη εξασφάλιση προς τους πελάτες πιστωτικών ιδρυμάτων για απαιτήσεις που είναι δυνατό να εγείρουν σε σχέση με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών με την καταβολή αποζημίωσης εφόσον συντρέχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις. Το μέγιστο ύψος της αποζημίωσης που είναι δυνατό να καταβληθεί προς έκαστο επενδυτή πελάτη τραπεζών ανέρχεται σε €20.000. Η συμμετοχή στο ΤΑΕΠΤ είναι υποχρεωτική για όλα τα ΑΠΙ, τα οποία προσφέρουν επενδυτικές υπηρεσίες και έχουν συσταθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία ή έχουν συσταθεί σε τρίτες χώρες και λειτουργούν στην Κυπριακή Δημοκρατία μέσω Υποκαταστήματος. Το αρμόδιο όργανο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την εξυπηρέτηση των σκοπών του, περιλαμβανομένης της διαχείρισης των ταμείων που το αποτελούν, είναι η Διαχειριστική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, της ΚΤΚ και των Συνδέσμων Τραπεζών. Η ΚΤΚ παρέχει, επίσης, διοικητική υποστήριξη στη Διαχειριστική Επιτροπή για τη διεκπεραίωση των αρμοδιοτήτων της.

Οι κύριες εργασίες διοικητικής υποστήριξης αφορούν την είσπραξη των εισφορών. Επειδή το επίπεδο στόχος του Ταμείου για κάθε μέλος είχε

υπερκαλυφθεί από τις εισφορές των μελών κατά τα προηγούμενα έτη, το 2021 δεν έγιναν διαδικασίες για καταβολή περαιτέρω εισφορών.

4.3 Χρηματοοικονομική Σταθερότητα

Η ΚΤΚ είναι η αρμόδια μακροπροληπτική Αρχή της Κύπρου. Η μακροπροληπτική επίβλεψη εστιάζεται στην παρακολούθηση και αξιολόγηση της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος της Κύπρου, καθώς και στην εφαρμογή εργαλείων μακροπροληπτικής πολιτικής. Στο πλαίσιο άσκησης της πιο πάνω αρμοδιότητας, η ΚΤΚ αναλύει τις κυκλικές και διαρθρωτικές εξελίξεις στο χρηματοοικονομικό σύστημα και στο ευρύτερο μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον, με σκοπό τον εντοπισμό, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον περιορισμό της συσσώρευσης συστημικών κινδύνων που ενδεχομένως να αποτελούν απειλή για τη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος. Στο επίκεντρο βρίσκεται ο τραπεζικός τομέας, ο οποίος αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του εγχώριου χρηματοοικονομικού συστήματος και το κύριο δυνητικό μέσο μετάδοσης κινδύνων εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος και προς την πραγματική οικονομία. Παρακολουθούνται επίσης οι εξελίξεις στον μη-τραπεζικό χρηματοοικονομικό τομέα, ιδιαίτερα στον ασφαλιστικό τομέα, στον τομέα των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, στον τομέα των επενδυτικών ταμείων, καθώς και στον τομέα των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών.

4.3.1 Συγκεντρωτικά στοιχεία και χρηματοοικονομικοί δείκτες για τον τραπεζικό τομέα

Κατά το 2021, η ΚΤΚ συνέχισε την τακτική ετοιμασία και δημοσιοποίηση στον διαδικτυακό της

χώρο, συγκεντρωτικών στοιχείων και χρηματοοικονομικών δεικτών για τον τραπεζικό τομέα, τα οποία χρησιμοποιούνται για σκοπούς μακροπροληπτικής ανάλυσης. Περαιτέρω, τα Ενοποιημένα Τραπεζικά Στοιχεία (Consolidated Banking Data – CBD) και τα στοιχεία που αφορούν τους Δείκτες Χρηματοοικονομικής Ευρωστίας (Financial Soundness Indicators – FSIs) για τα τραπεζικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κύπρο, υποβάλλονται σε τριμηνιαία βάση στην ΕΚΤ και στο ΔΝΤ, αντίστοιχα.

4.3.2 Κύριες αποφάσεις μακροπροληπτικής πολιτικής

Σε σχέση με τις αποφάσεις μακροπροληπτικής πολιτικής, κατά το 2021, η ΚΤΚ:

- Αναθεώρησε την πολιτική για τον προσδιορισμό των συστημικά σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων και την μεθοδολογία για τον καθορισμό της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας (O-SII buffer) του κάθε πιστωτικού ιδρύματος και καθόρισε τα νέα αποθέματα ασφαλείας.
- Καθόρισε το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας για τα άλλα συστημικά σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (O-SII)⁶.
- Καθόρισε ανά τρίμηνο τον συντελεστή του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για όλα τα ΑΠΙ και ορισμένες ΚΕΠΕΥ, στο 0% των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού τους⁷.
- Τροποποίησε το μακροπροληπτικό εργαλείο Ποσό Δανείου προς Αξία (Loan to Value - LTV), για νομικά και φυσικά πρόσωπα, προς τα πιστωτικά ιδρύματα, για συγκεκριμένη κατηγορία δανειοληπτών.

4.3.3 Δημοσιεύσεις

Η ΚΤΚ δημοσίευσε τον Μάιο του 2021 την Έκθεση

Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΧΣ) για το 2020, στην οποία γίνεται ενημέρωση σε θέματα που άπτονται της διασφάλισης της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος. Στην ΕΧΣ, η ΚΤΚ παρέθεσε την εκτίμησή της για τους σημαντικότερους μεσοπρόθεσμους κινδύνους για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα, ήτοι:

- 1) Προκλήσεις στην εξυπηρέτηση του ήδη υψηλού χρέους του εγχώριου ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.
- 2) Επιδείνωση της ποιότητας των περιουσιακών στοιχείων των πιστωτικών ιδρυμάτων.
- 3) Μειωμένες προοπτικές κερδοφορίας του τραπεζικού τομέα.

Στις 19 Μαρτίου 2021, η ΚΤΚ δημοσίευσε *Θεματική Μελέτη*, όπου παρουσιάζονται τα μέτρα και οι αποφάσεις που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας από τις δημοσιονομικές και νομισματικές Αρχές και που αφορούν τον χρηματοοικονομικό τομέα, καθώς και την οικονομία γενικότερα.

4.3.4 Μακροπροληπτική ανάλυση, παρακολούθηση και μέτρα προς μετριασμό των συστημικών κινδύνων

Το 2021 σηματοδότησε τη μετάβαση σε δυνατή ανάκαμψη της οικονομίας, μετά την ύφεση που υπέστη το 2020 συνεπεία της πανδημίας. Παρά την οικονομική ανάκαμψη, η αβεβαιότητα και οι κίνδυνοι για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα παραμένουν αυξημένοι σε σύγκριση με την προπανδημίας περίοδο. Ως εκ τούτου, οι πιθανές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική σταθερότητα παρακολουθούνται στενά και η ΚΤΚ παραμένει έτοιμη να παρέμβει με μακροπροληπτικές πολιτικές και μέτρα για να περιορίσει ενδεχόμενες ευπάθειες στο σύστημα.

6. ΤΚ - Απόθεμα ασφαλείας O-SII για τα Άλλα Συστημικά Σημαντικά Ιδρύματα - Πιστωτικά ιδρύματα.

7. ΚΤΚ - Αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB).

Κατά το 2021, η ΚΤΚ συνέχισε να εφαρμόζει τις Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) μακροπροληπτικού και διορθωτικού χαρακτήρα που είχε υιοθετήσει το 2020. Στόχος των Συστάσεων ήταν η παρακολούθηση και ανάλυση των συστημικών κινδύνων, καθώς και των ευάλωτων σημείων της κάθε οικονομίας λόγω της κρίσης, έτσι ώστε να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα προς μετριασμό αυτών των κινδύνων. Συγκεκριμένα:

- Με σκοπό τη συμμόρφωσή της με τη Σύσταση ΕΣΣΚ/2020/8 του ΕΣΣΚ, η ΚΤΚ παρακολούθησε τα δημοσιονομικά μέτρα που εφάρμοσε η Κυβέρνηση για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομία, καθώς και σύνολο δεικτών, μεταξύ άλλων, μακροοικονομικούς και τραπεζικούς δείκτες, καθώς και την απορρόφηση των μέτρων.
- Η ΚΤΚ υλοποίησε τη Σύσταση ΕΣΣΚ/2020/07 του ΕΣΣΚ για τον περιορισμό των διανομών μερισμάτων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19⁸. Η Σύσταση είχε ως στόχο τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα να διατηρήσουν την ποιότητα και το ύψος των κεφαλαίων τους κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, ώστε να είναι σε θέση να μετριάσουν τους συστημικούς κινδύνους και να συμβάλουν στην οικονομική ανάκαμψη.

Επιπρόσθετα, η ΚΤΚ συνέχισε κατά το 2021 να συμμορφώνεται με τις Συστάσεις του ΕΣΣΚ σχετικά με την εθελοντική εφαρμογή μακροπροληπτικών μέτρων στη βάση της αμοιβαιότητας.

Περαιτέρω, η ΚΤΚ συνέχισε κατά το 2021 τη συλλογή των στοιχείων για τον τομέα των οικιστικών και εμπορικών ακινήτων για την αξιολόγηση των κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν από τον εν λόγω τομέα στη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος, στο πλαίσιο της Σύστασης ΕΣΣΚ/2016/14 που αφορά τις χορηγήσεις

που σχετίζονται με ακίνητα. Παρακολούθησε, επίσης, τις επιπτώσεις της διακοπής του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος (ΚΕΠ) στη χρηματοοικονομική σταθερότητα.

Κατά το υπό αναφορά έτος, το Τμήμα συντόνισε την ομάδα εργασίας εντός της ΚΤΚ για συμμόρφωση με τη Σύσταση του ΕΣΣΚ (ΕΣΣΚ/2020/12) σχετικά με την ταυτοποίηση νομικών οντοτήτων (LEI). Σκοπός της Σύστασης είναι να συμβάλει στην πρόληψη και τον περιορισμό των συστημικών κινδύνων για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην ΕΕ, καθιερώνοντας τη συστηματική χρήση του LEI από οντότητες που διενεργούν χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

Επιπλέον η ΚΤΚ προχώρησε στον αρχικό σχεδιασμό εργαλείου παρακολούθησης κινδύνων της μορφής θερμικού χάρτη (heatmap), καθώς και στην παρακολούθηση των εξελίξεων και εκτίμηση τυχόν επιπτώσεων από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ (Brexit) στην κυπριακή οικονομία.

Η ΚΤΚ αξιολόγησε δυνητικούς κινδύνους και τυχόν ευπάθειες και στον μη-τραπεζικό χρηματοοικονομικό τομέα, ειδικότερα στον τομέα των ασφαλιστικών εταιρειών και των επενδυτικών ταμείων.

Επιπρόσθετα, καθόρισε τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας που είναι σημαντικοί για μακροπροληπτικούς σκοπούς και ανέλυσε τις ευπάθειες του εγχώριου τομέα των μη χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων ανά οικονομική δραστηριότητα, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της πανδημίας αλλά και την ικανότητα για εξυπηρέτηση του χρέους.

4.3.5 Στήριξη Διοικητή και συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας της ΕΚΤ και του ΕΣΣΚ

Κατά το 2021, συνεχίστηκε η συμβολή του Τμήματος στην προετοιμασία του Διοικητή για τη

8. ΚΤΚ - Εφαρμογή από την ΚΤΚ της Σύστασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου ESRB/2020/07 για τον περιορισμό των διανομών κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19.

συμμετοχή του στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, ιδιαίτερα σε θέματα χρηματοοικονομικής σταθερότητας και μακροπροληπτικής ανάλυσης και πολιτικής, καθώς και στο Γενικό Συμβούλιο του ΕΣΣΚ.

Η ΚΤΚ συμμετείχε στις συναντήσεις της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Committee – FSC) του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και στις υπό αυτήν ομάδες εργασίας, καθώς και στις συναντήσεις και εργασίες της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής (Advisory Technical Committee) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) και στις υπό αυτήν ομάδες εργασίας.

Η ΚΤΚ, συμμετείχε ενεργά στην ομάδα εργασίας του ΕΣΣΚ (Task Force on Stress Testing), αρμόδια για την κατάρτιση δυσμενούς σεναρίου για τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, στις συναντήσεις της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (Financial Stability Table) της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής (Economic and Financial Committee) της ΕΕ, καθώς και στο Financial Stability Experts Network του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ).

4.3.6 Εθνική Επιτροπή Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας

Η ΚΤΚ προεδρεύει της Εθνικής Επιτροπής Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΕΧΣ) και παρέχει σε αυτή γραμματειακή υποστήριξη. Η κύρια αποστολή της ΕΕΧΣ είναι η συζήτηση θεμάτων που άπτονται της διασφάλισης της χρηματοοικονομικής σταθερότητας σε εθνικό επίπεδο και η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της, δηλαδή των αρμόδιων Αρχών του χρηματοοικονομικού τομέα και του Υπουργείου Οικονομικών.

4.4 Υποδομές Χρηματοοικονομικών Αγορών και Πληρωμών

Ο ρόλος της ΚΤΚ στον τομέα των υποδομών χρηματοοικονομικών αγορών (ΥΧΑ) και πληρωμών απορρέει από τον *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμο του 2002*, όπως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί και καθορίζεται με βάση τη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ και το Καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

Η ΚΤΚ έχει ρόλο υπό την ιδιότητά της ως: (i) διαχειριστής ΥΧΑ, (ii) επιβλέπουσα Αρχή ΥΧΑ, και (iii) καταλύτης προς διευκόλυνση της ενοποίησης της αγοράς της ΕΕ, όπου αναλύει τις αλλαγές, εντοπίζει τάσεις, χαράσσει πολιτικές, συνεργάζεται με ενδιαφερόμενα μέρη και προωθεί την καινοτομία. Επίσης, η ΚΤΚ, ως τραπεζίτης και αντιπρόσωπος της Κυπριακής Δημοκρατίας σε χρηματοοικονομικά θέματα, συμμετέχει σε εγχώριες και διασυνοριακές ΥΧΑ.

Κατά το 2021, στην Κύπρο λειτουργούσαν ένα σύστημα διακανονισμού πληρωμών σε συνεχή χρόνο, τρία συστήματα λιανικών πληρωμών και ένα σύστημα διακανονισμού τίτλων ως ακολούθως:

Σύστημα Πληρωμών Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο

- TARGET2-CY

Συστήματα Λιανικών Πληρωμών

- Σύστημα Εκκαθάρισης Επιταγών (Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού – ΚΓΣ)
- Σύστημα Πληρωμών Μέσω Καρτών (JCC Cards Payment System)
- Εγχώριο Σύστημα Πληρωμών SEPA Direct Debits (Εγχώριο SDD)

Σύστημα Διακανονισμού Τίτλων

- Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο

Αξιών του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΚΑΚΜΑ)

4.4.1 Συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών

Στα ακόλουθα συστήματα η ΚΤΚ έχει ρόλο διαχειριστή ή/και προεδρεύει της διαχειριστικής επιτροπής αυτών:

Σύστημα διακανονισμού πληρωμών σε συνεχή χρόνο - TARGET2-CY

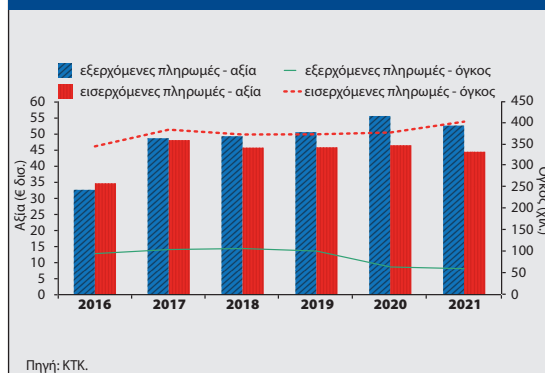
Βάσει της Κατευθυντήριας Γραμμής ΕΚΤ/2012/27 και της περί του Συστήματος TARGET2-CY Οδηγίας της ΚΤΚ, η ΚΤΚ ενεργεί ως Συμμετέχουσα Τράπεζα και ως Διαχειρίστρια του TARGET2-CY, της Κυπριακής συνιστώσας του Διερωπαϊκού Αυτοματοποιημένου Συστήματος Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε ευρώ σε συνεχή χρόνο και σε χρήμα Κεντρικής Τράπεζας του Ευρωσυστήματος, TARGET2. Στο σύστημα διακανονίζονται οι εντολές πληρωμής που διαβιβάζουν οι άμεσοι συμμετέχοντες σε αυτό, καθώς, επίσης και εντολές που προέρχονται από τα επικουρικά συστήματα ως αποτέλεσμα της εκκαθάρισης και του συμψηφισμού πληρωμών.

Το 2021 ο συνολικός αριθμός των συναλλαγών που διακανονίστηκαν μέσω του TARGET2-CY μειώθηκε κατά 4,6% σε σχέση με το 2020 και σε όρους αξίας η μείωση ήταν κατά 4,4%.

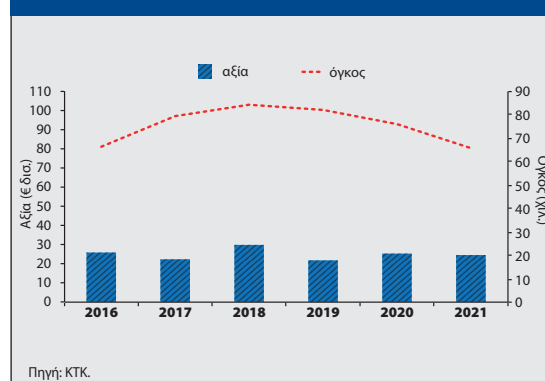
Ο αριθμός και η αξία των διασυνοριακών και εγχώριων πληρωμών που διακανονίστηκαν στο TARGET2-CY καταγράφονται στα **Διαγράμματα 4.1** και **4.2**, αντίστοιχα.

Κατά τον Νοέμβριο 2021, τέθηκε σε ισχύ η αναθεωρημένη Κατευθυντήρια Γραμμή του TARGET2, η οποία έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο και η οποία τροποποιεί πτυχές της ΕΚΤ/2012/27 (i) υπό το

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.1 TARGET2-CY διασυνοριακές πληρωμές 2016-2021

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.2 TARGET2-CY εγχώριες πληρωμές

πρίσμα της επικείμενης μετάβασης στην μελλοντική ενοποιημένη πλατφόρμα των υπηρεσιών TARGET (TARGET Services), (ii) εισάγει τα μέτρα προσβασιμότητας στην υπηρεσία TIPS, τα οποία εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ τον Ιούλιο 2020 και (iii) επεκτείνει το πλαίσιο ασφαλείας για τους συμμετέχοντες στο TARGET2.

Έργο T2-T2S Consolidation

Το έργο T2-T2S Consolidation αφορά στην ενοποίηση των υπηρεσιών TARGET2 και T2S του Ευρωσυστήματος, τόσο από τεχνικής όσο και λειτουργικής πλευράς σε μια νέα ενοποιημένη πλατφόρμα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.3 Εκκαθάριση επιταγών στο ΚΓΣ

Στόχος της ενοποιημένης πλατφόρμας είναι να ανταποκριθεί στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς, αντικαθιστώντας το TARGET2 με ένα νέο σύστημα διακανονισμών σε πραγματικό χρόνο (RTGS) και βελτιστοποιώντας τη διαχείριση της ρευστότητας σε όλες τις υπηρεσίες TARGET2.

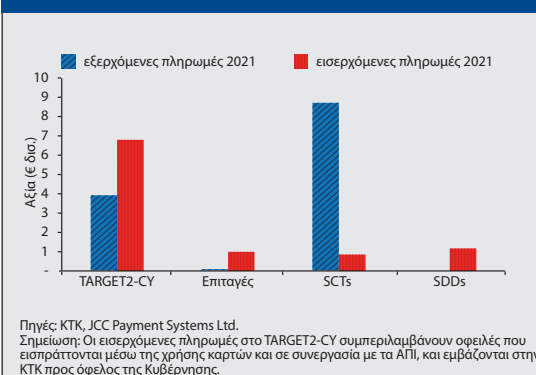
Η ΚΤΚ βρίσκεται σε στενή συνεργασία με όλους τους συμμετέχοντες σε σχέση με την πρόοδο του έργου σύμφωνα με τις κομβικές του ημερομηνίες με στόχο την ομαλή εφαρμογή τον Νοέμβριο του 2022.

Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού

Το Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού (ΚΓΣ) λειτουργεί από το 1964 με σκοπό την εναρμονισμένη εφαρμογή διαδικασιών για εκκαθάριση και διακανονισμό τραπεζικών επιταγών.

Στο **Διάγραμμα 4.3** παρουσιάζεται ο αριθμός και η αξία των επιταγών που εκκαθαρίστηκαν στην πλατφόρμα Ηλεκτρονικού Συμψηφισμού Επιταγών (ΗΣΕ) την περίοδο 2016-2021. Η μείωση που διαφαίνεται στον αριθμό και αξία των επιταγών αντικατοπτρίζει τις επιπτώσεις της τρέχουσας υγειονομικής κρίσης, ήτοι αφενός την συρρίκνωση που έχει παρατηρηθεί στην οικονομική δραστηριότητα και αφετέρου την ροπή που παρατηρείται για χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών έναντι των επιταγών.

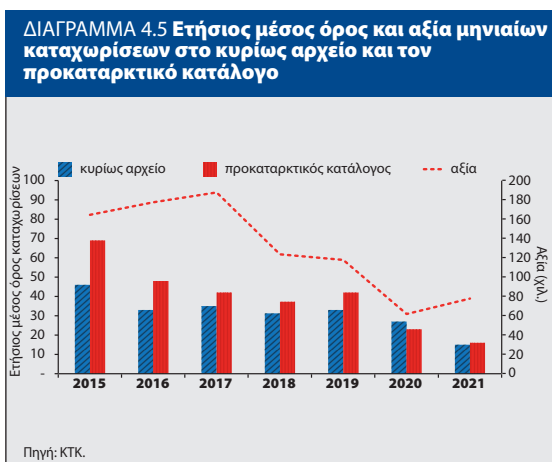
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.4 Αξία πληρωμών ευρύτερου δημόσιου τομέα μέσω ΚΤΚ

4.4.2 Η ΚΤΚ ως τραπεζίτης της Κυβέρνησης για σκοπούς πληρωμών

Η ΚΤΚ συμμετέχει σε συστήματα πληρωμών, σε εγχώρια και διασυνοριακή βάση, ώστε να παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες στην Κυβέρνηση και σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου Δικαίου. Εντός των αρμοδιοτήτων αυτών, η ΚΤΚ προωθεί, σε στενή συνεργασία με τους πιο πάνω και με ΑΠΙ, την υιοθέτηση των ηλεκτρονικών πληρωμών ως μέσο πληρωμής και είσπραξης κυβερνητικών οφειλών. Ειδικότερα, η εξόφληση οφειλών προς το Κράτος που αφορούν στο Τμήμα Φορολογίας και στο Τμήμα Τελωνείων είναι εφικτή από το 2017 και 2020, αντίστοιχα, μέσω ηλεκτρονικών πληρωμών.

Στο **Διάγραμμα 4.4**, όπου παρουσιάζεται η χρήση των μέσων πληρωμών για εισερχόμενες και εξερχόμενες πληρωμές της Κυβέρνησης μέσω ΚΤΚ, διαφαίνεται πως οι πληρωμές της Κυβέρνησης διεκπεραιώνονται κυρίως με ηλεκτρονικά μέσα, ενώ μέρος των εισπράξεων εξακολουθεί να διεκπεραιώνεται μέσω επιταγών. Ωστόσο, οι εισπράξεις της Κυβέρνησης μέσω επιταγών εξακολουθούν να παρουσιάζουν πτωτική πορεία σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, με το μεγαλύτερο μέρος να έχει αντικατασταθεί με εισπράξεις που πραγματοποιούνται

ούνται με ηλεκτρονικά μέσα και κυρίως μέσω μεταφορών άμεσης χρέωσης είτε διαμέσου των ηλεκτρονικών καναλιών των ΑΠΙ.

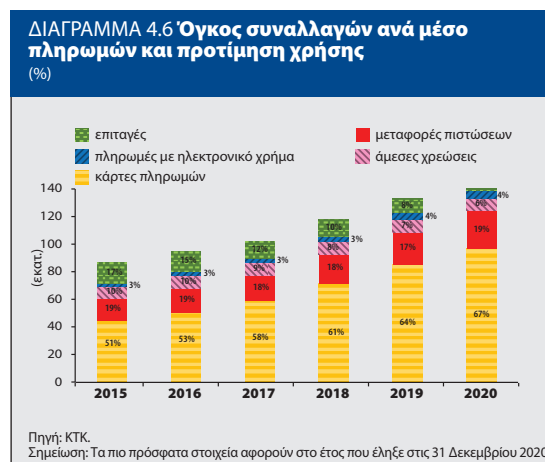
4.4.3 Άλλες δραστηριότητες

Κεντρικό Αρχείο Πληροφοριών για εκδότες ακάλυπτων επιταγών

Κατά το 2021, ο μέσος όρος μηνιαίων καταχωρίσεων, φυσικών ή νομικών προσώπων, στο κυρίως αρχείο του Κεντρικού Αρχείου Πληροφοριών για εκδότες ακάλυπτων επιταγών (ΚΑΠ), καθώς και στον προκαταρκτικό κατάλογο παρουσίασε μείωση (Διάγραμμα 4.5), ενώ παράλληλα καταγράφηκε αύξηση στη μέση μηνιαία συνολική αξία των επιταγών που καταχωρίζονται.

Διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με κάρτες: Κανονισμός (ΕΕ) 2015/751 (Interchange Fee Regulation - IFR) και Νόμος (Ν.77 (Ι)/2018)

Η ΚΤΚ, ως μία εκ των ορισθείσων αρμόδιων Αρχών, συγκέντρωσε και ανέλυσε στοιχεία προς παρακολούθηση της συμμόρφωσης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και κατά περίπτωση, των συστημάτων καρτών πληρωμής με τα ανώτατα όρια που

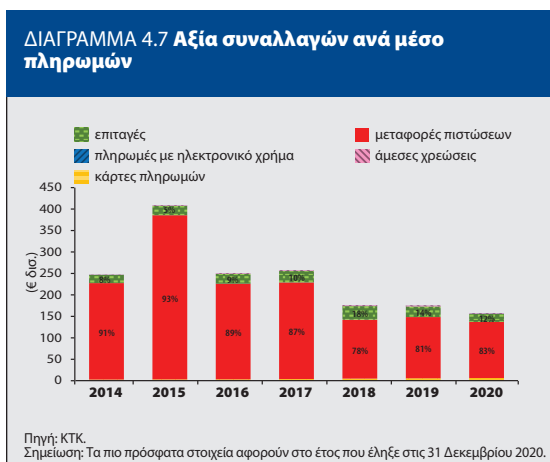
καθορίζονται και ρυθμίζονται στο IFR για τις διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με κάρτες.

4.4.4 Καταλύτης και Επιβλέπουσα Αρχή

Καταλύτης για προώθηση αλλαγών στις λιανικές πληρωμές

Προϋπόθεση για καταλυτική δράση αποτελούν η συλλογή και ανάλυση στατιστικών πληρωμών της εγχώριας αγοράς. Σχετικώς, η ΚΤΚ ανέλυσε τη χρήση των μέσων πληρωμών στην Κύπρο βάσει στοιχείων που συλλέγηκαν, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚΤ/2013/43). Όπως φαίνεται στα Διαγράμματα 4.6 και 4.7 (σελ. 42) οι πληρωμές με κάρτες αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο του όγκου των συναλλαγών χωρίς μετρητά, ενώ όσον αφορά στην αξία κυριαρχούν οι μεταφορές πιστώσεων και ακολουθούν οι επιταγές.

Επιπλέον, η ΚΤΚ διενήργησε με παρόχους υπηρεσιών πληρωμών διαβουλευσεις και δοκιμές αποδοχής ('User Acceptance Testing') προς συμμόρφωση με τις αυξημένες απαιτήσεις του Κανονισμού για τις στατιστικές πληρωμών (ΕΚΤ/2020/59), ο οποίος έχει αναθεωρηθεί και τίθεται σε ισχύ το 2022. Οι αυξημένες απαιτήσεις αφορούν – μεταξύ

άλλων - εξελίξεις στο ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ και την εμφάνιση καινοτόμων υπηρεσιών πληρωμών.

Παράλληλα, μέσω της Εθνικής Επιτροπής Πληρωμών (ΕΕΠ) όπου προεδρεύει, η ΚΤΚ συνέχισε να προωθεί την υιοθέτηση των άμεσων πληρωμών ως το «νέο πρότυπο» για την πραγματοποίηση πληρωμών. Ειδικότερα:

- (i) Οι εγχώριοι ενδιαφερόμενοι φορείς είχαν υψηλή συμμετοχή σε δημόσια διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το αποτέλεσμα της οποίας έδειξε σαφώς ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών στην Κύπρο αναγνωρίζουν τα οφέλη των άμεσων πληρωμών τόσο για τους ίδιους όσο και για την κοινωνία στο σύνολό της.
- (ii) Λόγω προβαδίσματος της Εσθονίας έναντι των υπολοίπων κρατών μελών της ευρωζώνης στην υιοθέτηση των άμεσων πληρωμών, η ΚΤΚ είχε στόχο να προσδώσει - μέσω πραγματικών περιπτώσεων εφαρμογής - προστιθέμενη αξία στις αντίστοιχες ενέργειες των Κυπριακών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Για τον σκοπό αυτό, η ΚΤΚ διασφάλισε την διενέργεια παρουσιάσεων και αλληλοεπίδρασης μεταξύ των μελών της ΕΕΠ και εκπροσώπων εμπορικής τράπεζας της Εσθονίας, καθώς και από την Κεντρική Τράπεζα της Εσθονίας.

Αναφορικά με την πιθανή έκδοση ψηφιακού ευρώ, η ΚΤΚ συνέχισε να παρακολουθεί τις εξελίξεις σε επίπεδο Ευρωσυστήματος και ειδικότερα τη φάση διερεύνησης του έργου, η οποία τροχοδρομήθηκε στις 14 Ιουλίου 2021 με διάρκεια 24 μηνών.

Εντός του πλαισίου ενοποίησης των χρηματοπιστωτικών αγορών για θέματα εκκαθάρισης και διακανονισμού τίτλων και διαχείρισης ενεχύρου, η ΚΤΚ:

- (i) συντόνισε και παρακολούθησε την εναρμόνιση των πρακτικών της εθνικής ομάδας ενδιαφερομένων μερών Advisory Group on Market Infrastructures for Securities and Collateral – CY National Stakeholders Group (AMI-SeCo CY-NSG) έναντι των προτύπων AMI-SeCo που αφορούν σε εταιρικές πράξεις και διαδικασίες τιμολόγησης και
- (ii) διεξήγαγε ετήσια άσκηση συμμόρφωσης έναντι των Ευρωπαϊκών προτύπων για την επεξεργασία εταιρικών πράξεων και για την αναγνώριση μετόχων.

Επίβλεψη

Κυβερνοασφάλεια και ομαλή λειτουργία ΥΧΑ εν μέσω πανδημίας

Η ΚΤΚ παρακολούθησε την ετοιμότητα των εγχώριων ΥΧΑ σε σχέση με: (i) την κυβερνοασφάλεια - η οποία παραμένει βασική προτεραιότητα του Ευρωσυστήματος - και (ii) τη διαχείριση της πανδημίας, εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές προς διασφάλιση της ομαλής και ασφαλούς λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών.

Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων

Η ΚΤΚ οριστικοποίησε, σε συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), τα απαραίτητα μέτρα παρακολούθησης στο πλαίσιο της αξιολόγησης της καταλληλότητας του ΚΑΚΜΑ του ΧΑΚ για

χρήση αυτού στις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος. Σχετικώς, το Ευρωσύστημα αποφάσισε, κατά τις 16 Νοεμβρίου 2021, να εντάξει το ΚΑΚΜΑ στο νέο πλαίσιο αξιολόγησης για την καταλληλότητα των συστημάτων διακανονισμού τίτλων και ζεύξεων, σύμφωνα με το οποίο το ΚΑΚΜΑ πληροί απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 που αφορά στα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (Central Securities Depositories Regulation – CSDR).

Επιπλέον, υπό την ιδιότητα της ως 'σχετική Αρχή' σύμφωνα με το CSDR, η ΚΤΚ συνεργάστηκε με την 'αρμόδια Αρχή', ήτοι την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, προς επανεξέταση και αξιολόγηση του ΚΑΚΜΑ.

4.5 Τραπεζογραμμάτια και Κέρματα Ευρώ

Η ΚΤΚ έχει την ευθύνη για την έκδοση νομίσματος (τραπεζογραμμάτια και κέρματα). Συγκεκριμένα, η έκδοση τραπεζογραμμάτων αποτελεί αρμοδιότητα της ΚΤΚ, η οποία αναλαμβάνει την εκτύπωση της ποσότητας των τραπεζογραμμάτων που της αναλογεί, μετά από κατανομή από την ΕΚΤ σε κάθε Εθνική κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος, μέσα από συγκεκριμένη διαδικασία. Σε ότι αφορά την έκδοση κερμάτων, αυτή αποτελεί αρμοδιότητα της Κυβέρνησης, η οποία όμως έχει ορίσει την ΚΤΚ ως αντιπρόσωπό της για όλα τα θέματα που αφορούν την έκδοση κερμάτων ευρώ στη Δημοκρατία από το 2016 με την υπογραφή σχετικού Μνημονίου μεταξύ των δύο μερών. Ως εκ τούτου, η ΚΤΚ προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την κοπή κερμάτων. Επιπλέον, η ΚΤΚ οργανώνει και συντονίζει την επεξεργασία και διανομή τραπεζογραμμάτων και κερμάτων, καθώς, επίσης αποσύρει και καταστρέφει τραπεζογραμμάτια και κέρματα που δεν είναι κατάλληλα για επανακυκλοφορία.

Η συνολική αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που εκδόθηκαν από το Ευρωσύστημα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε €1.544,4 δις, σημειώνοντας ετήσια αύξηση 7,7%. Στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της ΚΤΚ, στη σημείωση παθητικού Π1 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία, αναφέρονται περισσότερες λεπτομέρειες.

4.5.1 Κύκλος του νομίσματος

Κατά το υπό επισκόπηση έτος, έτυχαν επεξεργασίας (δηλ. μετρήθηκαν, ελέγχθηκαν για γνησιότητα και καταλληλότητα ως προς την ποιότητα πριν από την επανακυκλοφορία τους), περίπου 92,3 εκατ. τεμάχια τραπεζογραμμάτων ευρώ, εκ των οποίων 23,8% (22 εκατ. τεμάχια) κρίθηκαν ακατάλληλα για επανέκδοση στην κυκλοφορία. Οι έλεγχοι των μηχανών, που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία των τραπεζογραμμάτων, καθώς, επίσης οι επιτόπιοι έλεγχοι των αδειοδοτημένων πιστωτικών ιδρυμάτων, για να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται οι πρόνοιες της περί των Ελέγχων Γνησιότητας και Καταλληλότητας των Τραπεζογραμμάτων Ευρώ και την εκ Νέου Θέση αυτών σε Κυκλοφορία Οδηγίας του 2014 στους οποίους προβαίνει η ΚΤΚ, διενεργήθηκαν μόνο κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2021, λόγω των περιοριστικών μέτρων κατά της πανδημίας Covid-19.

Κατά τη διάρκεια του 2021, έτυχαν επεξεργασίας 5,2 εκατ. κέρματα ευρώ, εκ των οποίων 0,01% (513 κέρματα) κρίθηκαν ακατάλληλα για επανέκδοση στην κυκλοφορία. Σημειώνεται επίσης, ότι, κατά την υπό αναφορά περίοδο, ο αριθμός των επιτόπιων ελέγχων που η ΚΤΚ πραγματοποίησε σε πιστωτικά ιδρύματα για να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται οι πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 1210/2010 σχετικά με την εξακρίβωση της γνη-

σιότητας και τη διαχείριση των ακατάλληλων για κυκλοφορία κερμάτων ευρώ, ήταν περιορισμένος, λόγω των μέτρων κατά της πανδημίας Covid-19.

4.5.2 Παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια και κίβδηλα κέρματα ευρώ που εντοπίστηκαν στην Κύπρο κατά το 2021

Κατά τη διάρκεια του 2021 εντοπίστηκαν εντός κυκλοφορίας 211 παραχαραγμένα τεμάχια τραπεζογραμμάτων ευρώ διαφόρων αξιών, σε σύγκριση με 260 τεμάχια το 2020. Το τραπεζογραμμάτιο των €20 ήταν το συχνότερα παραχαραγμένο αντιπροσωπεύοντας σε αριθμό τεμαχίων το 26,5% του συνόλου. Τα πλείστα παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια, τα οποία αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία, εντοπίστηκαν από ταμίες πιστωτικών ιδρυμάτων. Ο αριθμός των παραχαραγμένων τραπεζογραμμάτων ευρώ που εντοπίστηκαν στην Κύπρο είναι πολύ μικρός και είναι από τους χαμηλότερους στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Τέλος, σε ότι αφορά τα κέρματα, κατά τη διάρκεια του έτους εντοπίστηκε μικρός αριθμός κίβδηλων κερμάτων (103 κέρματα) που αφορούσαν στην αξία των €2.

4.5.3 Εκδόσεις νομισματικών ειδών

Συλλεκτικό σετ

Τον Απρίλιο του 2021, η ΚΤΚ εξέδωσε 5.000 τεμάχια του συλλεκτικού σετ κυπριακών κερμάτων ευρώ, κοπής 2021, σε λαμπρή ακυκλοφόρητη κατάσταση. Αυτό αποτελεί το τρίτο σετ από τα τρία τρίπτυχα συλλεκτικά σετ της σειράς που είναι αφιερωμένη στην εθνική όψη των κυπριακών κερμάτων ευρώ. Το τρίτο σετ είναι αφιερωμένο στο "αγρινό (*Ovis orientalis orhion*)", χαρακτηριστικό ενδημικό είδος της πανίδας της Κύπρου. Υπήρξε

μεγάλο ενδιαφέρον για την έκδοση τόσο από την Κύπρο όσο και από το εξωτερικό.

Συλλεκτικό κέρμα

Τον Νοέμβριο του υπό αναφορά έτους, η ΚΤΚ εξέδωσε χρυσό και αργυρό συλλεκτικό κέρμα, ονομαστικής αξίας €20 και €5, αντίστοιχα, σε υποδειγματική κατάσταση, με θέμα τα «60 χρόνια από την ένταξη της Κύπρου στην UNESCO». Στα κέρματα απεικονίζεται σανιδόσχημο ειδώλιο της πρώιμης εποχής του χαλκού (περίπου 2100 – 2000 π.Χ.), το οποίο εκτίθεται στο Κυπριακό Μουσείο. Τα κέρματα φέρουν κυκλικά γεωμετρικά σχήματα εμπνευσμένα από μοτίβα αρχαίων αγγείων που συμβολίζουν τη μακρά ιστορία της Κύπρου και την παρουσία του ανθρώπου και πολιτισμού στο νησί που χάνεται στα βάθη των αιώνων. Τα σχέδια φιλοτεχνήθηκαν από τον καλλιτέχνη Γιώργο Σταμα-

τόπουλο. Η έκδοση έγινε στην περιορισμένη ποσότητα των 1.000 τεμαχίων για το χρυσό κέρμα και των 2.000 τεμαχίων για το αργυρό κέρμα. Η ζήτηση για τα συγκεκριμένα κέρματα ήταν εξαιρετική, ιδιαίτερα από συλλέκτες του εξωτερικού.

4.6 Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες

4.6.1 Διαχείριση διαθεσίμων και άλλες δραστηριότητες

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 τα διαθέσιμα της ΚΤΚ, συμπεριλαμβανομένου και του αποθέματος σε χρυσό αξίας €720 εκατ., ανέρχονταν σε €1.160 εκατ., σε σχέση με €1.184 εκατ. στο τέλος του 2020.

Πρώτιστος στόχος του πλαισίου Επενδυτικής Πολιτικής της ΚΤΚ είναι η ασφάλεια και η διατήρηση της αξίας των διαθεσίμων της ΚΤΚ σε ευρώ, συνάλλαγμα και χρυσό. Τηρουμένου του στόχου αυτού, επιδιώκεται η μεγιστοποίηση της μακροχρόνιας απόδοσης των διαθεσίμων. Τα έσοδα από τη διαχείριση των διαθεσίμων αποτελούν διαχρονικά βασική πηγή χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της ΚΤΚ και συντελούν στη διασφάλιση της οικονομικής της ανεξαρτησίας και αυτοτέλειας. Επιπλέον, οι σχετικές με τη διαχείριση δραστηριότητες εξυπηρετούν στην άντληση πληροφόρησης και γνώσης για θέματα αγορών, που αξιοποιούνται σε συστηματική βάση και από άλλους επιχειρησιακούς τομείς της ΚΤΚ. Το πλαίσιο Επενδυτικής Πολιτικής διαλαμβάνει την επένδυση των διαθεσίμων και του χρυσού σε εγκεκριμένες επενδυτικές τάξεις, όπως κυβερνητικά χρεόγραφα, χρεόγραφα εθνικών και υπερεθνικών οργανισμών, καλυμμένα ομόλογα, εταιρικά ομόλογα, καταθέσεις χρυσού, κ.ά.

Ο κλονισμός και διατάραξη της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας που σημάδεψε το 2020 ως αποτέλεσμα της πανδημίας του κορωνοϊού, εξα-

κολούθησε να υπονομεύει την παγκόσμια οικονομία το 2021, η οποία ωστόσο ανέκαμψε από τα χαμηλά επίπεδα του 2020 χάριν και των δημοσιονομικών και νομισματικών μέτρων που τέθηκαν σε ισχύ σε αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες. Κατά τη διάρκεια του έτους τα διαθέσιμα της ΚΤΚ έτυχαν διαχείρισης υπό το πρίσμα των χαμηλών ή/και αρνητικών αγοραίων επιτοκίων εν μέσω της συνεχιζόμενης χαλαρής νομισματικής πολιτικής που εφάρμοζαν οι κύριες κεντρικές τράπεζες. Το γενικό πλαίσιο στρατηγικής επενδύσεων έχει αποδειχθεί και υπό τις συγκεκριμένες επικρατούσες συνθήκες ως αρκούντως κατάλληλο και έχει προστατεύσει την αξία των διαθεσίμων. Ωστόσο, το ύψος των διαθεσίμων έχει μειωθεί περαιτέρω λόγω λήξεων χρεογράφων κατά τη διάρκεια του έτους που δεν αναπληρώθηκαν λόγω των αρνητικών ή μη ευμενών επιτοκίων που επικρατούσαν στις εν δυνάμει αγορές. Στα πλαίσια αυτής της στρατηγικής, η ΚΤΚ συνέχισε και το 2021 να τηρεί διαθέσιμα σε νόμισμα κυρίως σε ευρώ και σε δολάρια ΗΠΑ.

Η ΚΤΚ διαθέτει για δανεισμό τα ομόλογα που κατέχει, μέσω προγράμματος στρατηγικού δανεισμού ομολόγων που παρέχει διεθνής θεματοφύλακας. Τα ομόλογα διατίθενται και σε πρόγραμμα αυτόματου δανεισμού ομολόγων που αξιοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς κάλυψης περιπτώσεων αποτυχημένων διακανονισμών σε συναλλαγές που διενεργούν πελάτες του θεματοφύλακα.

Καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η συμφωνία μεταξύ των συνιστωσών του Ευρωσυστήματος για τα καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (*Agreement on Net Financial Assets - ANFA*) καθορίζει τους κανόνες και τα όρια για τη διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απορρέουν από τις θεσμικές

αρμοδιότητες των εθνικών κεντρικών τραπεζών πέραν της νομισματικής πολιτικής. Τέτοια στοιχεία είναι, για παράδειγμα, τα διαθέσιμα που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο και στα λογιστικά αποθεματικά τους, τα συναλλαγματικά τους διαθέσιμα ή τα συνταξιοδοτικά ταμεία των υπαλλήλων τους. Η ANFA, μαζί με σχετικό επεξηγηματικό κείμενο, είναι αναρτημένη στο διαδικτυακό χώρο της ΕΚΤ⁹. Κατά το 2021 τα καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της ΚΤΚ στο πλαίσιο της ANFA υπολογίστηκαν, κατά μέσο όρο, στα - €4,72 δισ.

Συμμετοχή στη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ

Η διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ διεξάγεται αποκεντρωτικά από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών που υιοθέτησαν το ευρώ, οι οποίες ενεργούν εκ μέρους της ΕΚΤ. Η ΚΤΚ συμμετέχει στη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ με κοινοπρακτική διαχείριση των αναλογούντων διαθεσίμων με την Τράπεζα της Ελλάδας.

4.6.2 Εφαρμογή νομισματικής πολιτικής

Εκ μέρους της ΕΚΤ, η ΚΤΚ συμμετέχει ομοιόμορφα και ισότιμα με τις άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που ανήκουν στη ζώνη του ευρώ στην εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, όπως αυτή καθορίζεται από τις αποφάσεις και τις κατευθυντήριες γραμμές του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ («ΔΣ της ΕΚΤ»), το οποίο είναι αρμόδιο για τη χάραξη της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ. Ως εκ τούτου, τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Κυπριακή Δημοκρατία δύνανται να συμμετέχουν και να έχουν πρόσβαση στις πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, ήτοι πράξεις ανοικτής αγο-

ράς και πάγιες διευκολύνσεις. Οι πράξεις νομισματικής πολιτικής, σύμφωνα με την αρχή της αποκέντρωσης, εκτελούνται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ.

Κατά το 2021, τόσο οι τακτικές όσο και συμπληρωματικές πράξεις ανοικτής αγοράς του Ευρωσυστήματος συνέχισαν να διενεργούνται στη βάση δημοπρασιών με σταθερό επιτόκιο με πλήρη κατανομή της αιτούμενης ρευστότητας. Επιπλέον, το ΔΣ της ΕΚΤ συνέχισε να παρέχει άφθονη ρευστότητα μέσω των πράξεων αναχρηματοδότησης που διενεργεί. Χαρακτηριστικά, η τρίτη σειρά Στοχευμένων Πράξεων Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ III) εξακολουθεί να αποτελεί ελκυστική πηγή χρηματοδότησης για τις τράπεζες, στηρίζοντας τη χορήγηση από αυτές δανείων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Τον Απρίλιο, η ΕΚΤ μαζί με άλλες σημαντικές κεντρικές τράπεζες αποφάσισαν τη διακοπή της διενέργειας των πράξεων παροχής ρευστότητας σε δολάριο ΗΠΑ διάρκειας 84 ημερών από την 1η Ιουλίου 2021. Συνέχισαν, όμως, να παραμένουν σε ετοιμότητα για αναπροσαρμογή των ορών παροχής ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ, αν οι συνθήκες της αγοράς το δικαιολογούσαν.

Τον Μάιο, το ΔΣ της ΕΚΤ, αποφάσισε την τροποποίηση του νομικού πλαισίου αντισυμβαλλομένων της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Συγκεκριμένα, με ισχύ από την 28η Ιουνίου 2021, η αντιμετώπιση του δείκτη μόχλευσης, ο οποίος έχει καταστεί δεσμευτική απαίτηση ιδίων κεφαλαίων του πυλώνα 1 βάσει του Κανονισμού για τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (Capital Requirements Regulation), ευθυγραμμίστηκε με εκείνη των υφιστάμενων απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων του πυλώνα 1 (Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1, Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου).

9. https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me-more/html/anfa_qa.en.html

Τον Ιούνιο, το ΔΣ της ΕΚΤ αποφάσισε όπως από την 1η Οκτωβρίου 2021, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού Τιτλοποίησης (Securitisation Regulation), οι τιτλοποιημένες απαιτήσεις (asset-backed securities) να αξιολογούνται για σκοπούς συμμόρφωσης έναντι των κριτηρίων καταλληλότητας των εξασφαλίσεων του Ευρωσυστήματος μόνο εάν τα δεδομένα σε επίπεδο δανείου (loan-level data) υποβάλλονται σε αρχείο καταγραφής τιτλοποίησης που θα είχε προηγουμένως καταχωριστεί από την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) σύμφωνα με τα πρότυπα αναφοράς της ΕΑΚΑΑ, τα οποία θα αντικαθιστούσαν τα υφιστάμενα πρότυπα του Ευρωσυστήματος. Επιπλέον, η ΕΚΤ αποφάσισε ότι όλες οι αποδεκτές ως εξασφαλίσεις τιτλοποιημένες απαιτήσεις να υπόκεινται στις ίδιες απαιτήσεις δεδομένων σε επίπεδο δανείου του Ευρωσυστήματος, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε εξαίρεση γνωστοποίησης βάσει του Κανονισμού Τιτλοποίησης.

Τον Ιούλιο, το ΔΣ της ΕΚΤ ανακοίνωσε τη θετική δέσμευσή του να συμπεριλάβει παραμέτρους σχετικές με την κλιματική αλλαγή στις πράξεις νομισματικής πολιτικής του, στους τομείς της δημοσιοποίησης στοιχείων, της αξιολόγησης κινδύνων, καθώς και του πλαισίου που διέπει τις εξασφαλίσεις και τις αγορές στοιχείων ενεργητικού του επιχειρηματικού τομέα.

Τον Δεκέμβριο, το ΔΣ της ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί τις συνθήκες χρηματοδότησης των τραπεζών και να διασφαλίζει ότι η λήξη των πράξεων ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ δεν θα επηρεάζει την ομαλή μετάδοση της νομισματικής πολιτικής του. Παράλληλα, διαμήνυσε ότι θα αξιολογεί σε τακτική βάση το πώς οι πράξεις ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ συνεισφέρουν στην κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος τονίζοντας, επίσης, ότι οι ειδικές συνθήκες που εφαρμόζονται στο

πλαίσιο των ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ αναμένεται ότι θα λήξουν τον Ιούνιο του 2022. Επιπρόσθετα, το ΔΣ αποφάσισε να αξιολογήσει τη βαθμονόμηση του συστήματος δύο βαθμίδων που εφαρμόζει για τον τοκισμό των αποθεματικών ούτως ώστε η πολιτική αρνητικών επιτοκίων να μην περιορίζει τη διαμεσολαβητική ικανότητα των τραπεζών σε ένα περιβάλλον άφθονης πλεονάζουσας ρευστότητας.

Συμμετοχή στα προγράμματα αγοράς περιουσιακών στοιχείων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα

Στο πλαίσιο δέσμης μέτρων με στόχο τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας και την ενίσχυση του μηχανισμού μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής, το Ευρωσύστημα συνέχισε κατά το 2021 τη διενέργεια καθαρών (πέραν των λήξεων) αγορών χρεογράφων υπό το πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού (*Asset Purchase Programme - APP*¹⁰), μηνιαίου ύψους €20 δισ., καθώς και στα πλαίσια του έκτακτου προσωρινού προγράμματος αγοράς χρεογράφων του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα (*Pandemic Emergency Purchase Programme - PEPP*) οι καθαρές θέσεις στο οποίο ανέρχονταν συνολικά στο τέλος του έτους σε €1.648 δισ. (μέγιστο συνολικό ποσό για το εν λόγω πρόγραμμα τα €1.850 δισ.).

Η ΚΤΚ συμμετέχει ενεργά στην εφαρμογή τόσο του APP όσο και του PEPP. Κατά το 2021, η ΚΤΚ διενήργησε αγορές κυπριακών κυβερνητικών χρεογράφων τόσο στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου τομέα (*Public Sector Purchase Programme - PSPP*), όσο και του PEPP. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο ισολογισμός της ΚΤΚ περιείχε χαρτοφυλάκιο νομισματικής πολιτικής συνολικής λογιστικής αξίας €8,65 δισ. Οι αγορές κυπριακών κυβερνητικών χρεογράφων από την ΚΤΚ θα εξακολουθήσουν για

10. Το πρόγραμμα APP συντίθεται στα ακόλουθα προγράμματα: (1) Public Sector Purchase Programme (PSPP) (2) Corporate Sector Purchase Programme (CSPP) (3) Asset-Backed Securities Purchase Programme (ABSPP) (4) Third Covered Bond Purchase Programme (CBPP3). chase Programme (CBPP).

όσο διάστημα θα διενεργούνται αγορές υπό τα εν λόγω δύο προγράμματα της ΕΚΤ.

Το ΔΣ της ΕΚΤ αποφάσισε τον Δεκέμβριο ότι οι καθαρές αγορές υπό το PEPP θα τερματιστούν στο τέλος Μαρτίου 2022, ενώ η επανεπένδυση στο ακέραιο των ποσών από λήξεις χρεογράφων που αποκτούνται στο πλαίσιο του PEPP θα συνεχίσει τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024. Ειδικότερα, οι καθαρές αγορές υπό το APP θα συνεχιστούν για όσο διάστημα κριθεί αναγκαίο για την ενίσχυση της διευκολυντικής επίδρασης των επιτοκίων πολιτικής του και αναμένεται ότι θα τερματιστούν λίγο πριν η ΕΚΤ αρχίσει να αυξάνει τα βασικά της επιτόκια. Οι λήξεις χρεογράφων που αποκτήθηκαν ή θα αποκτηθούν στο πλαίσιο του APP θα επανεπενδύονται στο ακέραιο για παρατεταμένη χρονική περίοδο μετά από την ημερομηνία κατά την οποία η ΕΚΤ θα αρχίσει να αυξάνει τα βασικά επιτόκια.

Στοιχεία για τις αγορές του Ευρωσυστήματος στο πλαίσιο των APP και PEPP αναρτώνται και επικαιροποιούνται τακτικά στο διαδικτυακό χώρο της ΕΚΤ¹¹.

Η ΚΤΚ διαθέτει για δανεισμό τα χρεόγραφα που απέκτησε υπό το APP και το PEPP μέσω διεθνών θεματοφυλάκων στο πλαίσιο προγραμμάτων στρατηγικού δανεισμού χρεογράφων, καθώς και αυτόματου δανεισμού χρεογράφων για κάλυψη αποκλειστικά αποτυχημένων διακανονισμών σε συναλλαγές που διενεργούν πελάτες των θεματοφυλάκων.

4.7 Διαχείριση Κινδύνων και Κανονιστική Συμμόρφωση

Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Η ΚΤΚ εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, οι κυριότεροι εκ των οποίων σχετίζονται με τις επενδυτικές της δραστηριότητες, ήτοι τη δια-

χείριση των διαθεσίμων σε εγχώριο και ξένο νόμισμα και του αποθέματος χρυσού, καθώς και την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Η διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων διενεργείται, σε ό,τι αφορά την οργανική δομή, ξεχωριστά από τις δραστηριότητες της ΚΤΚ στις χρηματοοικονομικές αγορές και συγκεκριμένα από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων, ως μέρος της «δεύτερης γραμμής άμυνας έναντι των κινδύνων» της ΚΤΚ.

4.7.1 Επενδυτικές δραστηριότητες

Η δράση της διαχείρισης διαθεσίμων διέπεται από το Πλαίσιο Επενδυτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κινδύνων της ΚΤΚ, το οποίο εγκρίνεται από τον Διοικητή και το ΔΣ της ΚΤΚ, καθώς και τις συναφείς Οδηγίες, οι οποίες εγκρίνονται από τον Διοικητή.

Το Πλαίσιο Επενδυτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κινδύνων της ΚΤΚ παραθέτει, μεταξύ άλλων, τις στοχεύσεις και αρχές οι οποίες διέπουν τη διαχείριση των διαθεσίμων της ΚΤΚ, τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων μερών, καθώς και το εν γένει πλαίσιο ελέγχου και διαχείρισης των σχετικών κινδύνων, περιλαμβανομένων των αποδεκτών δραστηριοτήτων (π.χ. επιλέξιμα νομίσματα, χώρες, εκδότες, ιδρύματα και χρηματοοικονομικά εργαλεία). Προνοεί, επίσης, τον καταρτισμό στρατηγικών χαρτοφυλακίων αναφοράς για έκαστο χαρτοφυλάκιο υπό ενεργητική διαχείριση. Τα στρατηγικά χαρτοφυλάκια συνιστούν ερμηνευτή της επενδυτικής στρατηγικής της ΚΤΚ και παρέχουν τη δυνατότητα συγκριτικής επιμέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης και των κινδύνων που αναλαμβάνονται από τους διαχειριστές. Οι συναφείς Οδηγίες καταγράφουν σε λεπτομέρεια το επιτρεπόμενο λειτουργικό πλαίσιο της διαχείρισης διαθεσίμων,

11. <https://www.ecb.europa.eu/mopo/implement/app/html/index.en.html>
<https://www.ecb.europa.eu/mopo/implement/pepp/html/index.en.html>

περιλαμβανομένων των μέτρων ελέγχου που εφαρμόζονται για τον περιορισμό των κινδύνων που αναλαμβάνει η ΚΤΚ στο πλαίσιο της διαχείρισης ιδίων διαθεσίμων.

Η έκθεση της ΚΤΚ στους επενδυτικούς κινδύνους και η συμμόρφωση των διαχειριστών με το εγκεκριμένο επενδυτικό πλαίσιο παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε καθημερινή βάση, ενώ τα όργανα λήψης αποφάσεων της ΚΤΚ τυγχάνουν σχετικής ενημέρωσης μέσω τακτικών αναφορών.

4.7.2 Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που τυγχάνουν διαχείρισης είναι οι εξής:

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο μείωσης της αξίας των διαθεσίμων λόγω δυσμενών μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια και τα περιθώρια των επενδυτικών αξιών. Προς διαχείριση των βασικών διαστάσεων του, η ΚΤΚ εφαρμόζει, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα:

- **Επιτοκιακός κίνδυνος:** Οριοθετείται, κατά βάση, με τον καθορισμό ανώτατης τιμής σταθμικής μέσης διάρκειας για έκαστο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο, καθώς και την εφαρμογή μέτρων που αποσκοπούν στην επίτευξη ενός ελάχιστου βαθμού διαφοροποίησης. Η έκθεση στον επιτοκιακό κίνδυνο περιορίζεται περαιτέρω με την τοποθέτηση του μεγαλύτερου μέρους των χρεογράφων σε ευρώ στο χαρτοφυλάκιο του οποίου οι θέσεις θα διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους.
- **Συναλλαγματικός κίνδυνος:** Κατά το 2021, η ΚΤΚ συνέχισε να διατηρεί τα διαθέσιμά της κυρίως σε ευρώ και, σε μικρότερο βαθμό, σε δολάρια ΗΠΑ. Πέραν των επενδυτικών σκοπών, η ανοικτή θέση σε δολάρια ΗΠΑ διατηρείται και για σκο-

πούς εξυπηρέτησης συναλλαγών και υποχρεώσεων στο εν λόγω νόμισμα, όπως και για ικανοποίηση τυχόν αιτήματος για έκτακτη καταβολή επιπρόσθετων συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ σε περίπτωση που προκύψει ανάγκη για παρέμβαση στην αγορά συναλλάγματος από το Ευρωσύστημα. Για σκοπούς διακανονισμού πράξεων και πληρωμών, η ΚΤΚ διατηρεί, επίσης, ανοικτές θέσεις προκαθορισμένου ύψους σε διάφορα κύρια νομίσματα. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος της θέσης σε δολάρια ΗΠΑ πέραν της προβλεπόμενης ανοικτής θέσης αντισταθμίζεται με τη χρήση συγκεκριμένων εργαλείων αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου.

- **Κίνδυνος περιθωρίου:** Η πλειονότητα των επενδυτικών θέσεων της ΚΤΚ είναι σε κρατικά χρεόγραφα και συναφείς αξίες, όπως χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών και οργανισμών του δημόσιου τομέα, τα οποία λόγω της υψηλής πιστοληπτικής τους διαβάθμισης και συσχέτισής τους με τα χρεόγραφα αναφοράς, δεν εκθέτουν την ΚΤΚ σε σημαντικό κίνδυνο περιθωρίου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος θεωρείται ο κίνδυνος ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος ή εκδότης χρεογράφων να αδυνατεί να ανταποκριθεί εγκαίρως στις υποχρεώσεις του έναντι της ΚΤΚ εν όλω ή εν μέρει. Περιλαμβάνει, επίσης, τον κίνδυνο μείωσης της αξίας των επενδύσεων, ως συνέπεια υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας εκδοτών ή εκδόσεων αξιογράφων.

Ο πιστωτικός κίνδυνος περιορίζεται στα αποδεκτά για την ΚΤΚ επίπεδα με την εφαρμογή ποιοτικών κριτηρίων και προϋποθέσεων επιλεξιμότητας, όπως ελάχιστες βαθμίδες πιστοληπτικής διαβάθμισης, και την εφαρμογή ανώτατων ποσοτικών ορίων έκθεσης ανά αξία, επενδυτική τάξη

και εκδότη. Ο καθορισμός των ανώτατων ποσοτικών ορίων έκθεσης βασίζεται σε εσωτερικά καθοριζόμενες τιμές βαθμονομημένου πιστωτικού κινδύνου και στον εγγενή κίνδυνο που σχετίζεται με έκαστο τύπο έκθεσης.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αναφέρεται στο ενδεχόμενο η ΚΤΚ να αδυνατεί να έχει άμεση πρόσβαση στις χρηματογορές ή σε περίπτωση που έχει πρόσβαση το κόστος συναλλαγής να είναι ιδιαίτερα υψηλό.

Ο κίνδυνος ρευστότητας σε ευρώ έχει εκμηδενιστεί καθότι η ΚΤΚ έχει την ευχέρεια χρήσης του λογαριασμού δοσοληψιών της με το ΕΣΚΤ (TARGET2). Για σκοπούς ικανοποίησης έκτακτων αναγκών ρευστότητας σε ξένο νόμισμα, η ΚΤΚ διατηρεί ανοικτή θέση προκαθορισμένου ύψους σε διάφορα κύρια νομίσματα, και, κατά κύριο λόγο, σε δολάριο ΗΠΑ. Το μεγαλύτερο μέρος των ανοικτών θέσεων σε δολάριο ΗΠΑ είναι επενδυμένο σε χρεόγραφα υψηλής εμπορευσιμότητας και πιστοληπτικής διαβάθμισης (AAA/AA).

4.7.3 Ενιαία νομισματική πολιτική Ευρωσυστήματος

Η ΚΤΚ συμμετέχει στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του ΕΣΚΤ, η οποία επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή των λειτουργικών πλαισίων, καθώς και των πλαισίων διαχείρισης κινδύνων που σχετίζονται με τις πράξεις και τα προγράμματα νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, όπως, επίσης, τη διαχείριση των συναλλαγματικών αποθεμάτων της ΕΚΤ. Είναι, επίσης, αρμόδια για την παρακολούθηση, επιμέτρηση, διαχείριση και αναφορά των απορρεόντων χρηματοοικονομικών κινδύνων, πε-

ριλαμβανομένης της ανάπτυξης και διατήρησης των κατάλληλων μεθοδολογικών πλαισίων, με σκοπό την εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας του Ευρωσυστήματος.

4.7.4 Ετήσια άσκηση εκτίμησης κινδύνων

Οι πιο πάνω κίνδυνοι αποτιμώνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς και σε ετήσια βάση στο πλαίσιο της καθιερωμένης αξιολόγησης της επάρκειας του λογαριασμού προβλέψεων της ΚΤΚ και του συνόλου των χρηματοοικονομικών της αποθεματικών, έναντι των κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες της δραστηριότητες.

4.7.5 Διαχείριση λειτουργικών κινδύνων και επιχειρησιακής συνέχειας

Η ΚΤΚ, εκ της φύσεως των εργασιών της, εκτίθεται σε λειτουργικούς κινδύνους, οι οποίοι δύναται να επηρεάσουν την επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών της στόχων. Οι λειτουργικοί κίνδυνοι καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα κινδύνων και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, λάθη ή καθυστερήσεις στις εργασίες, φυσική ασφάλεια, διαρροή ή μη εξουσιοδοτημένη μεταφορά πληροφοριών, ασφάλεια και υγεία, καθώς και κινδύνους επιχειρησιακής συνέχειας.

Το Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων που εφαρμόζει η ΚΤΚ, καθοδηγεί τις δράσεις που επιτυγχάνουν την έγκαιρη αντιμετώπιση των κινδύνων, οι οποίοι αξιολογούνται ως σημαντικοί για την επίτευξη των στόχων της. Η ΚΤΚ επιδιώκει τον μέγιστο δυνατό περιορισμό των λειτουργικών κινδύνων, μειώνοντας τις πιθανότητες ή και τις δυνητικές επιπτώσεις αυτών, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη σχέση κόστους-οφέλους των υπό αξιολόγηση δράσεων.

Η ΚΤΚ εφαρμόζει το «Μοντέλο των Τριών Γραμμών» στη διαχείριση κινδύνων : τα επιχειρησιακά τμήματα, που ανήκουν στην πρώτη γραμμή, είναι αρμόδια για τη θέσπιση και εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών και διαδικασιών, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης στη δεύτερη γραμμή είναι υπεύθυνο για τη διαμόρφωση του Πλαισίου, τη μεθοδολογική υποστήριξη, καθώς και την ανεξάρτητη κριτική ανάλυση των κινδύνων που εντοπίζονται, και το Τμήμα Εσωτερικής Επιθεώρησης, ως τρίτη γραμμή, παρέχει ανεξάρτητες διαβεβαιώσεις στα σώματα λήψης αποφάσεων για τη λειτουργία των δύο προηγούμενων γραμμών, καθώς και την επαρκή διαχείριση των κινδύνων. Επιπλέον, η Επιτροπή Λειτουργικών Κινδύνων της ΚΤΚ είναι αρμόδια για την προώθηση και επιτήρηση της εφαρμογής του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων, περιλαμβανομένης και της επιχειρησιακής συνέχειας, με στόχο τον έγκαιρο εντοπισμό και αντιμετώπιση των κινδύνων, καθώς και την παρακολούθησή τους.

Κατά τη διάρκεια του 2021, συνεχίστηκε η παρακολούθηση των υψηλότερων κινδύνων και των συναφών σχεδίων δράσης, καθώς, επίσης και των περιστατικών λειτουργικών κινδύνων. Η Έκθεση Λειτουργικών Κινδύνων για το έτος 2020 και το σχετικό συνολικό προφίλ λειτουργικών κινδύνων, έτυχαν αξιολόγησης από την Επιτροπή Λειτουργικών Κινδύνων και τα όργανα λήψης αποφάσεων, με απώτερο σκοπό την αντιμετώπιση των κινδύνων.

Κατά το 2021, συνεχίστηκε η ενεργητική διαχείριση και αντιμετώπιση των λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από την πανδημία COVID-19, οι οποίοι άπτονται κυρίως της επιχειρησιακής συνέχειας των εργασιών της ΚΤΚ, καθώς και της ασφάλειας και υγείας του προσωπικού.

Με την έγκαιρη ανάληψη δράσεων, στη βάση εισηγήσεων μιας διατμηματικής ομάδας εργασίας,

με απευθείας γραμμή αναφοράς στον Διοικητή, διασφαλίστηκε αφενός η ομαλή διεκπεραίωση των εργασιών, συμπεριλαμβανομένων των κρίσιμων εξ' αυτών και αφετέρου η προστασία του προσωπικού, με αποτέλεσμα την αποφυγή σοβαρών αρνητικών επιπτώσεων.

4.7.6 Υπηρεσία Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Η εφαρμογή των βέλτιστων προτύπων συμπεριφοράς και δεοντολογίας από την ΚΤΚ θεωρείται ιδιαίτερης σημασίας για τη διασφάλιση τόσο της αξιοπιστίας και του κύρους της ΚΤΚ ως θεσμού στο πλαίσιο λειτουργίας της εντός του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, όσο και της εμπιστοσύνης του κοινού στην ακεραιότητα, εντιμότητα και αμεροληψία των οργάνων και στελεχών της ΚΤΚ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η ΚΤΚ ακολουθεί τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές προκειμένου να διασφαλίζει τη συμμόρφωσή της με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και με τα διεθνή πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης.

Κατά το 2021, η Υπηρεσία Κανονιστικής Συμμόρφωσης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συνέχισε τη θέσπιση και εφαρμογή των κατάλληλων διαδικασιών και πολιτικών και την τακτική παρακολούθηση του επιπέδου εφαρμογής προκειμένου να επιτευχθεί έγκαιρη και διαρκής συμμόρφωση του προσωπικού σε θέματα δεοντολογίας. Η Υπηρεσία Κανονιστικής Συμμόρφωσης, συνέχισε, επίσης, την παροχή συμβουλών και την ανταπόκριση σε ερωτήματα από μέλη του προσωπικού αναφορικά με θέματα συμμόρφωσης και δεοντολογίας, προς διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής των εφαρμοστέων διαδικασιών και την αποτροπή κανονιστικών κινδύνων.

Με στόχο τη δημιουργία ενός συνεκτικού οδηγού αναφοράς, ο οποίος θα περιέχει σε ενιαίο κείμενο, αρχές και προδιαγραφές διακυβέρνησης, βρίσκεται σε εξέλιξη η ετοιμασία Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της ΚΤΚ.

4.7.7 Συμμόρφωση ΚΤΚ με το πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων

Το έτος 2021 υπήρξε έτος επανεξέτασης των διαδικασιών σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Για την βελτίωση και συνεχή συμμόρφωση της ΚΤΚ στην προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, έχουν επικαιροποιηθεί αρκετές διαδικασίες.

Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκε ενημερωτική παρουσίαση στην Επιτροπή Λειτουργικών Κινδύνων της ΚΤΚ από τον Λειτουργό Προστασίας Δεδομένων, για το πλαίσιο της εσωτερικής οργάνωσης (πολιτικές και διαδικασίες σε σχέση με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) που έχει αναπτυχθεί εντός της τράπεζας για σκοπούς συνεχούς συμμόρφωσης της με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων («ΓΚΠΔ»), καθώς και για την Εκτίμηση Αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων.

Επιπλέον, διενεργήθηκαν εξειδικευμένο σεμινάριο και εργαστήρια σε σχέση με την Αξιολόγηση Κινδύνου στην επεξεργασία δεδομένων, και Εκτίμηση Αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων, σε μέλη του προσωπικού του οποίου έχουν ανατεθεί υποστηρικτικά καθήκοντα για σκοπούς ανταπόκρισης της ΚΤΚ στο ΓΚΠΔ. Εντός του πλαισίου αυτού, η ομάδα αυτών των υπαλλήλων έχει επαναξιολογήσει την πιθανότητα κινδύνων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων από τις δραστηριότητες επεξεργασίας που

πραγματοποιούνται από την ΚΤΚ, προκειμένου να επικαιροποιηθούν τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα εκεί και όπου χρειάζεται.

Παράλληλα, αναβαθμίζεται το ηλεκτρονικό αρχείο των δραστηριοτήτων επεξεργασίας της ΚΤΚ για σκοπούς βελτίωσης της λειτουργικότητας και φιλικότητάς του προς τον χρήστη, καθώς και της ηλεκτρονικής διασύνδεσής του με άλλες εφαρμογές.

4.8 Οικονομική Ανάλυση και Έρευνα

Η ΚΤΚ διεξάγει αναλύσεις και έρευνες για την εγχώρια οικονομία. Παράλληλα, αναλύει τα μακροοικονομικά δεδομένα για την οικονομία της ζώνης του ευρώ, ιδιαίτερα σε σχέση με τη διαμόρφωση νομισματικής πολιτικής και παρακολουθεί τις εξελίξεις στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

Οικονομικό Δελτίο

Κατά το 2021, δημοσιεύθηκαν δύο εξαμηνιαίες εκδόσεις του *Οικονομικού Δελτίου*¹² του Ιουνίου και του Δεκεμβρίου. Το *Οικονομικό Δελτίο* παρουσιάζει τις κυριότερες μακροοικονομικές και χρηματοοικονομικές εξελίξεις στο εγχώριο και στο διεθνές περιβάλλον, καθώς και τις προβλέψεις της ΚΤΚ για την κυπριακή οικονομία. Επίσης, περιλαμβάνει ανάλυση επίκαιρων θεμάτων που για το 2021 αφορούσε τα αποτελέσματα του τρίτου κύματος της έρευνας για τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τις καταναλωτικές συνήθειες των νοικοκυριών “HFCS” στην Κύπρο (για το 2017).

Στήριξη Διοικητή, συμμετοχή σε επιτροπές και επισκέψεις ξένων κλιμακίων

Συνεχίστηκε η συμβολή λειτουργιών στην προετοιμασία του Διοικητή στα πλαίσια της συμμετοχής του στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, ιδιαίτερα σε θέματα διαμόρφωσης της νομισματικής

12. <https://www.centralbank.cy/el/publications/economic-bulletin>

πολιτικής, καθώς και σε θέματα του Γενικού Συμβουλίου, αλλά και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου. Εκπρόσωποι της ΚΤΚ συμμετέχουν στην Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής (ΕΝΠ) του ΕΣΚΤ και στις Ομάδες Εργασίας που υπάγονται σε αυτήν, στις οποίες ετοιμάζονται εκθέσεις ή/και εισηγήσεις που προωθούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ.

Αναλυτικότερα, η ΚΤΚ συμμετέχει ενεργά στις τακτικές προβλέψεις του ΕΣΚΤ μέσω της Ομάδας Εργασίας Προβλέψεων, οι οποίες καταρτίζονται κάθε Ιούνιο και Δεκέμβριο για βασικά μακροοικονομικά μεγέθη. Οι προβλέψεις για την Κύπρο δημοσιεύονται στο Οικονομικό Δελτίο. Κατά το 2021, η ΚΤΚ συμμετείχε σε διαδικτυακό σεμινάριο της εν λόγω Ομάδας Εργασίας σε σχέση με τις επιπτώσεις της πανδημίας στον τουρισμό στη ζώνη του ευρώ.

Η ΚΤΚ συμμετείχε, επίσης, στην Ομάδα Εργασίας Οικονομικής Μοντελοποίησης συνεισφέροντας, επίσης, στην ανάλυση μακροοικονομικών ρίσκων στην πρόβλεψη του ΑΕΠ και πληθωρισμού και κατ'επέκταση στη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής. Συνεχίστηκαν οι εργασίες επικαιροποίησης και βελτίωσης του μακροοικονομικού μοντέλου για σκοπούς προβλέψεων και σεναρίων που χρησιμοποιείται στην ΚΤΚ.

Σημειώνεται η συμμετοχή στο "Macrofinancial workstream" του δικτύου NGFS, το οποίο έχει ως στόχο τη δημιουργία μακροοικονομικών μοντέλων για ανάλυση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην οικονομία και στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Σημαντική ήταν η συμμετοχή της στην Ομάδα Εργασίας για τα Δημόσια Οικονομικά, καθώς και η συνεισφορά της σε εργασίες, όπως η ανάλυση δημοσιονομικών πολιτικών για την επίτευξη των κλιματικών στόχων της ΕΕ.

Αρμόδιοι λειτουργοί της ΚΤΚ συνέχισαν να συμμετέχουν στις διάφορες ομάδες εργασίας που δημιουργήθηκαν από την ΕΚΤ από τα μέσα του 2020 με στόχο την αναθεώρηση της νομισματικής στρατηγικής της ΕΚΤ, η οποία ολοκληρώθηκε και δημοσιεύτηκε από την ΕΚΤ τον Σεπτέμβριο του 2021.

Παράλληλα, η ΚΤΚ εξακολούθησε να συμμετέχει ενεργά σε ομάδα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόληψη, εντοπισμό και διόρθωση μακροοικονομικών ανισορροπιών σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενεργή συμμετοχή είχε επίσης και σε ομάδα εργασίας για τον καθορισμό των μακροοικονομικών κλυδωνισμών για τα τεστ αντοχής των τραπεζών. Επιπλέον, έγιναν οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων των τραπεζών (stress tests) που ολοκληρώθηκαν τον Ιούλιο του 2021, με την επιτυχή συμμετοχή τριών κυπριακών τραπεζών.

Κατά το 2021, οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας προέβησαν στην ετήσια αξιολόγηση της κυπριακής οικονομίας. Στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης μεταμνημονιακής αξιολόγησης, κλιμάκια των διεθνών δανειστών εξέτασαν την πρόοδο της Κύπρου τον Μάρτιο και τον Σεπτέμβριο του 2021. Η ΚΤΚ συμμετείχε ενεργά σε όλες τις σχετικές συζητήσεις.

Ερευνητικές και συναφείς δραστηριότητες

Στα πλαίσια εσωτερικών ασκήσεων με σκοπό την ανάλυση της κεφαλαιακής επάρκειας των συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων λόγω της επίδρασης της πανδημίας στην κυπριακή οικονομία, η ΚΤΚ κατάρτισε διάφορα μακροοικονομικά και νομισματικά σεναρία κατά τη διάρκεια του έτους.

Επίσης, η ΚΤΚ συνέχισε τη συμμετοχή της στην έρευνα του Ευρωσυστήματος για τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τις καταναλωτικές συνθέσεις των νοικοκυριών (HFCS)¹³. Κατά το 2021,

13. Για περισσότερες πληροφορίες για την έρευνα HFCS, βλ. <https://www.centralbank.cy/el/announcements/23122016>

πραγματοποιήθηκε η εργασία πεδίου για το τέταρτο κύμα της έρευνας με καθυστέρηση ενός έτους λόγω της πανδημίας. Καθυστέρηση υπήρξε στη συλλογή των στοιχείων από όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Τα στοιχεία θα τύχουν ενδεδειγμένη στατιστικής επεξεργασίας από την ΚΤΚ και την ΕΚΤ. Τα αποτελέσματα του τέταρτου κύματος της έρευνας όλων των συμμετεχουσών χωρών αναμένεται να δημοσιευθούν το πρώτο τρίμηνο του 2023.

Το 2021 συνεχίστηκε η δημοσίευση των τριμηνιαίων εκδόσεων της Έρευνας Τραπεζικών Χορηγήσεων. Κατά τη διάρκεια του υπό ανασκόπηση έτους, συνεχίστηκε και η δημοσίευση των Δεικτών Τιμών Κατοικιών βασισμένων σε εκτιμήσεις. Παράλληλα, η ΚΤΚ προχώρησε σε καταρτισμό αντίστοιχων, μη-δημοσιευμένων, Δεικτών Τιμών Κατοικιών βασισμένων σε τιμές πραγματικών συναλλαγών κατοικιών.

Η ΚΤΚ λειτουργεί ως συντονιστής της Ad-Hoc Επιτροπής για τη διαμόρφωση Εθνικής Στρατηγικής για την προώθηση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού και της Χρηματοοικονομικής Παιδείας στην Κύπρο. Η Επιτροπή αποτελείται από μέλη της ΚΤΚ, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Παιδείας Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και δύο ακαδημαϊκούς από το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Οι εργασίες της Επιτροπής εντός του 2021 περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, την ανασκόπηση της επιστημονικής βιβλιογραφίας για τον χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό αλλά και των διάφορων διεθνών και εγχώριων πρωτοβουλιών για την προώθησή του. Συμπεριελάμβαναν επίσης την εις βάθος οικονομική ανάλυση των αποτελεσμάτων δειγματοληπτικής έρευνας της ΚΤΚ για την αξιολόγηση του επιπέδου χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού στην Κύπρο. Η έκθεση για την Εθνική Στρατηγική

αναμένεται να υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο εντός του δεύτερου τριμήνου του 2022.

Στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, η ΚΤΚ συμμετείχε σε πρόγραμμα καλοκαιρινής Πρακτικής Εξάσκησης φοιτητών σε συνεργασία με εγχώρια πανεπιστήμια.

Αρμόδια στελέχη συνέχισαν να ενημερώνουν το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ για θέματα της αρμοδιότητάς τους. Τέλος, στελέχη της ΚΤΚ συμμετείχαν με παρουσιάσεις σε διάφορα οικονομικά συνέδρια.

4.9 Στατιστική

Στη σκιά των προκλήσεων και της νέας τάξης πραγμάτων που επέβαλε η πανδημία covid-19, κατά το 2021 το ΤΣ εξακολούθησε να εφαρμόζει τις λειτουργικές λύσεις για έγκαιρη, ποιοτική και απρόσκοπτη συλλογή της απαραίτητης πληροφορίας από τις μονάδες παροχής στοιχείων. Παράλληλα, στο πλαίσιο της παρακολούθησης του σχετικού διατάγματος προς τα ΝΧΙ, το οποίο προνοούσε αναστολή δόσεων των δανείων για ορισμένες κατηγορίες δανειοληπτών, συνεχίστηκε η συλλογή μηνιαίων στοιχείων για τα εκκρεμούντα υπόλοιπα ανά κατηγορία πελατών και η διαβίβασή τους στην ΕΚΤ σε συγκεντρωτική μορφή, μέχρι την λήξη του διατάγματος.

Πρόσθετα, με αφορμή την εφαρμογή των δύο αναθεωρημένων Κατευθυντήριων Γραμμών της ΕΚΤ στους τομείς των εξωτερικών στατιστικών και των Τριμηνιαίων Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών, αυξήθηκε η επιπρόσθετη πληροφόρηση και ανάλυση που παράγεται και αποστέλλεται σε τριμηνιαία βάση στην ΕΚΤ, για τις εν λόγω στατιστικές.

Επίσης, στο πλαίσιο του νέου μεγαλεπήβολου έργου της ΕΚΤ που αφορά τη δημιουργία ενός ενιαίου πλαισίου αναφοράς (Integrated Reporting

Framework – IREF), των στατιστικών στοιχείων που υποβάλλονται από τις τράπεζες, καταγράφηκαν στο υπό εξέταση μοντέλο επιπρόσθετες εθνικές ανάγκες. Η ΕΚΤ, σε συνεργασία με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, διεξήγαγε έρευνα κόστους/οφέλους για εφαρμογή του εν λόγω έργου. Σε ότι αφορά το έργο AnaCredit, εντός του έτους, δόθηκε πρόσβαση σε χρήστες του ΕΣΚΤ στα αναλυτικά στοιχεία, δεδομένο που αναμένεται να εμπλουτίσει τις αναλύσεις που γίνονται, μεταξύ άλλων, για σκοπούς χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και νομισματικής πολιτικής.

Σε σχέση με τις Εταιρείες Ειδικού Σκοπού, εντός του 2021 ο επίσημος ορισμός της ειδικής ομάδας εργασίας του ΔΝΤ ενσωματώθηκε στις σχετικές οδηγίες προς τα ΝΧΙ και αναθεωρήθηκαν τα δένδρα αποφάσεων για εντοπισμό και κατάταξή τους. Παράλληλα, αυξήθηκε η πληροφόρηση που διαχέεται στους χρήστες και αφορά στοιχεία προσαρμοσμένα ως προς την επίδρασή των εν λόγω εταιρειών. Επίσης, το ΤΣ μετείχε στις πρωτοβουλίες για εθελοντική αποστολή στοιχείων στην ΕΚΤ και ΔΝΤ.

Τέλος, το ΤΣ έλαβε μέρος στην πιλοτική εφαρμογή του συστήματος ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης ERMIS, αφού εκ της φύσεως των εργασιών του διαχειρίζεται πληθώρα αρχείων/εγγράφων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, διαμορφώθηκε η ανάλογη δομή για τις εργασίες που συντελούνται στο Τμήμα, όλο το προσωπικό παρακολούθησε σχετική εκπαίδευση, εγκατέστησε στους προσωπικούς του υπολογιστές το απαραίτητο λογισμικό και συνέβαλε στον έλεγχο.

Νομισματικές και χρηματοπιστωτικές στατιστικές

Κατά το υπό αναφορά έτος, συνεχίστηκε επιτυχώς η μηνιαία συλλογή, επεξεργασία και υποβολή στην ΕΚΤ των αναλυτικών στοιχείων ανά δάνειο/δανειολήπτη στα πλαίσια του έργου AnaCredit. Παράλ-

ληλα, στα πλαίσια της βελτίωσης της ποιότητας των στοιχείων, υποβλήθηκαν αναθεωρημένα στοιχεία για την περίοδο Σεπτεμβρίου 2018 – Ιουλίου 2021. Όλοι οι ποιοτικοί στόχοι που έθεσε η ΕΚΤ επιτεύχθηκαν και ως αποτέλεσμα των εντατικών προσπαθειών της ΚΤΚ και της καλής συνεργασίας με τις τράπεζες, η Κύπρος κατατάσσεται ανάμεσα στις χώρες με τους υψηλότερους δείκτες ποιότητας της ΕΚΤ. Παράλληλα, κατά τη διάρκεια του 2021, έχει παραχωρηθεί πρόσβαση σε εξειδικευμένους χρήστες του ΕΣΚΤ.

Αναφορικά με το έργο IREF, εντός του 2021, ενσωματώθηκαν οι εθνικές ανάγκες σε στοιχεία, τα οποία δεν καλύπτονται στο υπό ανάπτυξη μοντέλο. Παράλληλα, διενεργήθηκε η έρευνα κόστους/ωφέλειας που διεξήγαγε η ΕΚΤ σε συνεργασία με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, επιλεγμένα ΝΧΙ και παροχής υπηρεσιών και ξεκίνησε η ανάλυση των αποτελεσμάτων με στόχο την ετοιμασία του σχετικού νομικού πλαισίου.

Εντός του 2021, αποστάθηκαν προς τα ΝΧΙ αναθεωρημένες οδηγίες που αφορούν τις ταξινομήσεις των πελατών των τραπεζών σε θεσμικούς τομείς/υποτομείς, σύμφωνα με το ΕΣΟΛ 2010, στις οποίες ενσωματώθηκε ο επίσημος ορισμός των Εταιρειών Ειδικού Σκοπού, όπως διατυπώθηκε από την ειδική ομάδα εργασίας του ΔΝΤ, καθώς και δένδρα αποφάσεων προς υποβοήθηση των ταξινομήσεων. Παράλληλα αποστάθηκαν προς τα ΝΧΙ Κατευθυντήριες Γραμμές που αφορούν την εφαρμογή του αναθεωρημένου Κανονισμού της ΕΚΤ σχετικά με τη λογιστική κατάσταση του τομέα των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες θα εφαρμοστούν από τα ΝΧΙ από τον Ιανουάριο του 2022.

Επίσης, κατά το 2021 ξεκίνησε από την ΕΚΤ σε συνεργασία με τις ΕθνΚΤ η διαδικασία αναθεώρησης του νομικού πλαισίου υποβολής στοιχείων από

τα επενδυτικά ταμεία, ενώ ολοκληρώθηκε και η ετοιμασία του νομικού πλαισίου που διέπει την μη συμμόρφωση των μονάδων αναφοράς σχετικά με τις υποχρεώσεις υποβολής στατιστικών στοιχείων.

Στατιστικές τίτλων

Εντός του 2021 η Κεντρική Βάση Δεδομένων για τίτλους (CSDB) και το αντίστοιχο σύστημα της ΚΤΚ, τα οποία περιλαμβάνουν αναλυτικές πληροφορίες που αφορούν τίτλους, αναβαθμίστηκε ούτως ώστε να καλύπτει επιπρόσθετες ανάγκες των χρηστών. Παράλληλα, στα πλαίσια της επιτυχούς σύνδεσης της CSDB με το Μητρώο Δεδομένων Ιδρυμάτων και Συνδεδεμένων Επιχειρήσεων (RIAD), η ΚΤΚ υπόβαλε νέα πληροφόρηση για την ταυτοποίηση των στοιχείων της Κύπρου.

Πέραν του τακτικού καταρτισμού και αποστολής μηνιαίων στατιστικών εκδόσεων τίτλων στην ΕΚΤ, η ΚΤΚ συμμετέχει σε παράλληλη παραγωγή (shadow production) των μηνιαίων στατιστικών στοιχείων που αφορούν τις εκδόσεις τίτλων απευθείας από την CSDB (CSEC).

Αναφορικά με τις διακρατήσεις τίτλων (SHS), η ΚΤΚ συνεχίζει να αποστέλλει στην ΕΚΤ τα εν λόγω στοιχεία με μειωμένη προθεσμία, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών, αίτημα που ξεκίνησε στα πλαίσια της πανδημίας το 2020.

Χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί

Τον Ιούνιο του 2021 τέθηκε σε εφαρμογή η αναθεωρημένη Κατευθυντήρια Γραμμή της ΕΚΤ για τους Τριμηνιαίους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς, με βάση την οποία αυξήθηκαν σημαντικά οι υποχρεώσεις των χωρών-μελών για υποβολή επιπρόσθετων στατιστικών στοιχείων προς την ΕΚΤ. Παράλληλα, ενισχύθηκαν οι ποιοτικοί έλεγχοι στους οποίους υπόκεινται τα στοιχεία. Οι νέες απαιτήσεις θα εφαρμοστούν σταδιακά μέχρι και τον Μάρτιο

του 2024, με την πρώτη φάση να έχει περατωθεί επιτυχώς εντός του 2021. Παράλληλα, συνεχίστηκε η συμμετοχή εκπροσώπων του ΤΣ στην ομάδα εργασίας της ΕΚΤ που αφορά τη δημιουργία πλαισίου αναφοράς για τις οντότητες που εμπίπτουν στον τομέα των θυγατρικών χρηματοοικονομικών οργανισμών (captive financial institutions).

Εξωτερικές στατιστικές

Το 2021 συνεχίστηκαν οι προκλήσεις που δημιούργησε η πανδημία στη συλλογή και τον καταρτισμό των στοιχείων των εξωτερικών στατιστικών αφού σημαντικός αριθμός παρόχων στοιχείων εξακολούθησε να ταλανίζεται από τις επιδράσεις της. Επί τούτου, συνεχίστηκε η εφαρμογή των προσεγγίσεων μετριασμού και των μεθόδων εκτίμησης για κάλυψη της απώλειας πληροφόρησης που αναπτύχθηκαν και υιοθετήθηκαν το περασμένο έτος με το ξέσπασμα της πανδημίας. Παράλληλα, μειώθηκε η συχνότητα υποβολής των στοιχείων από τριμηνιαία σε ετήσια για αριθμό εταιρειών.

Πρόσθετα, από το Μάρτιο 2021 τέθηκε σε εφαρμογή η αναθεωρημένη Κατευθυντήρια Γραμμή της ΕΚΤ, βάσει της οποίας τα παραγόμενα στοιχεία εξωτερικών στατιστικών που αποστέλλονται στην ΕΚΤ και Eurostat περιέχουν επιπλέον ανάλυση, κυρίως όσον αφορά κατηγορίες του χρηματοοικονομικού λογαριασμού, το θεσμικό τομέα του κάτοικου συμβαλλόμενου, τη χώρα του αντισυμβαλλόμενου, καθώς και το νόμισμα των κυριότερων θέσεων. Επίσης, για διασφάλιση της συνέχειας και συγκρισιμότητας των στοιχείων, τον Σεπτέμβριο, παράχθηκαν και αποστάληκαν στην ΕΚΤ αναδρομικά τριμηνιαία στοιχεία από το πρώτο τρίμηνο του 2017.

Ταυτόχρονα, κατά το 2021, σημειώθηκαν σημαντικές εξελίξεις όσον αφορά τις στατιστικές των Εταιρειών Ειδικού Σκοπού. Συγκεκριμένα, το ΤΣ συμμετείχε σε ειδικό εργαστήριο υπό την αιγίδα του

ΔΝΤ για εντοπισμό και ενσωμάτωση των εν λόγω οντοτήτων στις εξωτερικές στατιστικές και δήλωσε συμμετοχή στην εθελοντική αποστολή στοιχείων για αυτές στο ΔΝΤ. Παράλληλα, εντός του έτους, παράχθηκαν και αποστάληκαν στην ΕΚΤ – σε εθελοντική βάση – στοιχεία για τις Εταιρείες Ειδικού Σκοπού που είναι εγγεγραμμένες στην Κύπρο σε τριμηνιαία βάση αρχής γινομένης το πρώτο τρίμηνο του 2008. Τέλος, προς ικανοποίηση αιτήματος χρηστών, εμπλουτίστηκε η στατιστική πληροφόρηση που διαχέεται προς αυτούς αναφορικά με την επίδραση των εταιρειών αυτών μέσω της ανάρτησης πρόσθετης πληροφόρησης.

Επιπλέον, εκπρόσωποι του ΤΣ συνέχισαν τη συμμετοχή και παρακολούθηση των συζητήσεων της διαδικτυακής ομάδας εργασίας της ΕΚΤ για τις αναθεωρήσεις των δύο βασικών εγχειριδίων στον τομέα των στατιστικών, του Ισοζυγίου Πληρωμών και του Συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών (BPM & SNA) και υπέβαλαν σχόλια/εισηγήσεις για αρκετά υπό εξέταση θέματα.

Αναφορικά με τις άμεσες ξένες επενδύσεις και μέσα στο πλαίσιο συμμετοχής του ΤΣ στην ειδική ομάδα εργασίας του ΕΣΚΤ και της Eurostat, η Κύπρος συμμετέχει εθελοντικά από το Μάρτιο του 2021 στην αποστολή «πειραματικών» στοιχείων άμεσων ξένων επενδύσεων κατά χώρα με βάση τη χώρα του τελικού επενδυτή. Επίσης, το ΤΣ κατάφερε να επιτελέσει καθοριστικό ρόλο στην άρση οριζόντιας επιφύλαξης της Eurostat αναφορικά με τον τρόπο καταρτισμού των επανεπενδυθέντων κερδών από άμεσες ξένες επενδύσεις που σχετίζεται με το χειρισμό της έρευνας και ανάπτυξης στα εν λόγω στοιχεία.

Τέλος, τον Σεπτέμβριο του 2021, στο πλαίσιο των αναθεωρήσεων ρουτίνας κρίθηκε απαραίτητη η αναθεώρηση στοιχείων εξωτερικών στατιστικών από το 2017 και συνεχίστηκε η ποιοτική αναβάθ-

μιση των στοιχείων για άμεσες ξένες επενδύσεις, καθώς βελτιώθηκε η κατανομή ανά οικονομική δραστηριότητα των εν λόγω στοιχείων.

Γενικές οικονομικές και δημοσιονομικές στατιστικές

Κατά τη διάρκεια του 2021, η ΚΤΚ συνέχισε να εκπληρώνει απρόσκοπτα τις υποχρεώσεις της για υποβολή δημοσιονομικών στατιστικών στοιχείων προς την ΕΚΤ. Ταυτόχρονα, συμμετείχε επιτυχώς στην πιλοτική άσκηση ανταλλαγής πληροφοριών και αξιολόγησης της συνέπειας των στοιχείων που καταρτίζονται από την Eurostat και την ΕΚΤ, όσον αφορά τις ετήσιες δημοσιονομικές στατιστικές για την περίοδο 1995-2020.

Μετείχε, επίσης, ενεργά, στη συζήτηση για τα διαμορφούμενα νέα στατιστικά στοιχεία που σχετίζονται με την κατανομή της ονομαστικής αξίας των κυβερνητικών δανείων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας των κατόχων, καθώς και στον καταρτισμό του νέου προκαταρκτικού πίνακα της ΕΚΤ όσον αφορά τις υποχρεώσεις της γενικής κυβέρνησης σε δάνεια, μετρητά και καταθέσεις.

Σε ότι αφορά τις γενικές οικονομικές στατιστικές, πέραν της συνήθους αποστολής στοιχείων, η ΚΤΚ πήρε μέρος στη συζήτηση για την αξιολόγηση των μεταδεδομένων που αφορούν τους δείκτες τιμών κατοικιών, καθώς και στη διαδικασία εξεύρεσης συμπληρωματικών πηγών για τον καταρτισμό στατιστικών στοιχείων ανά περιφέρεια.

Μητρώα

Το 2021, το ΤΣ ενίσχυσε την κατηγοριοποίηση κυπριακών οντοτήτων ανά οικονομική δραστηριότητα τόσο στο RIAD όσο και στο μητρώο νομικών/θεσμικών μονάδων (RILU) που τηρούνται από την ΕΚΤ και το ΤΣ, αντίστοιχα. Επιπλέον, ταυτοποιήθηκαν κυπριακές οντότητες που υποβλήθηκαν

στο RIAD από άλλες ΕνθΚΤ μέσω του AnaCredit, ενώ ενισχύθηκαν οι έλεγχοι ποιότητας των εν λόγω μητρώων μέσω τυποποιημένων ελέγχων, αλλά και μέσω του «RIAD Data Quality Report» και του «RILU Data Quality Report».

Στατιστικές εκδόσεις

Κατά το 2021, μετά από απαίτηση των σημαντικότερων χρηστών των στοιχείων, τροχοδρομήθηκαν οι απαραίτητες ενέργειες για τη συγγραφή μιας νέας ετήσιας έκδοσης αναφορικά με το εμπόριο υπηρεσιών. Παράλληλα, εμπλουτίστηκαν υφιστάμενες εκδόσεις για καλύτερη παρουσίαση των στατιστικών στα οποία αναφέρονται.

4.10 Πληροφορική

Κατά το 2021, η ΚΤΚ συνέχισε την ανάπτυξη νέων εφαρμογών και την αναβάθμιση των υφιστάμενων, βάσει προτεραιοτήτων, όπως αυτές συμφωνήθηκαν στο επιχειρησιακό επίπεδο της Τράπεζας. Προτεραιότητα δόθηκε στα έκτακτα μέτρα που λήφθηκαν για την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών της Τράπεζας, μέσω της απομακρυσμένης πρόσβασης (τηλεργασία). Παράλληλα, προτεραιότητα δόθηκε στην υλοποίηση του ενοποιημένου συστήματος για τη διαχείριση Πληρωμών και Ασφαλειών (T2/T2S Consolidation), το οποίο επηρέασε τις περισσότερες εφαρμογές της Τράπεζας, καθώς και την διασύνδεση της Τράπεζας με την πλατφόρμα του ESMIG για να διευκολύνονται οι απαιτούμενοι έλεγχοι σε επίπεδο Ευρωζώνης. Το Τμήμα προχώρησε με τις αρχικές φάσεις υλοποίησης του ψηφιακού μετασχηματισμού και της αναδιοργάνωσης, καθώς και της αναβάθμισης της πληροφορικής στην Τράπεζα ως ορίζεται και στους στρατηγικούς στόχους του Οργανισμού.

Στα πλαίσια της διαχείρισης της υποδομής πληροφορικής της ΚΤΚ, υλοποιήθηκαν έργα για την ενίσχυση της διαθεσιμότητας και αποδοτικότητας των συστημάτων και διεκπεραιώθηκαν αναβαθμίσεις συστημάτων και εξοπλισμού. Προτεραιότητα δόθηκε στην διαθεσιμότητα και πρόσβαση στην υποδομή και τα συστήματα της τράπεζας μέσω απομακρυσμένης πρόσβασης και παράλληλα, στην ενίσχυση της υποστήριξης χρηστών με την εφαρμογή συστήματος διαχείρισης και επεξεργασίας αιτημάτων και περιστατικών πληροφορικής.

Συνεχίστηκε η ενίσχυση της ασφάλειας της πληροφορικής μέσω συστηματικών ελέγχων στην υποδομή της πληροφορικής και η αξιολόγηση των κινδύνων σε εφαρμογές και συστήματα. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην αντιμετώπιση των κινδύνων της απομακρυσμένης πρόσβασης στην υποδομή και τα συστήματα τις Τράπεζας, καθώς και από τις αυξανόμενες κυβερνοεπιθέσεις. Οι ενέργειες για την υλοποίηση του τριετούς προγράμματος ενίσχυσης της κυβερνοασφάλειας στην ΚΤΚ συνεχίστηκαν.

Επιπλέον, η ΚΤΚ συμμετείχε στην Επιτροπή Πληροφορικής του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και τις ομάδες εργασίας της, καθώς, επίσης, σε ομάδα εργασίας της Επιτροπής Στατιστικής του ΕΣΚΤ, της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) και του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης (ΕΜΕ) και προχώρησε στην υλοποίηση των αποφάσεών τους, σε τοπικό επίπεδο.

Έργα ανάπτυξης, εφαρμογής και συντήρησης συστημάτων πληροφορικής

Κατά το 2021, οι κυριότερες εφαρμογές από την Υπηρεσία Ανάπτυξης Συστημάτων συνοψίζονται ως ακολούθως:

A. Με τη συνέχιση της πανδημίας και των lockdowns, οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν στη

στήριξη των εργασιών της τράπεζας κατά τη διάρκεια της απομακρυσμένης τηλεργασίας.

- B. Προσφέρθηκαν υπηρεσίες για την εισαγωγή νέας τεχνολογίας με την υλοποίηση νέων συστημάτων βασισμένα στις προτεραιότητες που καθορίστηκαν για το πρόγραμμα έργων πληροφορικής. Στο πλαίσιο αυτό, διοργανώθηκε εσωτερική διαδικτυακή εκπαίδευση σε ολόκληρη την τράπεζα και προσφέρθηκε εκτεταμένη υποστήριξη και συντήρηση για τις υφιστάμενες εφαρμογές. Παράλληλα, προσφέρθηκαν υπηρεσίες για την επέκταση των εφαρμογών για την παρακολούθηση των τραπεζικών ιδρυμάτων σχετικά με τα μέτρα που λήφθηκαν για εποπτικούς και στατιστικούς σκοπούς.
- Γ. Το σύστημα T2/T2S Consolidation εισήλθε στην κύρια φάση ανάπτυξής του, όπου τα περισσότερα συστήματα της Τράπεζας αναθεωρήθηκαν για να υιοθετήσουν τόσο διαδικαστικές βελτιώσεις όσο και τις τεχνικές απαιτήσεις διασύνδεσης της Τράπεζας με τη νέα πλατφόρμα της Ευρωζώνης. Παράλληλα, αναβαθμίστηκαν υφιστάμενες εφαρμογές, για την εναρμόνιση με τις νέες οδηγίες που εκδόθηκαν από τις Ευρωπαϊκές αρχές, του ΕΣΚΤ, την ΕΑΤ, τον ΕΜΕ επηρεάζοντας τα συστήματα Εποπτείας, Πληρωμών και Στατιστικής.

Διαχείριση υποδομής πληροφορικής

Κατά το 2021 υλοποιήθηκαν έργα με σκοπό:

- A. Τη συντήρηση και την ενίσχυση της διαθεσιμότητας και της απόδοσης των υφιστάμενων συστημάτων και υπηρεσιών πληροφορικής της ΚΤΚ που περιλάμβαναν την αντικατάσταση του συστήματος προστασίας και ελέγχου ηλεκτρονικών μηνυμάτων, την αντικατάσταση του συστήματος λήψης αντιγράφων ασφαλείας, την

αναβάθμιση της υποδομής των βάσεων δεδομένων και των βασικών τραπεζικών συστημάτων, την αναβάθμιση του συστήματος ενδο-δικτυακού χώρου και του συστήματος ανίχνευσης κακόβουλου λογισμικού.

- B. Την επέκταση των υφιστάμενων συστημάτων και υπηρεσιών βάσει νέων επιχειρησιακών αναγκών, περιλαμβανομένης της επέκτασης του συστήματος διαχείρισης κινητών συσκευών με δυνατότητα διαχείρισης εφαρμογών, της επέκτασης της χωρητικότητας και της δυνατότητας επεξεργασίας της υποδομής φιλοξενίας των συστημάτων και υπηρεσιών πληροφορικής της ΚΤΚ, καθώς και την αναβάθμιση της ταχύτητας των συνδέσεων του δικτύου δίσκων αποθήκευσης.
- Γ. Την εισαγωγή νέων τεχνολογιών όπως το σύστημα καταγραφής και διαχείρισης εξοπλισμού πληροφορικής, το σύστημα διαχείρισης και παρακολούθησης έργων και το σύστημα ενδοεταιρικής επικοινωνίας και τηλεδιασκέψεων.

Ασφάλεια συστημάτων πληροφορικής

Συνεχίστηκε η αξιολόγηση των κινδύνων και η ενίσχυση των μέτρων ασφαλείας. Οι αξιολογήσεις επικεντρώθηκαν σε θέματα που αφορούσαν την έκτακτη τηλεργασία, η οποία εφαρμόστηκε ως μέτρο επιχειρησιακής συνέχειας κατά την περίοδο της πανδημίας COVID-19, καθώς και σε νέες τεχνολογίες. Παράλληλα, καταρτίστηκε το νέο Πρόγραμμα Κυβερνοασφάλειας της Τράπεζας που περιλαμβάνει έργα ενίσχυσης της ασφάλειας των πληροφοριών και των συστημάτων πληροφορικής εντός της επόμενης τριετίας. Προωθήθηκαν νέες οδηγίες για την υποστήριξη της Πολιτικής Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής. Υπήρξε ουσιαστική συνεισφορά και συμμετοχή σε ομάδες εργασίας της ΕΚΤ για θέματα ασφαλείας.

4.11 Ανθρώπινο Δυναμικό και Οργανωσιακή Ανάπτυξη

Κατά το 2021 το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, Οργάνωσης & Προγραμματισμού εστίασε τις προσπάθειές του στην εισαγωγή νέων διαδικασιών και μεθόδων ικανών να συμβάλουν στην ενίσχυση της αποδοτικότητας και στην καλύτερη οργάνωση της Τράπεζας. Ως απόρροια της πανδημίας Covid-19 χρειάστηκε η αναθεώρηση των υφιστάμενων εσωτερικών διαδικασιών και πρακτικών έτσι ώστε να γίνει προσαρμογή στα νέα δεδομένα, περιλαμβανομένης της υιοθέτησης του θεσμού της τηλεργασίας.

Στα πλαίσια της συνεχούς στήριξης των Τμημάτων για άρτια και επαρκή στελέχωση, προκηρύχθηκε αριθμός θέσεων, οι οποίες πληρώθηκαν με νέες συμβάσεις ορισμένης διάρκειας.

Στον τομέα της Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και σε συνάρτηση με την ευρύτερη στρατηγική του ESCB&SSM, έγινε προσπάθεια για υιοθέτηση μιας στάσης δια βίου μάθησης και ανάπτυξης νέων ικανοτήτων με σκοπό την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων προκλήσεων και την ανάπτυξη ενός οικονομικού αποτελεσματικού και αποδοτικού περιβάλλοντος μάθησης και ανάπτυξης. Συνεχίστηκαν οι ευέλικτες μορφές κατάρτισης συνδυάζοντας τόσο την φυσική παρουσία για προγράμματα ανάπτυξης διευθυντικών ικανοτήτων και στρατηγικής όσο και διαδικτυακά προγράμματα κατάρτισης σε τεχνικά εξειδικευμένα προγράμματα, όπως εκμάθηση νέων εργαλείων στο τομέα της πληροφορικής, προγράμματα στην διεύθυνση εποπτείας, προγράμματα ανάπτυξης γραπτής επικοινωνίας και προγράμματα για την Ασφάλεια & Υγεία στο χώρο εργασίας. Όπως και κατά τη διάρκεια προηγούμενων ετών έτσι και κατά το 2021, μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ συμμετείχαν σε κοινές εκπαι-

δευτικές δραστηριότητες του ΕΣΚΤ με στόχο την ενδυνάμωση των σχέσεων με άλλα μέλη του ΕΣΚΤ αλλά και της παρουσίας της ΚΤΚ με το ΕΣΚΤ και στο ΕΕΜ.

Το Τμήμα, μέσω της συμμετοχής του στην Επιτροπή Human Resource Conference της ΕΚΤ, συνείσφερε στις συλλογικές προσπάθειες για ενδυνάμωση της κοινής κουλτούρας εντός του ΕΣΚΤ και ΕΕΜ, καθώς και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για θέματα που αφορούν τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού στο ΕΣΚΤ / ΕΕΜ.

Στον τομέα των εργασιακών σχέσεων, επιτεύχθηκε η νέα οργανική δομή της Τράπεζας και κατόπιν διαπραγμάτευσης με την Συντεχνία, η αναδιάρθρωση των θέσεων του προσωπικού και οι μισθολογικές κλίμακες για το υφιστάμενο και μελλοντικό προσωπικό.

Στρατηγικός Προγραμματισμός & Οργάνωση

Η Υπηρεσία Στρατηγικού Προγραμματισμού & Οργάνωσης (ΥΣΠ&Ο) παρείχε συνεχή υποστήριξη στα Τμήματα της ΚΤΚ σε θέματα οργάνωσης και προγραμματισμού. Συγκεκριμένα, η Υπηρεσία συνέβαλε στον καθορισμό νέων ή/και επανασχεδιασμό υφιστάμενων διαδικασιών, στην εισαγωγή νέων μεθόδων εργασίας, καθώς και στην υλοποίηση του επιχειρησιακού προγραμματισμού και του έργου στελέχωσης. Παρείχε, επίσης, υπηρεσίες διεύθυνσης έργων (project management) σε μεγάλα έργα. Η Υπηρεσία είχε, επίσης, σημαντική εμπλοκή σε οργανωσιακά θέματα για τη διαχείριση της πανδημίας, καθώς και ενεργή συμμετοχή στην Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης.

Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία συμμετείχε ενεργά στις εξ αποστάσεως συναντήσεις της Organizational Development Committee του ΕΣΚΤ και στις ομάδες εργασίας της υπό αναφοράς επιτροπής και υποστήριξε τη συμμετοχή της ΚΤΚ σε ομάδες ερ-

γασίας ψηλού επιπέδου (High Level Task Forces) του Ευρωσυστήματος.

Ασφάλεια και Υγεία

Διαχρονικά, η Ασφάλεια και Υγεία έχει τεθεί ως πρωταρχικός και διαρκής στόχος της ΚΤΚ την επίτευξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου Υγείας και Ασφάλειας των υπαλλήλων της, καθώς και των επισκεπτών / συνεργατών της.

Η ΚΤΚ υιοθέτησε όλα τα μέτρα από τα διατάγματα του Υπουργού Υγείας σε σχέση με την αντιμετώπιση της πανδημίας που αφορούσαν την υγεία και την ασφάλεια των υπαλλήλων της και σε ορισμένες περιπτώσεις, εισήγαγε πρόσθετα μέτρα προς όφελος των εργαζομένων.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Συνεπεία της συνέχισης της πανδημίας υλοποιήθηκε περιορισμένος αριθμός δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) έχοντας ως πρωταρχικό διαχρονικό στόχο την ενίσχυση της προσφοράς της Τράπεζας σε θέματα που σχετίζονται με την κοινωνία, το περιβάλλον, τον πολιτισμό και τις τέχνες. Οι ενέργειες της Τράπεζας στόχευσαν, κυρίως, στην οικονομική στήριξη οργανωμένων κοινωνικών συνόλων με ευαγείς δραστηριότητες σε προγράμματα απασχόλησης φοιτητών για πρακτική εξάσκηση και σε προγράμματα απασχόλησης αποφοίτων/μεταπτυχιακών φοιτητών, για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και ανάπτυξης επαγγελματικών δεξιοτήτων.

4.12 Νομικά θέματα

Ανακριτική Ομάδα για την Οικονομία

Από τον Αύγουστο του 2013, η ΚΤΚ έχει γίνει δέκτης αιτημάτων από την ανακριτική ομάδα της Αστυνομίας Κύπρου που ορίστηκε για πρώτη φορά τον

Ιούλιο του 2013 για τη διερεύνηση του ενδεχομένου διάπραξης ποινικών αδικημάτων σε σχέση με την κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει το τραπεζικό σύστημα και γενικά η οικονομία της Κυπριακής Δημοκρατίας («Ανακριτική Ομάδα για την Οικονομία»). Τα αιτήματα αυτά αφορούν παράδοση εγγράφων και παροχή πληροφοριών σε σχέση με τις εργασίες της ΚΤΚ και υποβάλλονται στην ΚΤΚ δυνάμει των σχετικών δικονομικών κανόνων. Κατά τη διάρκεια του 2021, η ΚΤΚ συνέχισε την παράδοση εγγράφων προς την Ανακριτική Ομάδα για την Οικονομία.

Διεθνής διαιτησία προς επίλυση επενδυτικών διαφορών

Από το 2013, η ΚΤΚ διαθέτει πόρους για την υπεράσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλαίσιο επενδυτικών διαφορών που έχουν εγερθεί ενώπιον διεθνών διαιτητικών δικαστηρίων και αφορούν τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Κατά τη διάρκεια του 2021, η ΚΤΚ συνέχισε να συμβάλλει μέσω της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας στην τεκμηρίωση των θέσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας προς αντίκρουση των ισχυρισμών που προβάλλουν οι επενδυτές και αφορούν ειδικότερα στις εργασίες της ΚΤΚ.

Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Κατά τη διάρκεια του 2021, η ΚΤΚ συνέχισε να χειρίζεται μέσω των εξωτερικών νομικών συμβούλων της και με τη συμβολή αρμόδιων Τμημάτων και Υπηρεσιών της ΚΤΚ τις δικαστικές υποθέσεις που εκκρεμούν εναντίον της σε σχέση με τις εργασίες της. Στις υποθέσεις αυτές, περιλαμβάνονται αγωγές που συνδέονται με τα γεγονότα των ετών 2012 και 2013 σε σχέση με συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα. Στο πλαίσιο αυτών των αγωγών, η ΚΤΚ συνέχισε να προβαίνει σε αποκάλυψη

εγγράφων εφαρμόζοντας, παράλληλα, διαδικασία για την επιθεώρηση των εγγράφων και τη λήψη αντιγράφων από τους αντιδίκους, δυνάμει των σχετικών δικονομικών κανόνων. Όλες οι αποφάσεις που έχουν μέχρι στιγμής εκδοθεί έχουν απορρίψει τις απαιτήσεις που οι ενάγοντες είχαν υποβάλει κατά της ΚΤΚ.

4.13 Γενικές Διοικητικές Υπηρεσίες

Το Τμήμα Γενικών Διοικητικών Υπηρεσιών (ΤΓΔΥ), στοχεύοντας στην αποτελεσματικότερη/αποδοτικότερη λειτουργία της ΚΤΚ, σε ένα περιβάλλον που προωθεί ταυτόχρονα την ασφάλεια και τη διατήρηση της υγείας του προσωπικού, συνέχισε τον σχεδιασμό, συντονισμό, διαχείριση και εποπτεία όλων των θεμάτων που άπτονται της διοικητικής υποστήριξης, της καλής λειτουργίας και ασφάλειας των κτιριακών εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των τεχνικών υποδομών, καθώς και του εκσυγχρονισμού/αναβάθμισης των διοικητικών υπηρεσιών της Τράπεζας.

4.13.1.1 Νέο σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης αρχείων της ΚΤΚ (ERMIS)

Εντός του υπό επισκόπηση έτους, άρχισε και ολοκληρώθηκε η πιλοτική εφαρμογή του νέου συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης των αρχείων της Τράπεζας, ERMIS, το οποίο θα συμβάλει στην αναβάθμιση των μέτρων ασφαλείας για την προστασία και ακεραιότητα των αρχείων, στην εύκολη πρόσβαση τους και στη μείωση των λειτουργικών εξόδων. Η πλήρης λειτουργία του εν λόγω συστήματος σε όλο τον οργανισμό, αναμένεται εντός του 2022, οπότε και, θα δρομολογηθεί η επόμενη φάση του έργου, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων την εφαρμογή αναβαθμισμένων δυ-

νατότητων σύνδεσης/επικοινωνίας με άλλα υποσυστήματα της Τράπεζας.

4.13.1.2 Αναβάθμιση Κεντρικού Αρχείου

Λόγω της επικείμενης εφαρμογής του ERMIS και με στόχο τη δημιουργία ενός αρχείου που πληροί τα διεθνή πρότυπα αρχειοθέτησης, το ΤΓΔΥ ξεκίνησε την αναβάθμιση των διαδικασιών οργάνωσης και διαχείρισης του Κεντρικού Αρχείου της Τράπεζας, καθώς και της υποδομής για τη ψηφιακή εγγραφή του αρχειακού υλικού.

4.13.1.3 Νομοθεσία περί του δικαιώματος πρόσβασης σε πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα

Στο πλαίσιο εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της Τράπεζας, που απορρέουν από τις πρόνοιες του *περί Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμο του 2017 (Ν.184(Ι)/2017)*, τέθηκαν σε εφαρμογή, εντός του 2021, όλες οι απαιτούμενες διαδικασίες για τον εσωτερικό χειρισμό των αιτημάτων που λαμβάνονται από το κοινό.

4.13.1.4 Χειρισμός διαβαθμισμένων εγγράφων /πληροφοριών

Έχουν δρομολογηθεί όλα τα οργανωτικά θέματα σε σχέση με την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της Νομοθεσίας που διέπει τον χειρισμό ευαίσθητων πληροφοριών σε Ευρωπαϊκό και Εθνικό επίπεδο.

4.13.2 Ασφάλεια και εγκαταστάσεις

Κατά το υπό επισκόπηση έτος, η Τράπεζα ξεκίνησε έργα για τη συντήρηση/ανακαίνιση του κτιρίου και του εξοπλισμού της.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

**5. ΕΛΕΓΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021**

Enter/
Exit

Full
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2021

6

Παράρτημα

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Ευρωσύστημα

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	31 Δεκ. 2021		31 Δεκ. 2020
	€'000	€'000	€'000
1 Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό		719.769	689.779
2 Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		1.067.078	627.028
2.1 Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ	554.390		172.841
2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού	512.688		454.187
3 Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ		37.697	27.299
4 Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		-	-
4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια	-		-
4.2 Απαιτήσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II	-		-
5 Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής		6.513.300	2.053.000
5.1 Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	-		-
5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	6.513.300		2.053.000
5.3 Αντιστρεπτές πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	-		-
5.4 Διαρθρωτικές αντιστρεπτές πράξεις	-		-
5.5 Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	-		-
5.6 Πιστώσεις για την κάλυψη περιθωρίων	-		-
6 Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ		11	11
7 Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ		8.901.609	7.954.174
7.1 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	8.649.037		7.638.575
7.2 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς εκτός νομισματικής πολιτικής	252.572		315.599
8 Χρέος γενικής κυβέρνησης σε ευρώ		-	-
9 Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος		14.667.727	10.388.455
9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο και αποθεματικά της ΕΚΤ	40.751		39.439
9.2 Απαιτήσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων	86.811		86.811
9.3 Απαιτήσεις που συνδέονται με γραμμάτια τα οποία καλύπτουν την έκδοση χρεογράφων της ΕΚΤ	-		-
9.4 Καθαρές απαιτήσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος	1.988.231		1.858.026
9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	12.551.934		8.404.179
10 Στοιχεία υπό τακτοποίηση		4.347	8.721
11 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		129.038	110.472
11.1 Κέρματα ζώνης ευρώ	-		-
11.2 Στοιχεία πάγιου ενεργητικού	4.706		5.053
11.3 Λοιπά Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	-		-
11.4 Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	8		-
11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα	108.153		89.070
11.6 Διάφορα στοιχεία	16.171		16.349
Σύνολο ενεργητικού		32.040.576	21.858.939

Οι "Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις" στις σελίδες 67-97 αποτελούν μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Ευρωσύστημα

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	31 Δεκ. 2021		31 Δεκ. 2020
	€'000	€'000	€'000
1 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία		3.057.884	2.840.334
2 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής		22.784.343	12.665.156
2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών καταθέσεων)	22.784.343		12.665.156
2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	-		-
2.3 Καταθέσεις προθεσμίας	-		-
2.4 Αντιστρεπτές πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	-		-
2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων	-		-
3 Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ		127.462	213.314
4 Εκδοθέντα χρεόγραφα		-	-
5 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ		3.377.642	4.082.757
5.1 Γενική κυβέρνηση	3.165.147		3.839.242
5.2 Λοιπές υποχρεώσεις	212.495		243.515
6 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		82.945	4.823
7 Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ		365.595	310.094
8 Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		-	-
8.1 Καταθέσεις, υπόλοιπα και λοιπές υποχρεώσεις	-		-
8.2 Υποχρεώσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II	-		-
9 Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ		523.998	156.521
10 Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος		-	-
10.1 Υποχρεώσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων	-		-
10.2 Υποχρεώσεις που συνδέονται με γραμμάτια τα οποία καλύπτουν την έκδοση χρεογράφων της ΕΚΤ	-		-
10.3 Καθαρές υποχρεώσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος	-		-
10.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	-		-
11 Στοιχεία υπό τακτοποίηση		4.510	8.862
12 Λοιπές υποχρεώσεις		265.896	238.266
12.1 Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	-		-
12.2 Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	61.181		13.565
12.3 Διάφορα στοιχεία	204.715		224.701
13 Προβλέψεις		455.631	405.102
14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής		675.850	614.890
15 Κεφάλαιο και αποθεματικά		318.820	318.820
15.1 Κεφάλαιο	150.000		150.000
15.2 Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο	168.820		168.820
16 Πλεόνασμα χρήσης		-	-
Σύνολο παθητικού		32.040.576	21.858.939

Οι "Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις" στις σελίδες 67-97 αποτελούν μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Ευρωσύστημα

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021

	2021		2020	
	€'000	€'000	€'000	€'000
1.1 Έσοδα τόκων	152.174		112.172	
1.2 Έξοδα τόκων	(48.871)		(10.061)	
1 Καθαρά έσοδα τόκων		103.303		102.111
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις	1.422		1.403	
2.2 Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων	(643)		(4.495)	
2.3 Μεταφορές προς προβλέψεις έναντι κινδύνων	(50.529)		(51.631)	
2 Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, αποσβέσεις και προβλέψεις για κινδύνους		(49.750)		(54.723)
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	15.234		14.556	
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	-		-	
3 Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		15.234		14.556
4 Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές		413		3.536
5 Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος		(32.343)		(33.719)
6 Λοιπά έσοδα		382		6.455
Σύνολο Καθαρών Εσόδων		37.239		38.216
7 Δαπάνες προσωπικού	(25.636)		(25.732)	
8 Διοικητικές δαπάνες	(6.082)		(7.928)	
9 Αποσβέσεις ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού	(793)		(752)	
10 Προμήθεια και διαχείριση νομίσματος	(3.350)		(2.474)	
11 Λοιπά έξοδα	(1.378)		(1.330)	
Σύνολο Εξόδων		(37.239)		(38.216)
Πλεόνασμα χρήσης για κατανομή		-		-

29 Μαρτίου 2022

Κωνσταντίνος Ηροδότου
Διοικητής

Οι "Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις" στις σελίδες 67-97 αποτελούν μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Γενικές αρχές κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 57(2) των *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων, 2002–2017*, με βάση τις εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Οι λογιστικές αρχές έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2016/34, όπως τροποποιήθηκε.

Οι αρχές αυτές, βασίζονται σε γενικώς αποδεκτές βασικές λογιστικές παραδοχές, και έχουν διαμορφωθεί κατά τρόπο ώστε να λαμβάνουν υπόψη το ιδιαίτερο καθεστώς λειτουργίας των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος.

Βασικές λογιστικές παραδοχές

Για τη λογιστική μεταχείριση των συναλλαγών και των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και τη διαμόρφωση λογιστικών κανόνων ισχύουν οι ακόλουθες βασικές λογιστικές παραδοχές:

- **Πραγματική οικονομική κατάσταση και διαφάνεια:** Οι λογιστικές μέθοδοι και η παρουσίαση χρηματοοικονομικών στοιχείων αντανακλούν την πραγματική οικονομική κατάσταση και χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, η δε ποιότητα των στοιχείων προάγει την ευκολία στην κατανόηση, τη συνάφεια, την αξιοπιστία και τη συγκρισιμότητα τους. Οι συναλλαγές λογιστικοποιούνται και παρουσιάζονται με κριτήριο το ουσιαστικό τους περιεχόμενο και την πραγματική οικονομική κατάσταση και όχι απλώς με κριτήριο το νομικό τους τύπο.
- **Συντηρητικότητα:** Η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού και η ανα-

γνώριση των εσόδων γίνεται με σύνεση. Στο πλαίσιο της Κατευθυντήριας Γραμμής ΕΚΤ/2016/34, όπως τροποποιήθηκε, αυτό συνεπάγεται ότι τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, αλλά καταγράφονται απευθείας σε λογαριασμό αναπροσαρμογής και ότι οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές στο τέλος του έτους μεταφέρονται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, εφόσον υπερβαίνουν συσσωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη, τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής.

- **Μεταγενέστερα του ισολογισμού γεγονότα:** Στην περίπτωση γεγονότων που λαμβάνουν χώρα στο διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας αναφοράς και της ημερομηνίας έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ, πραγματοποιείται προσαρμογή των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, εφόσον τα εν λόγω γεγονότα επηρεάζουν την κατάσταση των ως άνω στοιχείων κατά την ημερομηνία αναφοράς. Στην περίπτωση γεγονότων που λαμβάνουν χώρα μετά την ημερομηνία αναφοράς και εφόσον δεν επηρεάζουν την κατάσταση των ως άνω στοιχείων κατά την ημερομηνία αναφοράς και η σπουδαιότητά τους είναι τέτοια ώστε τυχόν μη αποκάλυψή τους να επηρέαζε τη δυνατότητα των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων να διαμορφώνουν ορθές εκτιμήσεις και να λαμβάνουν ορθές αποφάσεις, δεν πραγματοποιείται προσαρμογή των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, αλλά γίνεται αναφορά των εν λόγω γεγονότων.
- **Ουσιώδεις των λογιστικών γεγονότων:** Παρεκκλίσεις από τους λογιστικούς κανόνες όπως περιγράφονται πιο κάτω, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που επηρεάζουν τον υπολογισμό

των αποτελεσμάτων χρήσης της ΚΤΚ, μπορούν να ισχύσουν μόνο εάν αφορούν λογιστικά γεγονότα που εύλογα μπορούν να κριθούν επουσιώδη στο γενικότερο πλαίσιο και την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ΚΤΚ.

- **Λειτουργούσα οντότητα:** Οι λογαριασμοί καταρτίζονται με βάση την αρχή της λειτουργούσας οντότητας.
- **Αναγνώριση δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων:** Τα έσοδα και έξοδα αναγνωρίζονται εντός της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται και όχι εντός της χρήσης κατά την οποία εισπράττονται ή πληρώνονται, αντίστοιχα.
- **Συνέπεια και συγκρισιμότητα:** Τα κριτήρια αποτίμησης του ισολογισμού και αναγνώρισης των εσόδων εφαρμόζονται με συνέπεια, σύμφωνα με μία ομοιόμορφη και σταθερή προσέγγιση εντός του Ευρωσυστήματος, προκειμένου να διασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις.

Λογιστικοί κανόνες

- **Αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού**
Ένα στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού αναγνωρίζεται στον ισολογισμό μόνο όταν αναμένεται ότι κάθε μελλοντικό οικονομικό όφελος ή κόστος που σχετίζεται με το εν λόγω στοιχείο θα αναγνωρίζεται από την ΚΤΚ ή θα εκρέει από αυτήν, όλοι οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το εν λόγω στοιχείο έχουν μεταβιβαστεί στην ΚΤΚ και το κόστος ή η αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού είναι δυνατό να υπολογιστούν με αξιόπιστο τρόπο.
- **Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού**
Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις της ΚΤΚ σε ξένα

νόμισμα και χρυσό αποτιμώνται με βάση τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς που αναφέρονται στο δελτίο συναλλαγματικών ισοτιμιών της ΕΚΤ.

Η αποτίμηση της αξίας του χρυσού λογιστικοποιείται με βάση την τιμή του σε ευρώ ανά ουγκία καθαρού χρυσού, όπως αυτή προκύπτει από τη συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ / δολαρίου ΗΠΑ την ημερομηνία αναφοράς.

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών μέσων που κρατούνται μέχρι τη λήξη τους αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης. Τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώνται στις τρέχουσες αξίες στο τέλος του οικονομικού έτους.

Η αναπροσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα γίνεται κατά νόμισμα.

Κεφαλαιουχικά κέρδη ή ζημιές των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο συνάλλαγμα παρουσιάζονται χωριστά από την αναπροσαρμογή της αξίας τους λόγω μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

- **Αναγνώριση συναλλαγών**
 - Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, χρηματοοικονομικά μέσα σε ξένο νόμισμα και δεδουλευμένοι τόκοι καταγράφονται με ημερομηνία αναφοράς την ημερομηνία του καταρτισμού της συναλλαγής (μέθοδος οικονομικής προσέγγισης).
 - Οι δεδουλευμένοι τόκοι των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και οι σχετικές αποσβέσεις υπέρ ή υπό το άρτιο υπολογίζονται και λογιστικοποιούνται σε ημερήσια βάση.
 - Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία που ισχύει κατά το χρόνο της συναλλαγής.
 - Τα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα μετα-

τρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Υπολογισμός εσόδων και εξόδων

Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και οι πραγματοποιηθείσες ζημιές από πράξεις επί συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών μέσων μεταφέρονται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης. Το κόστος των στοιχείων που έχουν διατεθεί υπολογίζεται στη βάση του μέσου κόστους των αντίστοιχων στοιχείων που αποτελούν το χαρτοφυλάκιο.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από αποτιμήσεις σε οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό μέσο ή νόμισμα ή διαθέσιμα σε χρυσό δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα αλλά μεταφέρονται σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από αποτιμήσεις, στο βαθμό που υπερβαίνουν συσσωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από αποτίμηση και τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής, αναγνωρίζονται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και δεν αντιστρέφονται εις περίπτωση μη πραγματοποιηθέντων κερδών που ακολουθούν τα επόμενα έτη. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επί εκάστου συγκεκριμένου τίτλου ή νομίσματος ή επί των διαθεσίμων σε χρυσό δεν συμψηφίζονται με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από άλλους τίτλους ή νομίσματα ή χρυσό. Σε περίπτωση τέτοιων μη πραγματοποιηθέντων ζημιών οι οποίες στο τέλος του έτους μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης, το κατά μέσον όρο κόστος του συγκεκριμένου στοιχείου μειώνεται στη συναλλαγματική ισοτιμία ή στην αγοραία τιμή του.

Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές λόγω απομείωσης μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης και δεν αντλογίζονται τα επόμενα έτη.

Αξίες χρεογράφων υπέρ ή υπό το άρτιο αποσβένονται μέχρι την λήξη των χρεογράφων και συνυπολογίζονται με τα έσοδα από τόκους.

Λογιστική μεταχείριση

• Συναλλαγές χρυσού με εξασφάλιση

Οι συναλλαγές χρυσού με εξασφάλιση μεταχειρίζονται ως συμφωνίες επαναγοράς. Συμφωνία επαναγοράς ορίζεται ως μια συμφωνία με την οποία ένα περιουσιακό στοιχείο πωλείται και ο πωλητής αναλαμβάνει ταυτόχρονα την υποχρέωση να το επαναγοράσει σε συγκεκριμένη τιμή σε μελλοντική ημερομηνία. Το περιουσιακό στοιχείο που παραχωρείται μπορεί να είναι τίτλος, ποσό σε ξένο νόμισμα ή χρυσός παραμένει στο στοιχείο ενεργητικού «Ε1 Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό» ενώ η αντίστροφη συναλλαγή που διενεργείται στο πλαίσιο της συμφωνίας και αντικατοπτρίζει την υποχρέωση επαναγοράς, αναγνωρίζεται στο στοιχείο παθητικού «Π6 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ».

Η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής επαναγοράς των συμφωνιών καταχωρείται σε δεδουλευμένη βάση στα αποτελέσματα χρήσης ως έσοδα ή έξοδα τόκων.

• Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων

- *Χαρτοφυλάκιο για σκοπούς νομισματικής πολιτικής* - Χρεόγραφα που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης.
- *Κυκλοφορούν επενδυτικό χαρτοφυλάκιο* - Διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα που αποτιμώνται στη μέση αγοραία τιμή της ημερομηνίας ισολογισμού, χωριστά για κάθε καταχωρημένο χρεόγραφο κατά Διεθνή Αριθμό Τίτλων Αξιογράφων (International Securities Identification Number – ISIN).
- *Πάγιο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο* - Χρεόγραφα που κρατούνται μέχρι τη λήξη τους και αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης.

- **Στοιχεία πάγιου ενεργητικού**

Τα στοιχεία πάγιου ενεργητικού, αποτιμώνται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένα με τις αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για τη διάρκεια της προσδοκώμενης ωφέλιμης ζωής του κάθε στοιχείου ως ακολούθως:

Κατηγορία παγίων	Περίοδος απόσβεσης*
Τα οικοπέδα και τα έργα τέχνης δεν αποσβένονται	
Κτήρια	25 χρόνια
Έπιπλα, κτηριακός εξοπλισμός και άλλος εξοπλισμός γραφείου	10 χρόνια
Εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικό	4 χρόνια
Μηχανοκίνητα	4 χρόνια

* Στοιχεία με κόστος κτήσης κάτω των €10.000 αποσβένονται πλήρως κατά το έτος κτήσεως.

- **Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία**

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ εκδίδονται από την ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ που μαζί αποτελούν το Ευρωσύστημα. Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων αποτελεί στοιχείο παθητικού και κατανέμεται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος. Το 8% της συνολικής αξίας των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία εκδίδεται από την ΕΚΤ και το υπόλοιπο 92% από τις ΕθνΚΤ. Κατά την τελευταία εργάσιμη μέρα κάθε μήνα το 92% κατανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ σύμφωνα με την προσαρμοσμένη κλειδα του Ευρωσυστήματος (κλειδα κατανομής τραπεζογραμμάτων, βλ. σημείωση «Κ12. Κλειδα συμμετοχής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ (Κεφαλαιουχική κλειδα)»).

Η έκδοση των τραπεζογραμμάτων πέραν του ποσού που κατανέμεται στην ΚΤΚ δημιουργεί υποχρέωση της ΚΤΚ έναντι της ΕΚΤ, ενώ η απόσυρση

τραπεζογραμμάτων κάτω του ποσού που κατανέμεται στην ΚΤΚ δημιουργεί απαίτηση της ΚΤΚ έναντι της ΕΚΤ.

- **Σχέδια ωφελημάτων αφυπηρέτησης**

Η ΚΤΚ παρέχει σχέδια καθορισμένων ωφελημάτων αφυπηρέτησης στα μέλη του προσωπικού της. Η υποχρέωση αναγνωρίζεται στο στοιχείο παθητικού «Π12.3 Διάφορα στοιχεία» και αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία που προκύπτει από τα σχέδια ωφελημάτων αφυπηρέτησης κατά την ημερομηνία αναφοράς του ισολογισμού. Ο υπολογισμός της υποχρέωσης γίνεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές και εκτιμάται βάσει της Μεθόδου Προβολής Μονάδας. Για την παρούσα αξία εφαρμόζεται προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με τις αποδόσεις ομολόγων υψηλής ποιότητας σε ευρώ, κατά την ημερομηνία αναφοράς του ισολογισμού και χρονικό ορίζοντα που αντιπροσωπεύει την διάρκεια των υποχρεώσεων των σχεδίων. Τα αναλογιστικά κέρδη ή/και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές, καθώς και από μεταβολές των αναλογιστικών παραδοχών, αναγνωρίζονται στον ισολογισμό στο στοιχείο παθητικού «Π14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής». Στα αποτελέσματα χρήσης περιλαμβάνεται το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για τις παροχές που συσσωρεύονται για το έτος και ο τόκος επί της συσσωρευμένης υποχρέωσης. Επίσης στα αποτελέσματα χρήσης αναγνωρίζεται τυχόν κέρδος ή ζημιά υπηρεσίας προηγούμενων ετών που μπορεί να προκύψει από τροποποιήσεις των σχεδίων.

- **Ανταλλαγές συναλλάγματος/Προθεσμιακές συναλλαγές συναλλάγματος**

Οι ταυτόχρονες αγορές/πωλήσεις νομίσματος έναντι άλλου (short leg) και προθεσμιακές πωλήσεις

/αγορές του ίδιου ποσού αυτού του νομίσματος έναντι του άλλου νομίσματος (long leg) αναγνωρίζονται εκτός ισολογισμού από την ημερομηνία της συναλλαγής έως την ημερομηνία διακανονισμού με την ισοτιμία της ΕΚΤ κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Η διαφορά μεταξύ αυτής της ισοτιμίας και της προθεσμιακής ισοτιμίας καταχωρείται σε δεδουλευμένη βάση στα αποτελέσματα χρήσης ως έσοδα ή έξοδα τόκων. Η διαφορά που προκύπτει από την τριμηνιαία αποτίμηση των στοιχείων εκτός ισολογισμού αναγνωρίζεται στο στοιχείο ενεργητικού «E11.4 Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού» εάν είναι κέρδος και στο στοιχείο παθητικού «Π12.1 Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού» εάν είναι ζημιά.

Η καθαρή θέση στις προθεσμιακές συναλλαγές και οι ανταλλαγές συναλλάγματος παρουσιάζονται στις θέσεις εκτός ισολογισμού (βλ. σημείωση «Θέσεις εκτός ισολογισμού»).

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

E1. Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει τα διαθέσιμα της ΚΤΚ σε χρυσό τα οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν 446.976,67 ουγγίες (31 Δεκεμβρίου 2020: 446.976,67 ουγγίες). Με αγοραία αξία €1.609,48 ανά ουγγία (31 Δεκεμβρίου 2020: €1.543,88 ανά ουγγία), τα διαθέσιμα χρυσού της ΚΤΚ αποτιμώνται, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, στα €719,8 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2020: €689,8 εκατ.).

Η αποτίμηση του χρυσού γίνεται με βάση την τιμή σε ευρώ ανά ουγγία καθαρού χρυσού που ισχύει στο τέλος του έτους και αναφέρεται στο ειδικό δελτίο συναλλαγματικών ισοτιμιών της ΕΚΤ. Η

τιμή σε ευρώ ανά ουγγία προκύπτει με βάση την ισχύουσα τιμή του χρυσού σε δολάρια ΗΠΑ σε συνάρτηση με την ισοτιμία Ευρώ/Δολαρίου ΗΠΑ κατά την ίδια ημερομηνία.

Το μη πραγματοποιηθέν κέρδος που έχει προκύψει κατά το 2021 από την αύξηση της τιμής του χρυσού ανέρχεται σε €30,0 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2020: €84,1 εκατ. μη πραγματοποιηθέν κέρδος). Η συνολική αύξηση των αποθεμάτων με βάση την τιμή του χρυσού, στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σχέση με το μέσο κόστος κτήσης λογίζεται ως μη πραγματοποιηθέν κέρδος και ανήλθε στα €705,7 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2020: €675,7 εκατ.). Περιλαμβάνεται στο στοιχείο παθητικού «Π14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής».

Κατά το 2021, πραγματοποιήθηκαν συναλλαγές χρυσού με εξασφάλιση. Οι συναλλαγές αυτές μεταχειρίζονται ως συμφωνίες επαναγοράς. Ο χρυσός που έχει παραχωρηθεί, 51.000 ουγγίες, αξίας €82,1 εκατ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021, παραμένει στο ενεργητικό του ισολογισμού και η αντίστοιχη υποχρέωση επαναγοράς του χρυσού €77,6 εκατ., αναγνωρίζεται στο στοιχείο παθητικού «Π6 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ».

E2. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (Special Drawing Rights – SDR) και άλλες απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ. Το SDR ορίζεται με βάση μια δέσμη νομισμάτων και η αξία του καθορίζεται από το σταθμικό άθροισμα των συναλλαγματικών ισοτιμιών πέντε κύριων νομισμάτων (δολαρίου ΗΠΑ, ευρώ, γιουάν Κίνας, γιεν Ιαπωνίας και λίρας Αγγλίας).

Πίνακας 1 Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Μερίδιο συμμετοχής της Κύπρου στο κεφάλαιο (Quota) του ΔΝΤ (SDR303,8 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και SDR303,8 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019)	375.466	358.059	17.407
Καταθέσεις ΔΝΤ σε ευρώ	(270.700)	(258.967)	(11.733)
Αποθεματικό με ΔΝΤ (Reserve Tranch Position)	104.766	99.092	5.674
Περιουσιακά στοιχεία SDR	449.624	73.749	375.875
Σύνολο απαιτήσεων έναντι του ΔΝΤ	554.390	172.841	381.549

Πίνακας 2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα	369.708	319.087	50.621
Εμπορεύσιμοι τίτλοι χρεογράφων	142.774	134.912	7.862
Άλλες απαιτήσεις	206	188	18
Σύνολο	512.688	454.187	58.501

E2.1 Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ

Οι απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ αναλύονται στον **Πίνακα 1**.

Οι απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ αποτιμήθηκαν με την ισχύουσα στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ισοτιμία του SDR έναντι του ευρώ, όπως αναφέρεται στο Δελτίο Ισοτιμιών Αναφοράς της ΕΚΤ, δηλαδή $SDR1 = €1,2359$ (31 Δεκεμβρίου 2020: $SDR1 = €1,1786$).

Η σημαντική αύξηση στα περιουσιακά στοιχεία SDR οφείλεται κυρίως στην κατανομή ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων που έγινε το 2021 με το μερίδιο της Κύπρου να ανέρχεται σε SDR291,2 εκατ. (€352,5 εκατ.) με ταυτόχρονη υποχρέωση να αναγνωρίζεται στο στοιχείο παθητικού «Π9 Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ». Ποσό €20,2 εκατ. της αύξησης οφείλεται στην αγορά

SDR17,0 εκατ. με αντάλλαγμα ευρώ στα πλαίσια της διευθέτησης «Voluntary Trading Arrangement».

E2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Οι καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού, αναλύονται στον **Πίνακα 2**.

E3. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Οι απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ, αναλύονται στον **Πίνακα 3** (σελ. 73).

E5. Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 4) (σελ. 73)

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπό-

Πίνακας 3 Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα	9.901	8.312	1.589
Εμπορεύσιμοι τίτλοι χρεογράφων	27.796	18.987	8.809
Σύνολο	37.697	27.299	10.398

Πίνακας 4 Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	6.513.300	2.053.000	4.460.300
Σύνολο	6.513.300	2.053.000	4.460.300

λοιπα των λογαριασμών χορηγήσεων ρευστότητας της ΚΤΚ προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Στο τέλος του έτους αναφοράς, οι εκκρεμείς πράξεις νομισματικής πολιτικής του συνόλου του Ευρωσυστήματος ανήλθαν σε €2.201,5 δις (2020: €1.793,2 δις) εκ των οποίων €6.513,3 εκατ. (2020: €2,053,0 εκατ.) χορηγήθηκαν σε αντισυμβαλλόμενους της ΚΤΚ.

Η χορήγηση ρευστότητας μέσω των πράξεων κύριας και πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης πραγματοποιείται έναντι επαρκών εξασφαλίσεων τις οποίες παρέχουν οι αντισυμβαλλόμενοι. Τα περιουσιακά στοιχεία που παραχωρούνται για εξασφάλιση, διακρίνονται σε εμπορεύσιμα και μη εμπορεύσιμα και πληρούν τα σχετικά κριτήρια καταλληλότητας του πλαισίου νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Ε5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης

Οι πράξεις αυτές αποσκοπούν στην πιο μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των αντισυμβαλλόμενων και διενεργούνται στη βάση δημοπρασιών σταθερού επιτοκίου με πλήρη κατανομή της αιτούμενης ρευστότητας. Το 2021 διενεργήθηκαν πράξεις διάρκειας 3 μηνών στο πλαίσιο των τακτικών πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης και διάρκειας 36 μηνών στο πλαίσιο της τρίτης σειράς στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (Targeted Longer-Term Refinancing Operations-TLTRO III) περιλαμβανομένων των τριών πρόσθετων πράξεων TLTRO III, όπως αποφασίστηκε από το ΔΣ της ΕΚΤ στις 10 Δεκεμβρίου 2020.

Στις 12 Μαρτίου 2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τη διενέργεια, προσωρινών, πρόσθετων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης

αναχρηματοδότησης (Longer –Term Refinancing Operations –LTROs). Οι πράξεις αυτές διενεργούνταν σε εβδομαδιαία βάση από το Μάρτιο του 2020 με λήξη στις 24 Ιουνίου 2020, με επιτόκιο ίσο με το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων κατά τη διάρκεια της εκάστοτε πράξης LTRO.

Στις 30 Απριλίου 2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τη διενέργεια επτά μη στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Longer–Term Refinancing Operations –PELTROs). Οι τελευταίες εν λόγω πράξεις έληξαν το Σεπτέμβριο 2021. Οι πράξεις PELTROs είχαν επιτόκιο χαμηλότερο κατά 25 μονάδες βάσης από το μέσο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος κατά τη διάρκεια της εκάστοτε πράξης PELTRO.

Στο πλαίσιο των πράξεων TLTRO III σύμφωνα με τις αρχικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, το επιτόκιο δανεισμού μπορεί να είναι χαμηλότερο μέχρι και το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων κατά την περίοδο μέχρι τη λήξη της εκάστοτε πράξης TLTRO III. Επιπλέον, σε απάντηση στην κρίση λόγω του κορωνοϊού, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε για την περίοδο 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2021 και για την περίοδο 24 Ιουνίου 2021 έως 23 Ιουνίου 2022 – που αναφέρονται ως η ειδική περίοδος αναφοράς και η επιπρόσθετη ειδική περίοδος αναφοράς αντίστοιχα – το επιτόκιο δανεισμού στις πράξεις TLTRO III μπορεί να είναι χαμηλότερο μέχρι και κατά 50 μονάδες βάσης από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων αλλά όχι μικρότερο από το –1%.

Στο πλαίσιο των πράξεων TLTRO III, το Σεπτέμβριο και το Δεκέμβριο του 2021 διενεργήθηκαν πράξεις πρόωρης εθελοντικής αποπληρωμής. Για

το σκοπό αυτό, στις 10 Σεπτεμβρίου 2021 έγινε ο υπολογισμός του εφαρμοστέου επιτοκίου με βάση την πληροφόρηση από τους συμμετέχοντες για τις αποδεκτές καθαρές χορηγήσεις τους για τη δεύτερη περίοδο αναφοράς 1 Απριλίου 2019 έως 31 Μαρτίου 2021 και για την ειδική περίοδο αναφοράς 1 Μαρτίου 2020 έως 31 Μαρτίου 2021 και ενημερώθηκαν σχετικά τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα.

Το εκάστοτε πραγματικό επιτόκιο για σκοπούς υπολογισμού του συσσωρευμένου τόκου για τις πράξεις TLTRO III θα είναι γνωστό στη λήξη της κάθε πράξης ή κατά την ημερομηνία πρόωρης αποπληρωμής. Πριν από αυτό αξιόπιστη εκτίμηση για σκοπούς υπολογισμού του συσσωρευμένου τόκου είναι δυνατή μόνο για την ειδική περίοδο και την επιπρόσθετη ειδική περίοδο που έχει ήδη διαβιβαστεί στα πιστωτικά ιδρύματα. Ως εκ τούτου στους ετήσιους λογαριασμούς του 2021, για σκοπούς υπολογισμού των συσσωρευμένων τόκων χρησιμοποιήθηκαν τα επιτόκια για τις ειδικές περιόδους μέχρι 23 Ιουνίου 2021, όπως έχουν ενημερωθεί τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα στις 10 Σεπτεμβρίου 2021, και κατά την υπόλοιπη περίοδο μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2021 με –1%, δηλαδή το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της υπό αναφορά περιόδου μείον 50 μονάδες βάσης. Κατά το 2020 οι συσσωρευμένοι τόκοι υπολογίστηκαν μέχρι 23 Ιουνίου με βάση το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, δηλαδή –0,50% και κατά την υπόλοιπη περίοδο με επιτόκιο –1%, όπως και το 2021.

Ε6. Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Το στοιχείο περιλαμβάνει τις απαιτήσεις της ΚΤΚ έναντι των αντισυμβαλλομένων, πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ.

Enter/Exit

Full Screen

1

Εισαγωγή Διοικητή

2

Διοίκηση και Οργάνωση της ΚΤΚ

3

Οικονομικές Εξελίξεις

4

Εργασίες της ΚΤΚ

5

Οικονομικές Καταστάσεις 2021

6

Παράρτημα

Πίνακας 5 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

	31 Δεκ. 2021 Αναπόσβεστο κόστος €'000	31 Δεκ. 2020 Αναπόσβεστο κόστος €'000	Αλλαγή Αναπόσβεστο κόστος €'000
Χρεόγραφα SMP	9.986	74.854	(64.868)
Καλυμμένα χρεόγραφα CBPP3	83.648	132.863	(49.215)
Πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων δημοσίου τομέα (PSPP)	6.468.350	5.992.476	475.874
Πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP)	2.087.053	1.438.382	648.671
Σύνολο	8.649.037	7.638.575	1.010.462

Πίνακας 6 Αγοραίες αξίες των χρεογράφων

	31 Δεκ. 2021 Αγοραία αξία €'000	31 Δεκ. 2020 Αγοραία αξία €'000	Αλλαγή Αγοραία αξία €'000
Χρεόγραφα SMP	10.091	76.615	(66.524)
Καλυμμένα χρεόγραφα CBPP3	84.107	134.339	(50.232)
Πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων δημοσίου τομέα (PSPP)	6.659.874	6.400.457	259.417
Πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP)	2.134.177	1.548.096	586.081
Σύνολο	8.888.249	8.159.507	728.742

Ε7. Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

Ε7.1 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 5)

Ο Πίνακας 6 αναφέρεται στις αγοραίες αξίες των χρεογράφων, οι οποίες δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό αλλά παρέχονται για σκοπούς σύγκρισης μόνο.

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει χρεόγραφα που αγοράστηκαν από την ΚΤΚ για σκοπούς άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, τίτλους του δημοσίου στα πλαίσια του προγράμματος αγοράς χρεογράφων (SMP), χρεόγραφα στα πλαίσια του προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολόγων (CBPP3) και του προγράμματος αγοράς χρεογράφων του δημοσίου τομέα στις δευτερογενείς αγο-

ρές (PSPP) και του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP). Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις τυχόν υπό ή υπέρ το άρτιο αποσβεσθείσες αξίες και υπόκεινται σε ελέγχους απομείωσης. Οι ετήσιοι ελέγχοι απομείωσης διενεργούνται βάσει των εκτιμώμενων ανακτήσιμων ποσών στο τέλος του έτους και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ.

Το πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων (SMP) ολοκληρώθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 2012 με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Στο τέλος του έτους αναφοράς, το ύψος των τίτλων δημοσίου στα πλαίσια του προγράμματος SMP στο σύ-

νολο του Ευρωσυστήματος ανήλθαν σε €6,5 δις (2020: €28,7 δις), εκ των οποίων €10,0 εκατ. (2020: €74,9 εκατ.) αγοράστηκαν από την ΚΤΚ.

Στις 2 Οκτωβρίου 2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, ανακοίνωσε το τρίτο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολόγων (CBPP3) και στις 22 Ιανουαρίου 2015, αποφάσισε τη διεύρυνση της νομισματικής πολιτικής μέσω αγορών στοιχείων ενεργητικού, με το πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων του δημοσίου τομέα στις δευτερογενείς αγορές (PSPP). Στο τέλος του έτους αναφοράς, το ύψος του τρίτου προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολόγων (CBPP3) και του προγράμματος αγοράς χρεογράφων του δημοσίου τομέα (PSPP) στο σύνολο του Ευρωσυστήματος ανήλθαν σε €298,2 δις (2020: €287,5 δις) και €2.487,1 δις (2020: €2.341,6 δις) αντίστοιχα, εκ των οποίων €83,7 εκατ. (2020: €132,9 εκατ.) και €6,5 δις (2020: €6,0 δις) αντίστοιχα αγοράστηκαν από την ΚΤΚ.

Το 2020, το Ευρωσύστημα συνέχισε τη διενέργεια καθαρών αγορών τίτλων στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού (Asset Purchase Programme – APP) με ύψος €20,0 δις μηνιαίως κατά μέσο όρο. Κατά το Μάρτιο 2020, είχαν προστεθεί προσωρινές συνολικές καθαρές αγορές τίτλων ύψους €120,0 δις μέχρι το τέλος του έτους. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αναμένει ότι οι καθαρές αγορές θα διενεργούνται για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να ενισχυθεί η διευκολυντική επίδραση της πολιτικής επιτοκίων και ότι θα λήξουν λίγο πριν αρχίσει να αυξάνει τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ προτίθεται επίσης να συνεχίσει τις επανεπενδύσεις για παρατεταμένη χρονική περίοδο μετά την ημερομηνία κατά την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα αρχίσει να αυξάνει τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί για τη διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών

ρευστότητας και ενός διευκολυντικού, σε μεγάλο βαθμό, χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής.

Το Μάρτιο 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ανακοίνωσε το έκτακτο πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP). Το πρόγραμμα PEPP αποσκοπεί στο να διευκολυνθεί η συνολική στάση της νομισματικής πολιτικής και να αντιμετωπιστούν οι σοβαροί κίνδυνοι που δημιουργεί η πανδημία στον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής και τις προοπτικές για τη ζώνη του ευρώ. Το 2021, το Ευρωσύστημα συνέχισε τις καθαρές αγορές περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP ύψους €1.850,0 δις. Οι αγορές πραγματοποιήθηκαν με ευέλικτο τρόπο και με βάση την αξιολόγηση των συνθηκών χρηματοδότησης και τις προοπτικές για τον πληθωρισμό. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα συνεχίσει να διενεργεί καθαρές αγορές στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP τουλάχιστον μέχρι το τέλος Μαρτίου 2022 και σε κάθε περίπτωση, μέχρις ότου κρίνει ότι η κρίση του κορωνοϊού έχει λήξει.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε επίσης να συνεχίσει την επανεπένδυση των ποσών κεφαλαίου από την εξόφληση τίτλων που αποκτώνται στο πλαίσιο του PEPP κατά τη λήξη τους τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2023. Σε κάθε περίπτωση, η μελλοντική σταδιακή μείωση του χαρτοφυλακίου PEPP θα ρυθμιστεί κατά τρόπο ώστε να αποφευχθούν παρεμβολές στην ενδεδειγμένη κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής. Στο τέλος του έτους αναφοράς, το ύψος των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος PEPP στο σύνολο του Ευρωσυστήματος ανήλθε σε €1.400,2 δις (2020: €659,6 δις), εκ των οποίων €2,1 δις (2020: €1,4 δις) αγοράστηκαν από την ΚΤΚ.

Το 2021, το Ευρωσύστημα συνέχισε επίσης τη διενέργεια καθαρών αγορών τίτλων στο πλαίσιο

Πίνακας 7 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς εκτός νομισματικής πολιτικής

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Κυκλοφορούν επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	3.014	3.063	(49)
Πάγιο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων	249.558	312.536	(62.978)
Σύνολο	252.572	315.599	(63.027)

του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού (Asset Purchase Programme – APP) με ύψος €20,0 δις μηνιαίως κατά μέσο όρο, οι επενδύσεις που αναλογούν στην ΚΤΚ για το 2021 ανέρχονται σε €744,5 εκατ. (2020: €1,2 δις). Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αναμένει ότι οι καθαρές αγορές θα διενεργούνται για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να ενισχυθεί η διευκολυντική επίδραση της πολιτικής επιτοκίων και ότι θα λήξουν λίγο πριν αρχίσει να αυξάνει τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ προτίθεται επίσης να συνεχίσει τις επανεπενδύσεις για παρατεταμένη χρονική περίοδο μετά την ημερομηνία κατά την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα αρχίσει να αυξάνει τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί για τη διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών ρευστότητας και ενός διευκολυντικού, σε μεγάλο βαθμό, χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021, το συνολικό υπόλοιπο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής ανήλθε στα €4.713,5 (2020: €3.694,6 δις) και σύμφωνα με την κλειδα του Ευρωσυστήματος, οι επενδύσεις που αναλογούν στην ΚΤΚ ανέρχονται σε €8,7 δις (2020: €7,6 δις).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αξιολογεί σε τακτική βάση τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με τους τίτλους που διακρατούνται στο πλαίσιο όλων αυτών των προγραμμάτων.

Διενεργούνται έλεγχοι απομείωσης της αξίας με στοιχεία κατά το τέλος του έτους, οι οποίοι εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Στο πλαίσιο αυτών των ελέγχων, οι δείκτες απομείωσης αξιολογούνται ξεχωριστά για κάθε πρόγραμμα. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες παρατηρήθηκαν δείκτες απομείωσης, διενεργήθηκε περαιτέρω ανάλυση για να επιβεβαιωθεί ότι οι ταμειακές ροές των υποκείμενων τίτλων δεν επηρεάστηκαν από κάποιο γεγονός απομείωσης της αξίας. Σύμφωνα με τα ετήσια αποτελέσματα των ελέγχων απομείωσης της αξίας, το 2021 όπως και το 2020 δεν καταγράφηκαν ζημιές από το Ευρωσύστημα σε τίτλους χαρτοφυλακίων νομισματικής πολιτικής.

E7.2 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς εκτός νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 7)

Το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς εκτός της νομισματικής πολιτικής περιλαμβάνει χρεόγραφα και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν εκδοθεί από κυβερνήσεις και κατοίκους χωρών της ζώνης του ευρώ και κατανέμονται σε επί μέρους χαρτοφυλάκια που κατέχει η ΚΤΚ για σκοπούς της επενδυτικής της πολιτικής.

Κυκλοφορούν επενδυτικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων

Τα χρεόγραφα αυτά αποτιμώνται στην αγοραία αξία τους και αποτελούν εμπορεύσιμο μεταβαλλόμενο

επενδυτικό χαρτοφυλάκιο μέσα στα πλαίσια της επενδυτικής πολιτικής. Αποτιμώνται στη μέση αγοραία τιμή κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Πάγιο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων

Τα χρεόγραφα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και αποτελούν πάγιο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο που προορίζεται να κρατηθεί μέχρι τη λήξη του. Αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, προσαρμοσμένο με τις τυχόν υπό ή υπέρ το άρτιο αποσβεσθείσες αξίες και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

Για σκοπούς συγκρισιμότητας και μόνο αναφέρεται η αγοραία αξία του πάγιου επενδυτικού χαρτοφυλακίου χρεογράφων η οποία ανέρχεται σε €398,9 εκατ. (2020: €320,6 εκατ.).

E9. Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος

E9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο και αποθεματικά της ΕΚΤ

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, οι ΕθνΚΤ του ΕΣΚΤ είναι οι μόνοι εγγεγραμμένοι μεριδιούχοι και κάτοχοι του κεφαλαίου της ΕΚΤ το οποίο καθορίζεται από το άρθρο 29 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και αναθεωρείται κάθε πέντε χρόνια ή σε περίπτωση αλλαγής στη σύσταση των ΕθνΚΤ του ΕΣΚΤ. Η εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ πραγματοποιείται σύμφωνα με την κεφαλαιουχική κλείδα κάθε ΕθνΚΤ. Οι ΕθνΚΤ της ευρωζώνης καταβάλλουν το 100% του μεριδίου τους ενώ οι ΕθνΚΤ εκτός ευρωζώνης καταβάλλουν το 3,75% του μεριδίου τους.

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει (α) τη συμμετοχή της ΚΤΚ στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, (β) το ποσό που πληρώθηκε από την ΚΤΚ λόγω της αύξησης του μεριδίου της στο κεφάλαιο της ΕΚΤ και (γ) τις εισφορές σύμφωνα με το άρθρο 48.2 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ.

Την 1η Φεβρουαρίου 2020, ως αποτέλεσμα της αποχώρησης της Τράπεζας της Αγγλίας και της αναθεώρησης της κεφαλαιουχικής κλείδας των ΕθνΚΤ, το μερίδιο της ΚΤΚ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αυξήθηκε από 0,1503% σε 0,1750% (βλ. σημείωση «Κ12. Κλείδα συμμετοχής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ (Κεφαλαιουχική κλείδα)»).

Το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ παρέμεινε σταθερό στα €10.825,0 εκατ. μετά την αποχώρηση της Τράπεζας της Αγγλίας από το ΕΣΚΤ. Το μερίδιο της Τράπεζας της Αγγλίας, το οποίο ανερχόταν σε 14,3%, καταμερίστηκε στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος και στις υπόλοιπες ΕθνΚΤ εκτός ζώνης του ευρώ. Ως αποτέλεσμα, το μερίδιο της ΚΤΚ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αυξήθηκε σε 0,1750%.

Το καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ παρέμεινε σταθερό στα €7.659,0 εκατ. κατά το 2020 και οι υπόλοιπες ΕθνΚΤ κάλυψαν το καταβεβλημένο κεφάλαιο της Τράπεζας της Αγγλίας ύψους €58,0 εκατ. Ως εκ τούτου την 1η Φεβρουαρίου 2020 η ΚΤΚ μετέφερε στην ΕΚΤ το ποσό ύψους €48,2 χιλιάδων, που αναλογεί στο μερίδιο της 0,2152% επί του καταβεβλημένου κεφαλαίου της Τράπεζας της Αγγλίας. Στις 29 Δεκεμβρίου 2021, η ΚΤΚ πλήρωσε την μία εκ των δύο δόσεων ύψους €1,3 εκατ. αυξάνοντας την συνολική συμμετοχή της ΚΤΚ στην καθαρή αξία της ΕΚΤ στις 31 Δεκεμβρίου 2021 σε €40,7 εκατ. (2020: €39,4 εκατ.). Η επόμενη δόση θα καταβληθεί μέσα στο 2022.

E9.2 Απαιτήσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων

Αφορούν τις απαιτήσεις της ΚΤΚ που απορρέουν από τη μεταφορά συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ, σύμφωνα με το άρθρο 30 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ.

Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα μεταφέρθηκαν κατ' αναλογία του μεριδίου συμμετοχής της ΚΤΚ στο

Πίνακας 8 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Απαίτηση σε σχέση με το TARGET2	12.583.648	8.434.554	4.149.094
Υποχρέωση σε σχέση με την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος	(32.343)	(33.911)	1.568
Απαίτηση σε σχέση με τη διανομή κερδών της ΕΚΤ	413	3.536	(3.123)
Απαίτηση σε σχέση με το λογαριασμό SURE	216	-	216
Σύνολο	12.551.934	8.404.179	4.147.755

καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ και αφορούσαν κατά 85% δολάρια ΗΠΑ και κατά 15% χρυσό.

Οι απαιτήσεις αυτές μετατράπηκαν σε ευρώ, με βάση τις ισοτιμίες που ίσχυαν κατά το χρόνο της μεταβίβασής τους. Τα υπόλοιπα που αντιστοιχούν στο δολάριο ΗΠΑ αποφέρουν τόκο που υπολογίζεται με το εκάστοτε οριακό επιτόκιο κύριας αναχρηματοδότησης, και τα υπόλοιπα που αντιστοιχούν στο χρυσό φέρουν μηδενικό επιτόκιο.

Μετά (α) την αύξηση του μεριδίου των ΕθνΚΤ της ευρωζώνης (οι οποίες μετέφεραν συναλλαγματικά διαθέσιμα στην ΕΚΤ) στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ ως αποτέλεσμα της αποχώρησης της Τράπεζας της Αγγλίας από το ΕΣΚΤ και (β) την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ να μειώσει το μερίδιο εισφορών των ΕθνΚΤ της ευρωζώνης, ώστε το συνολικό ποσό των συναλλαγματικών διαθεσίμων που μεταφέρθηκε από τις ΕθνΚΤ να παραμείνει σταθερό, η απαίτηση της ΚΤΚ αναπροσαρμόστηκε οριακά στα €86,8 εκατ. Το ποσό της μείωσης €289,8 χιλιάδες πληρώθηκε από την ΕΚΤ στην ΚΤΚ την 1η Φεβρουαρίου 2020.

Ε9.4 Καθαρές απαιτήσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις της

ΚΤΚ έναντι της ΕΚΤ σε σχέση με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ στο Ευρωσύστημα (βλ. στοιχείο παθητικού «Π1 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία»). Η καθαρή απαίτηση που προκύπτει από την κατανομή τραπεζογραμμάτων ευρώ είναι έντοκη και φέρει το οριακό επιτόκιο που εφαρμόζει το Ευρωσύστημα για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης το οποίο κατά το 2021 και 2020 ήταν μηδενικό.

Ε9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος (Πίνακας 8)

Τα υπόλοιπα αποτελούν τις καθαρές απαιτήσεις της ΚΤΚ έναντι της ΕΚΤ που απορρέουν από τις διασυνοριακές συναλλαγές των συμμετεχόντων στο σύστημα TARGET2 (Διερωπαϊκό Αυτόματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο).

Επιπρόσθετα, συμπεριλαμβάνεται η υποχρέωση που προκύπτει στο τέλος του έτους από τη συγκέντρωση και αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσης 2021, σημείωση «Κ5 Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος») καθώς και η απαίτηση σε σχέση με την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμά-

Πίνακας 9 Στοιχεία πάγιου ενεργητικού

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Κόστος			
Οικόπεδα και κτήρια	23.102	23.052	50
Έπιπλα, κτηριακός και άλλος εξοπλισμός	13.741	13.727	14
Εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικό	10.809	10.565	244
Μηχανοκίνητα	439	448	(9)
Συνολικό κόστος	48.091	47.792	299
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Οικόπεδα και κτήρια	19.996	19.903	93
Έπιπλα, κτηριακός και άλλος εξοπλισμός	12.528	12.382	146
Εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικό	10.452	10.006	446
Μηχανοκίνητα	409	448	(39)
Σύνολο συσσωρευμένων αποσβέσεων	43.385	42.739	646
Καθαρή λογιστική αξία	4.706	5.053	(347)

των Χρήσης 2021, σημείωση «Κ4 Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές»).

Η υποχρέωση σε σχέση με την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος για το 2020 περιλαμβάνει ποσό ύψους €0,2 εκατ. που αντιστοιχεί στο μερίδιο της ΚΤΚ ως αποτέλεσμα της πραγματοποιηθείσας ζημιάς σε σχέση με την πώληση των χρεογράφων του προγράμματος CSPP που αποδεδευσήθη πλήρως το 2020.

Το ποσό της απαίτησης σε σχέση με το λογαριασμό SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency) ύψους €0,2 εκατ. αφορά αποπληρωμή τόκων από την Κυβέρνηση, το οποίο μεταφέρθηκε στην ΕΚΤ 20 εργάσιμες ημέρες TARGET πριν την ημερομηνία αποπληρωμής με βάση τη δανειακή σύμβαση.

E10. Στοιχεία υπό τακτοποίηση

Περιλαμβάνονται υπόλοιπα υπό τακτοποίηση και αφορούν, κατά κύριο λόγο, επιταγές που διακα-

νονίζονται μέσω του Κυπριακού Γραφείου Συμφηφισμού.

E11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

E11.2 Στοιχεία πάγιου ενεργητικού (Πίνακας 9)

E11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα

Τα υπόλοιπα περιλαμβάνουν κυρίως τους δεδουλευμένους τόκους των χρεογράφων νομισματικής πολιτικής ύψους €80,0 εκατ. (2020: €72,5 εκατ.), δεδουλευμένα έσοδα εποπτικών τελών και τελών εξυγίανσης ύψους €20,6 εκατ. (2020: €11,4 εκατ.) και δεδουλευμένα έσοδα από έκδοση κερμάτων ύψους €2,7 εκατ. (2020: €1,0 εκατ.).

E11.6 Διάφορα στοιχεία

Τα υπόλοιπα ύψους €16,2 εκατ. (2020: €16,3 εκατ.) περιλαμβάνουν κυρίως δάνεια προς το προσωπικό της ΚΤΚ.

Πίνακας 10 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Καθαρή αξία τραπεζογραμμάτων ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την ΚΤΚ	1.069.653	982.308	87.345
Υποχρέωση που απορρέει από το μερίδιο που εκδίδεται για λογαριασμό της ΕΚΤ(i)	(265.852)	(246.939)	(18.913)
Απαίτηση (Υποχρέωση) που απορρέει από την κατανομή εντός του Ευρωσυστήματος των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	2.254.083	2.104.965	149.118
Καθαρή απαίτηση που συνδέεται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος (Ε9.4)	1.988.231	1.858.026	130.205
Συνολική αξία τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την ΚΤΚ με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων	3.057.884	2.840.334	217.550

(i) Υπολογίζεται ως 8% επί της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ επί την κλείδα συμμετοχής στο Ευρωσύστημα.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Π1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία (Πίνακας 10)

Το στοιχείο αυτό αφορά στο μερίδιο της ΚΤΚ στο σύνολο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ που τέθηκαν σε κυκλοφορία από το Ευρωσύστημα. Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων κατανέμεται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος κατά την τελευταία εργάσιμη μέρα κάθε μήνα σύμφωνα με την προσαρμοσμένη κλείδα του Ευρωσυστήματος.

Από την 1η Φεβρουαρίου 2020 η κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων για την ΚΤΚ ανέρχεται σε 0,1980% (βλ. σημείωση «Κ12. Κλείδα συμμετοχής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ (Κεφαλαιουχική κλείδα)»).

Κατά τη διάρκεια του έτους 2021, η συνολική αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που τέθηκαν σε κυκλοφορία από το Ευρωσύστημα αυξήθηκε κατά 8%. Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία και αναλογούν στην ΚΤΚ

σύμφωνα με την κλείδα κατανομής της, ανέρχονται σε €3,1 δις έναντι €2,8 δις το 2020.

Η μεταβολή στην συνολική αξία οφείλεται στην αύξηση της συνολικής κυκλοφορίας τραπεζογραμμάτων ευρώ σε όλες τις χώρες, εντός και εκτός ζώνης ευρώ, η οποία ανήλθε σε €1.544,4 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2021, έναντι €1.434,5 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Π2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 11, σελ. 82)

Π2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών καταθέσεων)

Οι λογαριασμοί αυτοί περιλαμβάνουν τις καταθέσεις των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων με την ΚΤΚ οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης τους για τήρηση ελάχιστων αποθεματικών στο Ευρωσύστημα. Τα ποσά των υποχρεωτικών καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021, ήταν €501,6

Πίνακας 11 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
2.1 - Τρεχούμενοι λογαριασμοί (συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών καταθέσεων)			
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	22.282.694	12.189.412	10.093.282
Υποχρεωτικές καταθέσεις	501.649	475.744	25.905
Σύνολο	22.784.343	12.665.156	10.119.187

εκατ. σε σύγκριση με €475,7 εκατ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Π2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων

Αφορά την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων που παρέχει το Ευρωσύστημα στα πιστωτικά ιδρύματα. Ειδικότερα, πρόκειται για τις καταθέσεις μίας ημέρας (overnight) με προκαθορισμένο επιτόκιο από πιστωτικά ιδρύματα στην ΚΤΚ, στο πλαίσιο άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στην ευρωζώνη.

Π3. Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Οι λογαριασμοί αυτοί περιλαμβάνουν καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ που δεν σχετίζονται με πράξεις νομισματικής πολιτικής.

Π5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ

Π5.1 Γενική κυβέρνηση

Περιλαμβάνει τα υπόλοιπα των καταθέσεων της κυβέρνησης και άλλων οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ύψους €3.165,1 εκατ. (2020: €3.839,2 εκατ.).

Π5.2 Λοιπές υποχρεώσεις

Περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα υπόλοιπα των κα-

ταθέσεων των ιδρυμάτων υπό εξυγίανση ύψους €211,8 εκατ. (2020: €242,8 εκατ.).

Π6. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Αφορούν κατά κύριο λόγο την υποχρέωση της ΚΤΚ σε σχέση με πράξεις χρυσού με εξασφάλιση που κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε €77,6 εκατ. (2020: €0).

Οι συναλλαγές χρυσού με εξασφάλιση μεταχειρίζονται ως συμφωνίες επαναγοράς. Η αντίστροφη συναλλαγή που διενεργείται στο πλαίσιο συμφωνίας επαναγοράς αναγνωρίζεται στο παθητικό του ισολογισμού και αποτελεί την υποχρέωση επαναγοράς του χρυσού κατά τη λήξη της συμφωνίας. Το στοιχείο που έχει παραχωρηθεί, στη συγκεκριμένη περίπτωση ο χρυσός, παραμένει στο στοιχείο ενεργητικού «Ε1 Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό».

Π7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Αφορούν κατά κύριο λόγο έντοκες καταθέσεις θεσμικών οργανισμών σε συνάλλαγμα.

Π9. Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ

Στο λογαριασμό ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ, εμφανίζονται οι υποχρεώσεις της ΚΤΚ προς

το ΔΝΤ €524,0 εκατ. (2020: €156,5 εκατ.) από κατανομές ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων ύψους SDR424,0 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2020: SDR132,8 εκατ.). Η αύξηση του ποσού σε ευρώ κατά €367,5 εκατ. οφείλεται κυρίως στην κατανομή ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων που έγινε το 2021 κατ' αναλογία των μεριδίων συμμετοχής των μελών του ΔΝΤ, σύμφωνα με την απόφαση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2021 του Συμβουλίου Διοικήτων του ΔΝΤ. Η κατανομή συνολικού ύψους US\$650 δις (περίπου SDR456 δις) έγινε με σκοπό να βοηθηθούν κυρίως οι πιο ευάλωτες χώρες που αγωνίζονται να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της κρίσης του κορωνοϊού μέσω της αύξησης της παγκόσμιας ρευστότητας σε SDRs. Το ποσό που αναλογούσε στην Κύπρο ανήλθε σε SDR291,2 εκατ. (€352,5 εκατ.).

Π11. Στοιχεία υπό τακτοποίηση

Αφορά κατά κύριο λόγο υποχρέωση προς την κυβέρνηση σε σχέση με τις επιταγές που διακανονίζονται μέσω του Κυπριακού Γραφείου Συμψηφισμού επιταγών, ύψους €4,3 εκατ. (2020: €8,7 εκατ.).

Π12. Λοιπές υποχρεώσεις

Π12.2 Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έσοδα

Τα υπόλοιπα περιλαμβάνουν κυρίως τους δεδουλευμένους τόκους των πράξεων TLTRO-III ύψους €58,0 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2020: €9,7 εκατ.). Σημειώνεται ότι στις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2020 το ποσό €9,7 εκατ. περιλαμβανόταν στο στοιχείο ενεργητικού «Ε11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έσοδα» και η ανακατάταξη έγινε για σκοπούς ορθότερης παρουσίασης της φύσης των δεδουλευμένων.

Π12.3 Διάφορα στοιχεία

Αφορά κυρίως την καθαρή υποχρέωση ωφε-

λημάτων αφυπηρέτησης, η οποία ανέρχεται στα €196,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2020: €217,6 εκατ.) και την υποχρέωση για το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων η οποία ανέρχεται στα €1,7 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2020: €1,9 εκατ.).

Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Η ΚΤΚ παρέχει στους υπαλλήλους που κατείχαν μόνιμη και συντάξιμη θέση πριν την 1η Οκτωβρίου 2011, σχέδιο συντάξεων το οποίο προνοεί συνταξιοδοτικά ωφελήματα. Οι υπάλληλοι κατέβαλλαν μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2011 εισφορές μόνο για σκοπούς μεταβίβασης της σύνταξής τους στον χήρο ή στη χήρα και στα ορφανά τέκνα τους. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία από την 1η Οκτωβρίου 2011, αποκόπτεται 3% από τις μηνιαίες απολαβές των υπαλλήλων για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του σχεδίου, χωρίς αυτό να το καθιστά ως σχέδιο με εισφορές, για σκοπούς του *περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου 2010*. Από τον Οκτώβριο 2012 οι αποκοπές συνυπολογίζονται από την ΚΤΚ έναντι του κόστους του σχεδίου και της υποχρέωσης που απορρέει από τη λειτουργία του.

Οι υποχρεώσεις της ΚΤΚ αναφορικά με τα ωφελήματα αφυπηρέτησης υπολογίζονται ετησίως από οικο αναλογιστών.

Η αναλογιστική μελέτη που έγινε με ημερομηνία αναφοράς την 31η Δεκεμβρίου 2021 αναφορικά με το σχέδιο συντάξεων έδειξε καθαρό αναλογιστικό κέρδος €19,4 εκατ. σε σύγκριση με την 31η Δεκεμβρίου 2020 η οποία έδειξε καθαρή αναλογιστική ζημιά €27,7 εκατ. Κύριος λόγος του αναλογιστικού κέρδους ήταν η αύξηση στο προεξοφλητικό επιτόκιο, από 0,48% σε 1,07%. Παρομοίως ο κύριος λόγος της αναλογιστικής ζημιάς το 2020 ήταν η μείωση των επιτοκίων από 1,06% σε 0,48%.

Η αναλογιστική μελέτη με ημερομηνία αναφοράς την 31η Δεκεμβρίου 2021 αναφορικά με το

Πίνακας 12 Κύριες αναλογιστικές παραδοχές

	2021	2020
Παραδοχές για το σχέδιο συντάξεων		
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,07%	0,48%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Γενική αύξηση μισθών	0,50%	0,50%
Ολική αύξηση μισθών	1,25%	1,25%
Αύξηση συντάξεων κοινωνικών ασφαλίσεων	1,50%	1,50%
Ποσοστό αύξησης συντάξεων	1,00%	1,00%
Αύξηση βασικών ασφαλιστέων αποδοχών	2,00%	2,00%
Πίνακας θνησιμότητας	60% του PA90 (Άνδρες) και 65% του PA90 (Γυναίκες)	60% του PA90 (Άνδρες) και 65% του PA90 (Γυναίκες)
Παραδοχές για το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων		
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,14%	0,59%
Αύξηση συντάξεων	1,00%	1,00%
Πίνακας θνησιμότητας	60% του PA90 (Άνδρες) και 65% του PA90 (Γυναίκες)	60% του PA90 (Άνδρες) και 65% του PA90 (Γυναίκες)

σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων έγινε όπως και στις οικονομικές καταστάσεις του 2020 βάσει της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ για διαφοροποίηση του σχεδίου μετά την πλήρη εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας και έδειξε ότι η υποχρέωση ανέρχεται στα €1,7 εκατ. (2020: €1,9 εκατ.). Κύριος λόγος του αναλογιστικού κέρδους ήταν η αύξηση στο προεξοφλητικό επιτόκιο, από 0,59% σε 1,14%. Το κόστος κάλυψης του σχεδίου υπολογίζεται, όπως και για το 2020, σε 0,8% επί των συντάξεων το οποίο ενδέχεται να διαφοροποιηθεί ανάλογα με τα αποτελέσματα συγκεκριμένων διαδικασιών και διαβουλεύσεων όσον αφορά την διαφοροποίηση/μετεξέλιξη του σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων.

Για τις αναλογιστικές μελέτες χρησιμοποιήθηκαν οι πιο πάνω κύριες αναλογιστικές παραδοχές που παρουσιάζονται στον Πίνακα 12.

Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης ωφελιμάτων αφυπηρέτησης παρουσιάζεται στον Πίνακα 13, σελ. 85.

Π13. Προβλέψεις

Πρόβλεψη έναντι κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητες της ΚΤΚ (Πίνακας 14, σελ. 85)
Η ΚΤΚ σχηματίζει και διατηρεί γενική πρόβλεψη έναντι των κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητες της, εφαρμόζοντας καθιερωμένα μεθοδολογικά πλαίσια και αρμόζουσες παραδοχές, παραμέτρους και κανόνες αποτίμησης οι οποίοι διέπονται από την αρχή της συντηρητικότητας. Ειδικότερα, η επιμέτρηση των εν λόγω κινδύνων διενεργείται με βάση το μέτρο της Αναμενόμενης Απώλειας (Expected Shortfall) σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99% και χρονικό ορίζοντα ενός έτους.

Οι εν λόγω εκτιμήσεις εστιάζονται στους ακόλουθους κινδύνους:

Πίνακας 13 Κίνηση της καθαρής υποχρέωσης ωφελημάτων αφυπηρέτησης

	2021 €'000	2020 €'000	Αλλαγή €'000
Υποχρέωση για το σχέδιο συντάξεων			
Καθαρή υποχρέωση κατά την 1η Ιανουαρίου	217.597	190.664	26.933
Υπάλληλοι			
Επιβάρυνση έτους	2.560	2.183	377
Καθαρό (κέρδος)/ζημιά αναλογιστικής επανεπιμέτρησης	(18.134)	27.487	(45.621)
Αξιωματούχοι			
Επιβάρυνση έτους	74	62	12
Καθαρό (κέρδος)/ζημιά αναλογιστικής επανεπιμέτρησης	(1.282)	213	(1.495)
Κεφαλαιοποίηση τόκων	1.040	2.010	(970)
Εισφορά υπαλλήλων και αξιωματούχων	664	683	(19)
Ωφελήματα που πληρώθηκαν	(5.641)	(5.705)	64
	196.878	217.597	(20.719)
Υποχρέωση για το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων			
Καθαρή υποχρέωση κατά την 1η Ιανουαρίου	1.932	7.711	(5.779)
Επιβάρυνση έτους	73	226	(153)
Καθαρό (κέρδος)/ζημιά αναλογιστικής επανεπιμέτρησης	(281)	272	(553)
Κεφαλαιοποίηση τόκων	11	99	(88)
Ωφελήματα που πληρώθηκαν	-	(74)	74
Κέρδος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης του σχεδίου	-	(6.302)	6.302
	1.735	1.932	(197)
Συνολική υποχρέωση κατά την 31η Δεκεμβρίου	198.613	219.529	(20.916)

Πίνακας 14 Προβλέψεις

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Πρόβλεψη έναντι κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητες της ΚΤΚ	455.631	405.102	50.529
Σύνολο	455.631	405.102	50.529

Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος απωλειών που δύναται να προκύψουν λόγω μείωσης της αγοραίας αξίας των εμπορεύσιμων χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας δυσμενών μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος (συναλλαγματικός κίνδυνος) και στα επίπεδα των επιτοκίων (επιτοκιακός κίνδυνος) ή/και λόγω διεύρυνσης των περιθωρίων απόδοσης των σχετικών αξιών σε σχέση με τις αποδόσεις των χρεογράφων αναφοράς (κίνδυνος περιθωρίου).

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αναφέρεται στον υποκείμενο, με βάση τη βαθμίδα πιστοληπτικής του διαβάθμισης, κίνδυνο απώλειας αξίας συνεπεία αδυναμίας ή αποφυγής ενός συμβαλλόμενου με την ΚΤΚ μέρους ή εκδότη ενός αξιογράφου στην κατοχή της ΚΤΚ, να ανταποκριθεί πλήρως και εγκαίρως στις υποχρεώσεις του έναντι της ΚΤΚ.

Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημιών που δύναται να προκύψουν, μεταξύ άλλων, από ανεπαρκείς εσωτερικές διαδικασίες και συστήματα ελέγχου, ή μπορεί να καταλογιστεί στον ανθρώπινο παράγοντα, σε εξωτερικούς παράγοντες ή στην αδυναμία αποτελεσματικής αντιμετώπισης κρίσιμων επιχειρησιακών περιστατικών ή κρίσεων που δύναται να επηρεάσουν την ομαλή συνέχεια και διεκπεραίωση των λειτουργιών της Τράπεζας.

Οι εκτιμήσεις κινδύνων που διενεργούνται για σκοπούς αξιολόγησης της επάρκειας του ύψους του λογαριασμού προβλέψεων έναντι κινδύνων της ΚΤΚ ή του συνόλου των χρηματοοικονομικών αποθεματικών και κεφαλαίων της ΚΤΚ, ανάλογα με την περίπτωση, αφορούν τους εξής κινδύνους:

- Κίνδυνο αγοράς και πιστωτικό κίνδυνο που είναι εγγενής στη διαχείριση των ιδίων διαθέσι-

μων ή που συνδέεται με τυχόν επισφαλή περιουσιακά στοιχεία στον ισολογισμό της ΚΤΚ.

- Πιστωτικό κίνδυνο που αναλαμβάνει η ΚΤΚ στο πλαίσιο εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, ήτοι πράξεις ανοικτής αγοράς (πράξεις παροχής ρευστότητας) και προγράμματα αγοράς τίτλων του Ευρωσυστήματος.
- Λειτουργικό κίνδυνο που σχετίζεται με τις εργασίες και δραστηριότητες της ΚΤΚ.

Αξιολογώντας το ύψος του λογαριασμού προβλέψεων έναντι επικαιροποιημένης εκτίμησης των κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητες της ΚΤΚ, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ αποφάσισε την αύξηση της εν λόγω πρόβλεψης κατά €50,5 εκατ. στα €455,6 εκατ. μέσω μεταφοράς του πλεονάσματος χρήσης του έτους στον εν λόγω λογαριασμό προβλέψεων. Η επικαιροποιημένη εκτίμηση κινδύνων, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τους δυνητικούς κινδύνους που απορρέουν από την εφαρμογή δεσμευτικών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ σε σχέση με τα έκτακτα, μη-συμβατικά μέτρα νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος για την αναχαίτηση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και την ομαλοποίηση των συνθηκών στις αγορές χρεογράφων του ευρώ ως μέσο μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής σε όλες τις οικονομίες της ζώνης του ευρώ.

Σημειώνεται ότι η αξιολόγηση των εκτιμήσεων κινδύνων και οι αποφάσεις για δημιουργία προβλέψεων από τη Διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ απαιτούν, επίσης, την άσκηση κρίσης και τη διατύπωση εκτιμήσεων. Οι εν λόγω εκτιμήσεις και οι υποστηρίζουσες παραδοχές αυτών βασίζονται σε παράγοντες οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί και επαρκώς συντηρητικοί για τον εν λόγω σκοπό.

Πίνακας 15 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Αναπροσαρμογές προ-σταδίου III			
- Χρυσός	240.030	240.030	-
- Συνάλλαγμα	977	977	-
	241.007	241.007	-
Άλλες αναπροσαρμογές			
- Χρυσός	465.661	435.670	29.991
- Συνάλλαγμα	14.031	-	14.031
- Τιμές χρεογράφων	2.208	4.967	(2.759)
	481.900	440.637	41.263
	722.907	681.644	41.263
Επανεπίμετρηση υποχρέωσης σχεδίου συντάξεων	(46.839)	(66.255)	19.416
Επανεπίμετρηση υποχρέωσης σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων	(218)	(499)	281
Σύνολο	675.850	614.890	60.960

Πρόβλεψη για ζημιές στις πράξεις νομισματικής πολιτικής

Όσον αφορά τις προβλέψεις για ζημιές στις πράξεις νομισματικής πολιτικής που δημιουργήθηκαν κατά το 2018 και προσαρμόστηκαν κατά το 2019 από όλες τις ΕθνΚΤ της ευρωζώνης, ποσό ύψους €64 εκατ. χρησιμοποιήθηκε για να καλύψει τις πραγματοποιηθείσες ζημιές μετά την πώληση χρεογράφων του προγράμματος CSPP το 2020 που κατείχε μία ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος. Το μερίδιο της ΚΤΚ από το ποσό της πρόνοιας που καταμερίστηκε το 2019 ανέρχεται στις €136,7 χιλιάδες.

Το υπόλοιπο ποσό της πρόνοιας που δημιουργήθηκε από τις ΕθνΚΤ της ευρωζώνης μετά την κάλυψη της πραγματοποιηθείσας ζημιάς είχε ως αποτέλεσμα €26,0 εκατ. συσσωρευτικού υπολοίπου που δεν χρησιμοποιήθηκε, το οποίο επιμερίστηκε κατ' αναλογία με την ισχύουσα κλειδα του Ευρωσυστήματος κατά το 2018 και παρουσιάζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης του 2020

των ΕθνΚΤ της ευρωζώνης. Το ποσό που αναλογεί στην ΚΤΚ ήταν €55,4 χιλιάδες.

Π14. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής (Πίνακας 15)

Το στοιχείο αυτό αφορά κατά κύριο λόγο τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές σε στοιχεία ενεργητικού και παθητικού (σχετική αναφορά στις σημειώσεις Λογιστικές Αρχές: Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού καθώς και υπολογισμό εσόδων και εξόδων).

Κατά την αποτίμηση στο τέλος της χρήσης 2021, τα συνολικά μη πραγματοποιηθέντα κέρδη, εξαιρουμένης της επανεπίμετρησης ωφελημάτων αφυπηρέτησης, αυξήθηκαν κατά €41,3 εκατ. (2020: αύξηση €74,0 εκατ.) και εμφανίζονται αναλυτικά στον πιο πάνω πίνακα. Με την επανεπίμετρηση της υποχρέωσης ωφελημάτων αφυπηρέτησης, το σύνολο των λογαριασμών αναπροσαρμογής ανέρχεται σε €675,9 εκατ. (2020: €614,9 εκατ.) παρουσιάζοντας αύξηση, €61,0 εκατ.

Πίνακας 16 **Κεφάλαιο και αποθεματικά**

	31 Δεκ. 2021 €'000	31 Δεκ. 2020 €'000	Αλλαγή €'000
Κεφάλαιο	150.000	150.000	-
Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο	168.820	168.820	-
Σύνολο	318.820	318.820	-

Οι αναπροσαρμογές προ-σταδίου III αφορούν συσσωρευμένες αναπροσαρμογές μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2007, δηλαδή πριν την υιοθέτηση του ευρώ στην Κυπριακή Δημοκρατία. Οι αναπροσαρμογές αυτές παραμένουν σταθερές. Μετέπειτα αναπροσαρμογές εμφανίζονται ξεχωριστά στον **Πίνακα 15** πιο πάνω.

Την 31η Δεκεμβρίου 2021, η μεγαλύτερη αναπροσαρμογή σε αξία συναλλάγματος πηγάζει από την αποτίμηση των διαθεσίμων της ΚΤΚ στο δολάριο λόγω της αύξησης της αξίας του έναντι του ευρώ. Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες του Ευρωσυστήματος, οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από αποτιμήσεις που υπέρβηκαν ανά συνάλλαγμα τα συσσωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από αποτιμήσεις αναγνωρίστηκαν στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι κυριότερες ισοτιμίες που χρησιμοποιήθηκαν για τις αναπροσαρμογές έναντι του ευρώ όπως αναφέρονται στο Δελτίο Ισοτιμιών Αναφοράς της ΕΚΤ στις 31 Δεκεμβρίου 2021 είναι: Στερλίνα €0,8403 (31 Δεκεμβρίου 2020: €0,8990) και Δολάριο ΗΠΑ €1,1326 (31 Δεκεμβρίου 2020: €1,2271).

Π15. Κεφάλαιο και αποθεματικά (Πίνακας 16)

Το κεφάλαιο της ΚΤΚ ανέρχεται σε €150,0 εκατ. και κατέχεται εξ' ολοκλήρου από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η ΚΤΚ έχει αποθεματικό, καλούμενο Γενικό Απο-

θεματικό Κεφάλαιο, το οποίο σχηματίζεται με παρακράτηση από τα καθαρά κέρδη της ΚΤΚ, το ύψος του οποίου καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο με κριτήριο τη διασφάλιση της διαρκούς και εύρυθμης λειτουργίας της ΚΤΚ και της απαραίτητης οικονομικής ανεξαρτησίας για επίτευξη των σκοπών της.

Άλλες σημειώσεις

Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Την 31η Δεκεμβρίου 2021 εκκρεμούσαν δικαστικές υποθέσεις εναντίον της ΚΤΚ σε σχέση με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σε πολλές από αυτές ως συνεναγόμενου μετά του κράτους καθώς και άλλων προσώπων. Η πλειονότητα των αγωγών αυτών προέκυψαν συνεπεία των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν για την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης κατά το 2013, για αξιόγραφα που είχαν εκδώσει εποπτευόμενα ιδρύματα, καθώς επίσης και Διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την ΚΤΚ όσον αφορά την FBME Bank Ltd.

Η ΚΤΚ λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις των νομικών της συμβούλων και τη βάση υπεράσπισης, που προκύπτει από το νομικό και θεσμικό πλαίσιο καθώς και τα πραγματικά γεγονότα, δεν κρίνει αναγκαία σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

Θέσεις εκτός ισολογισμού

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Τράπεζα είχε καθαρά

εκκρεμή συμβόλαια συναλλάγματος και πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος με εισπρακτέα υπόλοιπα ύψους €21,0 εκατ. έναντι άλλων νομισμάτων (κυρίως SDR), ενώ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 είχε εκκρεμή πληρωτέα υπόλοιπα ύψους €0,1 εκατ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, οι καθαρές συναλλαγές προς διευθέτηση ήταν €0,1 εκατ. (2020: €0,6 εκατ.). Ως αποτέλεσμα της αποτίμησης στις 31 Δεκεμβρίου 2021 προέκυψε κέρδος €8,0 χιλιάδες από τα εκκρεμή συμβόλαια συναλλάγματος το οποίο καταγράφεται εντός ισολογισμού στο στοιχείο «E11.4 Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού».

Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

Τα πρόσφατα γεγονότα στην Ουκρανία από τις 24 Φεβρουαρίου 2022, και κυρίως η σύγκρουση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας που κλιμακώθηκε περαιτέρω, προκάλεσαν μία κατάσταση που παραμένει εξαιρετικά ασταθής.

Ως απάντηση στη σύγκρουση, επιβλήθηκαν ορισμένες κυρώσεις σε Ρωσικές οντότητες για να τους περιοριστεί η πρόσβαση σε ξένες χρηματοπιστωτικές αγορές, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης της πρόσβασης αρκετών Ρωσικών τραπεζών στο διεθνές σύστημα SWIFT. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), το Ηνωμένο Βασίλειο και οι ΗΠΑ (μεταξύ άλλων) έχουν επίσης επιβάλει κυρώσεις κατά της Ρωσικής Κεντρικής Τράπεζας, περιορίζοντας την πρόσβαση του Ρωσικού κράτους σε συναλλαγματικά αποθέματα και εισήγαγαν περαιτέρω δέσμευση περιουσιακών στοιχείων σε καθορισμένα άτομα/οντότητες και κυρώσεις σε συγκεκριμένους τομείς. Αυτά τα μέτρα επηρέασαν αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα στη Ρωσία και το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον

και οδήγησαν σε αυξημένη αστάθεια στις χρηματοοικονομικές αγορές.

Το Διοικητικό Συμβούλιο και η ίδια η ΚΤΚ παρακολουθούν πολύ στενά τις εξελίξεις, άμεσες ή έμμεσες, που προκύπτουν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία καθώς και τυχόν επιπτώσεις στα περιουσιακά στοιχεία της ΚΤΚ.

Όσον αφορά τους πιθανούς κινδύνους που συνδέονται με στοιχεία που πηγάζουν από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, τα οποία στην παρούσα περίοδο αποτελούν την πλειονότητα των περιουσιακών στοιχείων στον ισολογισμό της ΚΤΚ, η διαχείριση τους γίνεται σύμφωνα με τα σχετικά πλαίσια ελέγχου κινδύνων του Ευρωσυστήματος ή/και της ΚΤΚ ανάλογα με τη φύση της λειτουργίας και τα χαρακτηριστικά των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να διασφαλιστεί το κατάλληλο επίπεδο προστασίας έναντι των κινδύνων τόσο για το Ευρωσύστημα όσο και για την ΚΤΚ. Η αξιολόγηση των συνεπειών του πολέμου που έγινε από το Ευρωσύστημα δεν προσδιόρισε κινδύνους πέραν των πλαισίων που είναι αποδεκτά στις διαδικασίες για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής.

Αναφορικά με τα περιουσιακά στοιχεία της ΚΤΚ εκτός νομισματικής πολιτικής αναφέρεται ότι αυτά δεν συνδέονται με την Ρωσία ή Ουκρανία ή με πρόσωπα (νομικά ή φυσικά) που υπόκεινται σε κυρώσεις και ως εκ τούτου δεν υπάρχει θέμα πιθανής απομείωσης ως συνέπεια της εν λόγω κρίσης.

Τέλος αναφέρεται ότι θέματα κινδύνων κυβερνοασφάλειας παρακολουθούνται εδώ και καιρό σε επίπεδο ΚΤΚ, εθνικό επίπεδο, σε επίπεδο ΕΕ και ΕΣΚΤ και λαμβάνονται μέτρα για ελαχιστοποίηση αυτών των κινδύνων.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

Κ1. Καθαρά έσοδα τόκων

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει έσοδα από τόκους μείον έξοδα από τόκους. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά €1,2 εκατ. και ανήλθαν σε €103,3 εκατ. έναντι €102,1 εκατ. στην προηγούμενη χρήση.

Κ1.1 Έσοδα τόκων (Πίνακας 17, σελ. 91)

Αυξήθηκαν κατά €40,0 εκατ. και ανήλθαν σε €152,2 εκατ. έναντι €112,2 εκατ. στην προηγούμενη χρήση.

- **Χρεόγραφα για σκοπούς νομισματικής πολιτικής**
Περιλαμβάνει τόκους χρεογράφων από τίτλους του δημοσίου που αγοράστηκαν από την ΚΤΚ στα πλαίσια του Προγράμματος Αγοράς Χρεογράφων (SMP), τόκους χρεογράφων στο πλαίσιο του προγράμματος του Ευρωσυστήματος για την αγορά Καλυμμένων Ομολόγων (CBPP3), από το πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων του δημοσίου τομέα (PSPP) και από το έκτακτο πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP) (βλ. στοιχείο ενεργητικού «Ε7.1 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής»). Η αύξηση κατά €9,5 εκατ. το 2021 οφείλεται κυρίως στις αυξήσεις κυρίως από αγορές στα προγράμματα PSPP και PEPP, σε συνδυασμό με τις μειώσεις στα έσοδα στα υπόλοιπα προγράμματα χρεογράφων νομισματικής πολιτικής.
- **Χρεόγραφα βάσει επενδυτικής πολιτικής**
Οι τόκοι της κατηγορίας αυτής σε ευρώ μειώθηκαν κατά €0,6 εκατ. σε €2,6 εκατ. το 2021, έναντι €3,2 εκατ. το 2020. Στα έσοδα τόκων χρεογράφων σε συνάλλαγμα παρατηρήθηκε μεί-

ωση κατά €1,0 εκατ. σε €1,8 εκατ. το 2021, έναντι €2,8 εκατ. το 2020.

- **Αρνητικά επιτόκια**

Με απόφαση της ΕΚΤ, από 11 Ιουνίου 2014 επιβλήθηκαν αρνητικά επιτόκια σε συγκεκριμένες καταθέσεις. Οι αρνητικοί τόκοι από τις καταθέσεις τραπεζών αποτελούν έσοδα για σκοπούς του νομισματικού εισοδήματος. Η αύξηση των εσόδων τόκων ύψους €33,4 εκατ. κατά το 2021 οφείλεται κυρίως στη μεγάλη αύξηση των καταθέσεων των τραπεζών (βλ. στοιχείο παθητικού «Π2 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής»).

- **Λοιποί Τόκοι**

Περιλαμβάνει έσοδα τόκων σε συνάλλαγμα κυρίως από επένδυση σε γραμμάτια δημοσίου των ΗΠΑ ύψους €95,1 χιλιάδες (2020: €1,0 εκατ.) Επίσης περιλαμβάνει έσοδα τόκων από τις εισπράξεις της ΚΤΚ από το ΔΝΤ έναντι του αποθεματικού της (Reserve Tranche Position), το οποίο αποτελεί μέρος του στοιχείου ενεργητικού «Ε2.1 Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ». Το αποθεματικό προκύπτει όταν οι καταθέσεις του ΔΝΤ σε ευρώ είναι λιγότερες από το ποσό εισφοράς της Κύπρου ως μέλους στο ΔΝΤ (Quota).

Κ1.2 Έξοδα τόκων (Πίνακας 18, σελ. 91)

- **Έξοδα τόκων σε ευρώ**

Τα έξοδα τόκων σε ευρώ αφορούσαν κυρίως συσσωρευμένους τόκους επί της νέας σειράς στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III), τα οποία υπολογίστηκαν με επιτόκιο -1%, δηλαδή το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της υπό αναφορά περιόδου μείον 50 μονάδες βάσης. Για τον υπολογισμό του συσσωρευμένου τόκου κατά την υπόλοιπη περίοδο της κάθε

Πίνακας 17 Έσοδα τόκων

	2021 €'000	2020 €'000	Αλλαγή €'000
Έσοδα τόκων σε ευρώ			
Από πράξεις νομισματικής πολιτικής			
Χρεόγραφα	57.127	47.610	9.517
	57.127	47.610	9.517
Άλλα έσοδα τόκων			
Χρεόγραφα βάσει επενδυτικής πολιτικής	2.557	3.158	(601)
Δάνεια στο προσωπικό της τράπεζας	73	78	(5)
Αρνητικά επιτόκια	90.262	56.820	33.442
Λοιποί τόκοι	173	115	58
	93.065	60.171	32.894
Σύνολο εσόδων τόκων σε ευρώ	150.192	107.781	42.411
Έσοδα τόκων σε συνάλλαγμα			
Χρεόγραφα βάσει επενδυτικής πολιτικής	1.788	2.827	(1.039)
Λοιποί τόκοι	194	1.564	(1.370)
Σύνολο εσόδων τόκων σε συνάλλαγμα	1.982	4.391	(2.409)
Σύνολο εσόδων τόκων	152.174	112.172	40.002

Πίνακας 18 Έξοδα τόκων

	2021 €'000	2020 €'000	Αλλαγή €'000
Έξοδα τόκων σε ευρώ	48.750	9.724	39.026
Έξοδα τόκων σε συνάλλαγμα	121	337	(216)
Σύνολο εξόδων τόκων	48.871	10.061	38.810

πράξης TLTRO III χρησιμοποιήθηκε το επιτόκιο διευκόλυνσης καταθέσεων. Αυτό έγινε με βάση την αρχή της συντηρητικότητας (βλ. στοιχείο ενεργητικού «Ε5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης»).

Για τις πράξεις πρόωρης εθελοντικής αποπληρωμής χρησιμοποιήθηκαν τα επιτόκια για τις ειδικές περιόδους μέχρι 23 Ιουνίου 2021, όπως

έχουν ενημερωθεί τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα στις 10 Σεπτεμβρίου 2021, και κατά την υπόλοιπη περίοδο μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2021 με -1%, δηλαδή το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της υπό αναφορά περιόδου μείον 50 μονάδες βάσης.

- **Έξοδα τόκων σε συνάλλαγμα**

Τα έξοδα τόκων σε συνάλλαγμα αφορούν κυ-

ρίως τόκους €0,1 εκατ. (2020: €0,3 εκατ.) που η ΚΤΚ πλήρωσε για τις υποχρεώσεις της σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της Κύπρου στο ΔΝΤ (βλ. στοιχείο παθητικού «Π9 Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ»).

Κ2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, αποσβέσεις και προβλέψεις για κινδύνους

Κ2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις

Το στοιχείο περιλαμβάνει κέρδη συναλλαγματικών διαφορών που για το 2021 ήταν €1,4 εκατ. (2020: €1,4 εκατ.).

Κ2.2 Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων

Οι αποσβέσεις χρηματοοικονομικών μέσων και τοποθετήσεων περιλαμβάνουν τη μείωση της αγοραίας αξίας χρεογράφων που αποτιμούνται στις μέσες αγοραίες τιμές και μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές ζημιές που προκύπτουν από την υποτίμηση του ευρώ κατά το τέλος του έτους.

Κ3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει κυρίως την ανάκτηση εξόδων εποπτείας εγχώριων τραπεζικών ιδρυμάτων που για το 2021 ανήλθαν σε €9,7 εκατ. (2020: €10,5 εκατ.).

Κ4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές

Διανομή κερδών της ΕΚΤ

Μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, στις 18 Ιανουαρίου 2022, έγινε η πρώτη διανομή από τα κέρδη της ΕΚΤ του 2021 ύψους €150,0 εκατ. Το ποσό που αναλογεί για την ΚΤΚ είναι €322,7 χιλιάδες (2020: €2,7 εκατ.).

Με την έγκριση των Ελεγγμένων Οικονομικών Καταστάσεων της ΕΚΤ στις 16 Φεβρουαρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έγκρινε τη διανομή του υπολειπόμενου καθαρού κέρδους για το 2021 το οποίο ανέρχεται στα €41,7 εκατ. δηλαδή μερίδιο για την ΚΤΚ €89,8 χιλιάδες (2020: €0,8 εκατ.).

Κ5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει το καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος που οι ΕθνΚΤ συγκεντρώνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στον τομέα της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Το ποσό του νομισματικού εισοδήματος για κάθε ΕθνΚΤ προσδιορίζεται με υπολογισμό των πραγματικών ετήσιων εσόδων όλου του Ευρωσυστήματος ως εξής:

Η νομισματική βάση αποτελείται κυρίως από τα ακόλουθα στοιχεία του παθητικού:

- τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία,
- υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων της ζώνης του ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- καθαρές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (TARGET2),
- καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ.

Άλλα έξοδα που έχουν πληρωθεί επί των πιο πάνω υποχρεώσεων που αποτελούν τη νομισματική βάση αφαιρούνται από το νομισματικό εισόδημα κάθε ΕθνΚΤ.

Τα στοιχεία του ενεργητικού, τα εισοδήματα των οποίων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος, είναι κυρίως τα ακόλουθα:

- δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα της ζώνης του ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ,
- καθαρές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (TARGET2),
- καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ,
- ένα ελάχιστο ποσό διαθεσίμων χρυσού για κάθε ΕθνΚΤ, κατ' αναλογία της κλείδας κατανομής κάθε ΕθνΚΤ. Ο χρυσός θεωρείται ότι δεν παράγει εισόδημα.

Στις περιπτώσεις που η αξία των στοιχείων του ενεργητικού, τα εισοδήματα των οποίων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος, υπερβαίνει ή υπολείπεται της αξίας της νομισματικής βάσης, η απόδοση της διαφοράς υπολογίζεται εφαρμόζοντας το επιτόκιο κύριας αναχρηματοδότησης επί του ύψους της ημερήσιας προαναφερθείσας διαφοράς.

Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους, το συνολικό ποσό του συγκεντρωθέντος νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος αναδιανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, κατ' αναλογία των αντίστοιχων καταβεβλημένων μεριδίων συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

Η διαφορά ύψους €32,7 εκατ. (2020: €33,8 εκατ.), μεταξύ του νομισματικού εισοδήματος, ύψους €35,2 εκατ. (2020: €43,1 εκατ.), που η ΚΤΚ

συγκέντρωσε στη χρήση 2021 και του νομισματικού εισοδήματος, ύψους €2,5 εκατ. (2020: €9,3 εκατ.), που της αναλογεί από την αναδιανομή, σύμφωνα με το μερίδιο της στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, αποτελεί το καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος και πληρώθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2022.

Επιπλέον η ΚΤΚ πλήρωσε €9,4 χιλιάδες λόγω αναθεώρησης του νομισματικού εισοδήματος για τα έτη 2015–2016 και εισπραξε €331,5 χιλιάδες λόγω αναθεώρησης για τα έτη 2018–2020.

Στο στοιχείο του 2020 περιλαμβάνεται επίσης το μερίδιο της ΚΤΚ που αποδεσμεύτηκε ως αποτέλεσμα της πραγματοποιηθείσας ζημιάς σε σχέση με την πώληση των χρεογράφων του προγράμματος CSPP που κατείχε μία ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος όπως επίσης και η αποδέσμευση της πρόβλεψης που δημιουργήθηκε το 2019 για ζημίες στις πράξεις νομισματικής πολιτικής. Το συνολικό ποσό που αποδεσμεύτηκε το 2020 ήταν €192 χιλιάδες (βλ. στοιχείο παθητικού Π13 «Προβλέψεις»).

Κ6. Λοιπά έσοδα

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται έσοδα από εκδόσεις συλλεκτικών κερμάτων ύψους €382,5 χιλιάδων (2020: €154,0 χιλιάδες). Κατά το 2020 το στοιχείο αυτό περιλάμβανε το ποσό ύψους €6,3 εκατ. από την υποχρέωση της ΚΤΚ στο σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων της, λόγω της διαφοροποίησης του σχεδίου μετά την εφαρμογή του ΓεΣΥ, που αποδεσμεύτηκε το ίδιο έτος.

Κ7. Δαπάνες προσωπικού (Πίνακας 19, σελ. 94)

Στις απολαβές των αξιωματούχων, καθώς και των υπαλλήλων, εφαρμόζονται όλες οι μειώσεις και αποκμές που εφαρμόζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα είτε κατ' εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας,

Πίνακας 19 Δαπάνες προσωπικού

	2021 €'000	2020 €'000	Αλλαγή €'000
Ωφελήματα υπαλλήλων			
Ακαθάριστες απολαβές (βασικός, τιμάρθμος, επιδόματα, υπερωρίες)	17.705	17.008	697
Συνταξιοδοτικά ωφελήματα – Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	2.560	2.183	377
Εργοδοτικές εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλες εισφορές	3.479	3.449	30
Σύνολο	23.744	22.640	1.104
Ωφελήματα αξιωματούχων			
Ακαθάριστες απολαβές (βασικός, τιμάρθμος, επιδόματα)	421	411	10
Συνταξιοδοτικά ωφελήματα – Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	74	62	12
Εργοδοτικές εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλες εισφορές	60	52	8
Αντιμισθία μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων	145	145	-
Σύνολο	700	670	30
Δαπάνη τόκου επί του σχεδίου σύνταξης	1.040	2.010	(970)
Σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων			
Κόστος τρέχοντος έτους	73	226	(153)
Τόκος	11	99	(88)
Σύνολο	84	325	(241)
Κόστος αδειών που εκκρεμούν	68	87	(19)
Σύνολο δαπανών προσωπικού	25.636	25.732	(96)

είτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ, στην περίπτωση όπου οι πρόνοιες της νομοθεσίας που αφορούν τον ευρύτερο δημόσιο τομέα δεν τυγχάνουν εφαρμογής στην ΚΤΚ.

Απολαβές αξιωματούχων (Πίνακας 20, σελ. 95)

Στους αξιωματούχους περιλαμβάνονται ο Διοικητής και οι Εκτελεστικοί Σύμβουλοι οι οποίοι είχαν τις εξής ακαθάριστες απολαβές (βασικός, τιμάρθμος και επιδόματα) μετά από τις μειώσεις που εφαρμόζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Στις απολαβές αυτές εφαρμόζονται οι αποκοπές που

ισχύουν για τους αξιωματούχους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Κ8. Διοικητικές δαπάνες (Πίνακας 21, σελ. 95)

Κατά τη διάρκεια του έτους οι διοικητικές δαπάνες μειώθηκαν κατά €1,8 εκατ. σε €6,1 εκατ. (2020: €7,9 εκατ.).

Κ9. Αποσβέσεις ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού

Οι αποσβέσεις ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού παρέμειναν περίπου σταθερές σε €0,8 εκατ.

Πίνακας 20 Απολαβές αξιωματούχων

	2021 €'000	2020 €'000
Διοικητής		
Κωνσταντίνος Ηροδότου (Διοικητής από 11 Απριλίου 2019)	165	161
Εκτελεστικοί Σύμβουλοι		
Σταύρος Αγρότης (Εκτελεστικός Σύμβουλος από 15 Μαΐου 2019)	128	125
Μαρία Ηρακλέους (Εκτελεστικός Σύμβουλος από 15 Μαΐου 2019)	128	125
Σύνολο	421	411
Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι		
Άγγελος Γρηγοριάδης (από 1η Ιουλίου 2019)	29	29
Σταύρος Ευαγόρου (από 1η Μαρτίου 2017)	29	29
Μάκης Κεραυνός (από 24 Οκτωβρίου 2018)	29	29
Γιάννης Σαββίδης (από 24 Οκτωβρίου 2018)	29	29
Ιωάννης Χαριλάου (από 18 Οκτωβρίου 2016)	29	29
Σύνολο	145	145

Πίνακας 21 Διοικητικές δαπάνες

	2021 €'000	2020 €'000	Αλλαγή €'000
Συμβουλευτικές υπηρεσίες	175	128	47
Νομικές δαπάνες	1.295	2.244	(949)
Συντήρηση, επιδιορθώσεις, καθαριότητα	1.847	1.881	(34)
Οδοιπορικά και επιδόματα εκτός έδρας	32	200	(168)
Τηλεπικοινωνίες, Επικοινωνία και Προβολή	340	341	(1)
Ηλεκτρισμός, θέρμανση και τέλη υδατοπρομήθειας	592	499	93
Ασφάλιση κτηρίου, εξοπλισμού και οχημάτων	103	92	11
Υπηρεσίες Πληροφορικής	639	763	(124)
Δικαιώματα συμμετοχής σε επιτροπές εκτός ΕΚΤ	389	344	45
Διάφορα	670	1.436	(766)
Σύνολο	6.082	7.928	(1.846)

K10. Προμήθεια και διαχείριση νομίματος

Αφορά έξοδα για την προμήθεια και διαχείριση τραπεζογραμματίων και κερμάτων για το 2021 ύψους €3,4 εκατ. (2020: €2,5 εκατ.).

K11. Λοιπά έξοδα

Το στοιχείο αφορά διάφορα λειτουργικά έξοδα της ΚΤΚ για το 2021 ύψους €1,4 εκατ. (2020: €1,3 εκατ.).

Κ12. Κλείδα συμμετοχής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ (Κεφαλαιουχική κλείδα) (Πίνακας 22, σελ. 97)

Η κεφαλαιουχική κλείδα αποτελεί το μέτρο του σχετικού εθνικού μεγέθους κάθε χώρας μέλους του ΕΣΚΤ και ισούται με το άθροισμα του 50% του μεριδίου του κράτους-μέλους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της ΕΕ και του 50% του μεριδίου του κράτους-μέλους στον πληθυσμό της ΕΕ (άρθρο 29 παρ.1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ).

Ως αποτέλεσμα της αποχώρησης της Αγγλίας από την ΕΕ και την επακόλουθη απόσυρση της Τράπεζας της Αγγλίας από το ΕΣΚΤ, τα μερίδια των υπόλοιπων κρατών-μελών στο κεφάλαιο της ΕΚΤ έχουν αναπροσαρμοστεί από την 1η Φεβρουαρίου 2020 όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα 22 (σελ. 97).

Το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ παρέμεινε σταθερό στα €10.825,0 εκατ. μετά την αποχώρηση της Τράπεζας της Αγγλίας από το ΕΣΚΤ. Το μερίδιο της Τράπεζας της Αγγλίας, το οποίο ανερχόταν σε 14,3%, καταμερίστηκε στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος και στις υπόλοιπες ΕθνΚΤ εκτός ζώνης του ευρώ. Ως αποτέλεσμα, το μερίδιο της ΚΤΚ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αυξήθηκε σε 0,1750%.

Το καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ παρέμεινε

σταθερό στα €7.659,0 εκατ. κατά το 2021 και οι υπόλοιπες ΕθνΚΤ κάλυψαν το καταβεβλημένο κεφάλαιο της Τράπεζας της Αγγλίας ύψους €58,0 εκατ. Ως εκ τούτου την 1η Φεβρουαρίου 2020 η ΚΤΚ μετέφερε στην ΕΚΤ το ποσό ύψους €48,2 χιλιάδων, που αναλογεί στο μερίδιο της 0,2152% επί του καταβεβλημένου κεφαλαίου της Τράπεζας της Αγγλίας. Στις 29 Δεκεμβρίου 2021 η ΚΤΚ πλήρωσε την μία εκ των δύο δόσεων ύψους €1,3 εκατ. για την αύξηση του μεριδίου της στο κεφάλαιο της ΕΚΤ και η επόμενη δόση θα καταβληθεί μέσα στο 2022.

Η κλείδα του Ευρωσυστήματος αποτελεί την κεφαλαιουχική κλείδα προσαρμοσμένη για τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος μόνο και χρησιμοποιείται ως βάση για την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος, των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία και των κερδοζημιών της ΕΚΤ, καθώς επίσης και για τον πιθανό καταμερισμό προβλέψεων και ζημιών που μπορεί να προκύψουν από τις πράξεις νομισματικής πολιτικής.

Η κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων ισούται με την κλείδα του Ευρωσυστήματος προσαρμοσμένη στο 92% που αναλογεί στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος.

Πίνακας 22 Κλείδα συμμετοχής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ (Κεφαλαιουχική κλείδα)

	31/12/2021 %	31/12/2020 %
Nationale Bank van Belgie/Banque Nationale de Belgique	2,9630	2,9630
Deutsche Bundesbank	21,4394	21,4394
Eesti Pank	0,2291	0,2291
Bank of Greece	2,0117	2,0117
Banco de Espana	9,6981	9,6981
Banque de France	16,6108	16,6108
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,3772	1,3772
Banca d'Italia	13,8165	13,8165
Banque centrale du Luxembourg	0,2679	0,2679
De Nederlandsche Bank	4,7662	4,7662
Oesterreichische Nationalbank	2,3804	2,3804
Banco de Portugal	1,9035	1,9035
Suomen Pankki–Finlands Bank	1,4939	1,4939
Banka Slovenije	0,3916	0,3916
Latvijas Banka	0,3169	0,3169
Central Bank of Malta/ Bank Centrali ta' Malta	0,0853	0,0853
Central Bank of Cyprus	0,1750	0,1750
Narodna banka Slovenska	0,9314	0,9314
Lietuvos bankas	0,4707	0,4707
Σύνολο ΕΘΝΚΤ ζώνης του ευρώ	81,3286	81,3286
Ceska narodni banka	1,8794	1,8794
Danmarks Nationalbank	1,7591	1,7591
Magyar Nemzeti Bank	1,5488	1,5488
Narodowy Bank Polski	6,0335	6,0335
Sveriges Riksbank	2,9790	2,9790
Bank of England	-	-
Bulgarian National Bank	0,9832	0,9832
Banca Nationala a Romaniei	2,8289	2,8289
Hrvatska Narodna Banka	0,6595	0,6595
Σύνολο ΕΘΝΚΤ εκτός ζώνης του ευρώ	18,6714	18,6714
Σύνολο ΕΘΝΚΤ ΕΣΚΤ	100,00	100,00
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου		
Κλείδα Ευρωσυστήματος	0,2152	0,2152
Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμμάτων	0,1980	0,1980

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (η "Τράπεζα"), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 64 μέχρι 97 και οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2021, και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη λογιστικών αρχών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με το Άρθρο 57(2) των *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2017* και με βάση εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2016/34 όπως αυτή τροποποιήθηκε.

Βάση γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο *Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων* της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα, σύμφωνα με τον *Διεθνές Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας)*, που εκδίδεται από το *Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ)* και τις

απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών. Η ετήσια έκθεση αναμένεται ότι θα είναι διαθέσιμη σε μας μετά την ημερομηνία αυτής της Έκθεσης Ανεξάρτητων Ελεγκτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό.

Αν αφού διαβάσουμε την ετήσια έκθεση, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτή, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός στην Επιτροπή Ελέγχου, και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με το Άρθρο 57(2) των *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2017* και με βάση εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με την Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2016/34 όπως αυτή τροποποιήθηκε, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την καταλληλότητα της βάσης ετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων και την υιοθέτηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας σύμφωνα με βάση εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με την Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2016/34 όπως αυτή τροποποιήθηκε και με βάση των *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2017*.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη

διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος, που οφείλεται σε απάτη, είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες, που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι

με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματα μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να

έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 69 του *περί Ελεγκτών Νόμου του 2017* και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Άννα Λοΐζου

Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής εκ μέρους και για λογαριασμό της

PricewaterhouseCoopers Limited

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

City House, Οδός Καραϊσκάκη 6, Τ.Τ. 3032, Λεμεσός, Κύπρος

29 Μαρτίου 2022

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

**6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:
ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΤΚ**

Enter/
Exit

Full
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2021

6

Παράρτημα

6.1 Επιτροπή Ελέγχου

Συστάθηκε βάσει του άρθρου 60Α του *περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου, 2002*, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, με αρμοδιότητα τον έλεγχο της εφαρμογής κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, την εποπτεία της διενέργειας εσωτερικού διαχειριστικού ελέγχου και την υποβολή εκθέσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ).

Μέλη	Τίτλος	
Ιωάννης Χαριλάου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Πρόεδρος
Γιάννης Σαββίδης	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μάκης Κεραυνός	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

6.2 Επιτροπή Προσωπικού

Συστάθηκε βάσει του άρθρου 22 του *περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου, 2002*, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Γνωμοδοτεί προς τον Διοικητή για διορισμούς, μισθολογικές τοποθετήσεις, επιλαμβάνεται διαδικασιών για πειθαρχικά παραπτώματα και πτωχεύσεις υπαλλήλων. Έχει αποφασιστική αρμοδιότητα σε σχέση με την καταλληλότητα των προσόντων και της πείρας για κάθε συγκεκριμένη θέση, την αποκατάσταση υπαλλήλων των οποίων η προαγωγή ακυρώθηκε, την επιβολή πειθαρχικής ποινής, καθώς και τη διαθεσιμότητα υπαλλήλων για ορισμένα αδικήματα.

Μέλη	Τίτλος	
Κωνσταντίνος Ηροδότου	Διοικητής	Πρόεδρος
-----	Υποδιοικητής ⁽¹⁾	Μέλος
Σταύρος Αγρότης	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μαρία Ηρακλέους	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Ιωάννης Χαριλάου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Σταύρος Ευαγόρου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

(1) Η θέση του Υποδιοικητή προνοείται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και επί του παρόντος είναι κενή.

6.3 Επιτροπή Προϋπολογισμού

Συστάθηκε με απόφαση του ΔΣ και επιμελείται την προκαταρκτική κατάρτιση του Προϋπολογισμού προτού υποβληθεί στο ΔΣ για έγκριση.

Μέλη	Τίτλος	
Κωνσταντίνος Ηροδότου	Διοικητής	Πρόεδρος
Σταύρος Αγρότης	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μαρία Ηρακλέους	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Σταύρος Ευαγόρου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Γιάννης Σαββίδης	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

6.4 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ΔΣ

Συστάθηκε με απόφαση του ΔΣ και υποβοηθά το ΔΣ της Τράπεζας στην εκπλήρωση των ευθυνών και υποχρεώσεων του σε σχέση με την αναγνώριση, εκτίμηση, παρακολούθηση και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων που απορρέουν από τις εργασίες της ΚΤΚ.

Μέλη	Τίτλος	
Μάκης Κεραυνός	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Πρόεδρος
Ιωάννης Χαριλάου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Άγγελος Γρηγοριάδης	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

6.5 Επιτροπή Επενδύσεων

Συστάθηκε με απόφαση του ΔΣ για παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης προς το ΔΣ, περιλαμβανομένης της υποβολής προτάσεων επί θεμάτων που σχετίζονται με την Επενδυτική Πολιτική της ΚΤΚ.

Μέλη	Τίτλος	
Άγγελος Γρηγοριάδης	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Πρόεδρος
Σταύρος Ευαγόρου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος